

**Y Cyngor Nyrso
a Bydwreigiaeth
Adroddiad Blynyddol
a Chyfrifon 2023-2024
a Chynllun Strategol
2024-2026**

Y Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth

Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon 2023-2024

a Chynllun Strategol 2024-2026

Adroddiad Blynyddol 2023-2024 a Chynllun Strategol 2024-2026 a gyflwynir i'r Senedd yn unol ag Erthygl 50(2) o Orchymyn Nyrso a Bydwreigiaeth 2001, fel y'i diwygiwyd gan y Gorchymyn Nyrso a Bydwreigiaeth (Diwygio) 2008

Cyfrifon a gyflwynir i'r Senedd yn unol ag Erthygl 52(7) o Orchymyn Nyrso a Bydwreigiaeth 2001, fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Nyrso a Bydwreigiaeth (Diwygio) 2008

Gorchymynwyd gan Dŷ'r Cyffredin i'w argraffu ar

18 Gorffennaf 2024

© **Hawlfraint y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth 2024**

Mae'r cyhoeddiad hwn wedi'i drwyddedu o dan delerau'r Drwydded Llywodraeth Agored v3.0 ac eithrio lle nodir yn wahanol. I weld y drwydded hon, ewch i nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3.

Lle rydym wedi nodi unrhyw wybodaeth hawlfraint trydydd parti bydd angen i chi gael caniatâd gan ddeiliaid yr hawlfraint dan sylw.

Mae'r cyhoeddiad hwn ar gael yn nmc.org.uk.

Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynghylch y cyhoeddiad hwn at y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth, 23 Portland Place, Llundain, W1B 1PZ.

ISBN 978-1-5286-4981-0

E03125871 07/24

Argraffwyd ar bapur sy'n cynnwys o leiaf 40% o gynnwys ffibr wedi'i ailgylchu.

Argraffwyd yn y DU gan HH Associates Ltd. ar ran Rheolwr Llyfrfa Ei Fawrhydi.

Contents

Rhagair	4
Adroddiad y Cyngor	
Ein rôl	7
Adolygiad perfformiad 2023-2024	10
Cynllun Strategol ar gyfer 2024-2026	40
Adolygiad Ariannol	43
Adroddiad tâl	49
Datganiad o gyfrifoldebau'r Cyngor a'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd mewn perthynas â'r cyfrifon	68
Datganiad llywodraethu blynyddol	71
Adroddiad yr archwilydd annibynnol i ymddiriedolwyr y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth	98
Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Ymddiriedolwyr y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth a dau Dy'r Senedd	104
Datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	111
Datganiad o weithgareddau ariannol	112
Mantolen	113
Datganiad llif arian	114
Nodiadau i'r cyfrifon	115
Atodiad 1 - Penderfyniad cyfrifon	141

Rhagair

Mae'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (NMC) wedi cymryd rhai camau rheoleiddio pwysig yn ogystal â rheoli heriau sefydliadol sylweddol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Fel rheoleiddiwr a chyflogwr, rydym wedi dod yn ymwybodol iawn o'r angen i ddysgu a gwella, i wneud yn well i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr, y cyhoedd rydym yn eu gwasanaethu a'n gilydd.

Ein prif flaenoriaeth oedd lleihau ein llwyth achosion addaswydd i ymarfer yn ddiogel ac yn gyflym er mwyn amddiffyn y cyhoedd. Er gwaethaf gwelliannau proses ac ymroddiad cydweithwyr, ni wnaethom gyrraedd ein targed o lai na 4,000 o achosion erbyn 31 Mawrth 2024. Roedd hyn yn rhannol oherwydd cynnydd mewn atgyfeiriadau ond mae hefyd yn wir yn gyffredinol ein bod yn cymryd gormod o amser i ymdrin ag achosion unigol. Rydym yn cydnabod yr effaith ar bawb dan sylw: atgyfeirwyr, tystion a'u teuluoedd, y gweithwyr proffesiynol sy'n cael eu craffu a chydweithwyr yr NMC. O ganlyniad, rydym yn gwneud y buddsoddiad ychwanegol mwyaf mewn degawd i gefnogi cynllun a fydd yn sicrhau y gallwn ni barhau i wneud penderfyniadau sy'n cadw pobl yn ddiogel, ond mewn ffordd fwy amserol ac ystyriol a fydd yn gynaliadwy yn y dyfodol.

Roedd 2023–2024 yn flwyddyn hynod heriol i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr, ein partneriaid a'r cyhoedd, yng nghyd-destun y sector iechyd a gofal cymdeithasol ehangach ar draws pedair gwlad y DU. Mae pwysau ar y gweithlu, gweithredu diwydiannol eang, poblogaeth sy'n heneiddio a galw cynyddol am iechyd a gofal cymdeithasol – gan gynnwys anghenion a dewisiadau cymhleth, unigol – oll yn peri mwy o risg.

Mae hyn yn golygu bod angen mwy o ystwythder ac addasu gan weithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol wrth ofalu am bobl a'u teuluoedd.

Rydym yn croesawu'r cyfraniad y mae pob gweithiwr proffesiynol cofrestredig yn ei wneud i iechyd a lles y cyhoedd. O 31 Mawrth 2024, roedd y nifer uchaf erioed o 826,418 o nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio ar ein cofrestr (2022–2023: 788,638).

Nid yw diogelu cywirdeb y gofrestr hon sy'n tyfu erioed wedi bod mor bwysig i ddiogelu pobl a chymunedau. Ym Mawrth 2023, cododd pryder sylweddol ynghylch gweithgaredd twyllodrus yn seiliedig ar gyfrifiadur mewn canolfan brofi trydydd parti y gwnaethom ymateb iddo'n gyflym ac yn gadarn. Rydym yn dysgu o hyn yn awr i helpu cryfhau rheolaethau a phrosesau ar gyfer sut rydym yn cynorthwyo aelodau cofrestredig wedi'u hyfforddi'n rhyngwladol i ymuno â chofrestr yr NMC, ac rydym yn parhau'n wylidwrus ar draws y maes hwn o reoleiddio.

Mae ein sicrwydd ansawdd (QA) o raglenni addysg nyrsio a bydwreigiaeth yn sicrhau bod sefydliadau addysg yn cyflawni rhaglenni NMC cymeradwy sy'n paratoi myfyrwyr ar gyfer y safonau sy'n ofynnol ag gyfer mynediad i'r gofrestr. Fe wnaethom gymeradwyo pump sefydliad addysg newydd, gan ddod â'r cyfanswm i fwy na 1,900 o raglenni gradd is-raddedig a rhaglenni ôl-gofrestru oedd yn gwasanaethu cyfanswm o 120,000 o fyfyrwyr. Fe wnaethom hefyd weithredu pan na chafodd ein safonau eu hateb.

I sicrhau bod cywirdeb y gofrestr yn cael ei gynnal, a'n bod yn cyflawni ein rôl mewn diogelu'r cyhoedd fe wnaethom gymryd y penderfyniad digynsail i dynnu cymeradwyaeth yn ôl o raglen hyfforddiant bydwreigiaeth ym Mhrifysgol Christ Church Caergaint. Wrth reoli heriau 2023-2024, fe wnaethom gydnabod bod mwy y mae angen i ni ei wneud i gryfhau ein swyddogaeth Cwestiynau ac Atebion a sicrhau ein bod yn adnabod materion yn rhagweithiol ac yn gweithredu mewn ffordd amserol a chymesur. Rydym yn gwella'n hymagwedd Cwestiynau ac Atebion ac yn cydweithio â rhanddeiliaid allweddol.

Fe wnaethom barhau i gefnogi gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol i ymarfer yn ddiogel a'n cydweithwyr i berfformio ar eu gorau. Fe wnaethom ymgynghori ar ddatblygu ymagweddau ar gyfer rheoleiddio ymarfer uwch ymhellach, cefnogi ailddilysu gweithwyr proffesiynol, ehangu ein rhaglen Croeso i'r DU a chyhoeddi ein hadroddiad mewnwelediad cyntaf i helpu i ddylanwadu ar newidiadau cadarnhaol o fewn y sector. Roedd mentrau a oedd o fudd i gydweithwyr yr NMC yn cynnwys ein Cynllun Pobl newydd gyda gwell hyfforddiant, gwobr cyflog a newidiadau polisi i wella profiadau a chyfleoedd.

Rydym yn gwahodd craffu annibynnol, gwrthrychol yn frwd, fel rhan o'n hymrwymiad i fod yn sefydliad dysgu. Pan gafodd pryderon chwythu'r chwiban eu codi am ein diwylliant a'n heffeithiolrwydd fel rheoleiddiwr eu codi'n fewnol a'u cyhoeddi'n ddiweddarach yn The Independent, fe wnaethom eu cymryd o ddifrif.

Maen nhw'n adlewyrchu materion rydym yn gwybod bod angen mynd i'r afael â nhw ynghylch ein prosesau rheoleiddiol a sut rydym yn meithrin man gwaith amrywiol, cynhwysol a rhydd rhag gwahaniaethu a diogelwch seicolegol ar gyfer ein holl gydweithwyr.

Rydym wedi sefydlu ymchwiliadau annibynnol i archwilio'r pryderon a godwyd, byddwn yn adrodd am y canfyddiadau yn dryloyw ac yn gweithredu ar yr argymhellion a wneir.

Rydym yn deall y pwysigrwydd a'r effaith sylweddol ar bobl o'r heriau a wynebwn. Rydym yn cofleidio'r cyfle i gyflawni'r gorau i bobl, gan gynnwys ein cydweithwyr NMC, ac rydym yn gosod y sylfeini i wneud y gwahaniaeth sydd ei angen arnom i ddod yn gyflogwr gwell ac yn rheoleiddiwr gwell. Rydym yn gwybod y bydd diwygio ein deddfwriaeth yn ein helpu i gyflawni hyn a byddwn yn parhau i weithio gyda Llywodraeth y DU i ddatblygu fframwaith cyfreithiol newydd fydd yn moderneiddio sut rydym yn rheoleiddio.

Mae'r rhain a ffactorau eraill wedi arwain y gwaith o ailflaenoriaethu ein cynlluniau ar gyfer 2024-2026, gan ganolbwyntio ar y risgiau mwyaf sylweddol i'n gwaith a'r meysydd lle bydd gwelliant yn cael yr effaith gadarnhaol fwyaf ar brofiadau pobl o'n rôl. Byddwn yn monitro ac yn adolygu ein cynnydd yn ôl ein cynllun corfforaethol, gan barhau i fod yn sensitif i'r dirwedd ehangach ac addasu lle bo angen i sicrhau ein bod yn parhau i gyflawni ein dyletswyddau rheoleiddio.

Hoffem ddiolch i bawb o'r rheini a helpodd i ddarparu'r hyn y gwnaethom ei gyflawni y llynedd a phwy fydd yn bartneriaid i ni yn y dyfodol. Mae hyn yn cynnwys ein cydweithwyr ymroddedig, aelodau Cyngor, y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'u cyflogwyr, ymgysylltiad a mewnwelediadau ein partneriaid, ein Grŵp Cyngori Strategol Proffesiynol, Panel Bydwreigiaeth a Fforwm Llais Cyhoeddus. Gyda'u holl gymorth byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar gyflawni gofal diogel, effeithiol a charedig sy'n deg, wedi'i ganoli ar yr unigolyn ac wedi'i wreiddio ym mhrofiad byw y bobl a'r cymunedau a wasanaethwn.

Syr David Warren
Cadeirydd
3 Gorffennaf 2024

Andrea Sutcliffe
Prif Weithredwr
a Chofrestrydd
3 Gorffennaf 2024

Ein rôl

Ni yw'r rheolydd annibynnol ar gyfer nyrsys a bydwagedd yn y DU a chymdeithion nyrsio yn Lloegr.

Mae ein hamcanion wedi'u nodi yng Ngorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 (fel y'i diwygiwyd).

Nod trosfwaol y Cyngor yw amddiffyn y cyhoedd drwy:

- a. diogelu, hybu a chynnal iechyd, diogelwch a lles y cyhoedd
- b. hybu a chynnal hyder y cyhoedd yn y proffesiynau a reoleiddir o dan y Gorchymyn
- c. hybu a chynnal safonau ac ymddygiad proffesiynol priodol ar gyfer aelodau o'r proffesiynau hynny.

Ein cyfrifoldebau rheoleiddio yw:

- **Cynnal y gofrestr** o nyrsys a bydwagedd sy'n bodloni'r gofynion ar gyfer cofrestru yn y DU, a chymdeithion nyrsio sy'n bodloni'r gofynion ar gyfer cofrestru yn Lloegr
- **gosod y gofynion ar gyfer yr addysg broffesiynol** sy'n cefnogi pobl i ddatblygu'r wybodaeth, y sgiliau a'r ymddygiadau sydd eu hangen i gael mynediad i'n cofrestr, neu gael eu hanodi arni
- llunio arfer y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr drwy **ddatblygu a hyrwyddo safonau** gan gynnwys ein Cod, a hyrwyddo dysgu gydol oes drwy ailddilysu
- **ymchwilio ac, os oes angen, cymryd camau** pan godir pryderon difrifol am addasrwydd nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio i ymarfer.

Ein corff llywodraethu yw ein Cyngor, sy'n cynnwys chwe pherson lleyg a chwe gweithiwr proffesiynol ar ein cofrestr.

Mae ein gwaith yn cael ei oruchwylio gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol, sy'n adolygu gwaith rheolyddion proffesiynau iechyd a gofal. Rydym yn atebol i'r Senedd drwy'r Cyfrin Gyngor. Rydym hefyd yn elusen gofrestrdig ac yn ceisio sicrhau bod ein holl waith yn darparu budd cyhoeddus.

Ein gweledigaeth yw ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth diogel, effeithiol a charedig sy'n gwella iechyd a lles pawb. Fel rheoleiddiwr annibynnol dros 826,000 o nyrsys a bydwagedd yn y DU, a chymdeithion nyrsio yn Lloegr, mae gennym rôl bwysig i'w chwarae i wireddu'r weledigaeth hon.

Rydym yma i amddiffyn y cyhoedd drwy gynnal safonau nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol uchel, y mae gan y cyhoedd hawl i'w disgwyl. Dyna pam yr ydym yn gwella'r ffordd yr ydym yn rheoleiddio, yn gwella ein cefnogaeth i gydweithwyr, gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd, ac yn gweithio gyda'n partneriaid i ddylanwadu ar ddyfodol iechyd a gofal cymdeithasol.

Ein rôl graidd yw **rheoleiddio**. Rydym yn gosod ac yn hyrwyddo safonau addysg a phroffesiynol uchel ar gyfer nyrsys a bydwagedd ledled y DU, a chymdeithion nyrsio yn Lloegr ac yn sicrhau ansawdd eu rhaglenni addysg. Rydym yn cynnal uniondeb y gofrestr ynghylch y rhai sy'n gymwys i ymarfer. Ac rydym yn ymchwilio i bryderon am weithwyr proffesiynol - rhywbeth sy'n effeithio ar ychydig iawn o bobl ar ein cofrestr bob blwyddyn.

Er mwyn rheoleiddio'n dda, rydym yn **cefnogi** gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol a'r cyhoedd. Rydym yn creu adnoddau ac arweiniad sy'n ddefnyddiol drwy gydol gyrfaeod gweithwyr proffesiynol, gan eu helpu i gyflawni ein safonau ymarfer a mynd i'r afael â'r heriau y maent yn eu hwynebu. Rydym yn gweithio ar y cyd fel bod pawb yn teimlo eu bod wedi'u hymgysylltu a'u grymuso i lunio ein gwaith.

Rydym yn gweithio gyda'n partneriaid i fynd i'r afael â phryderon cyffredin, i rannu ein data, ein dirnadaeth a'n dysg, i **ddyylanwadu** ar benderfyniadau a'u a llywio a helpu i ysgogi gwelliant mewn iechyd a gofal cymdeithasol i bobl a chymunedau.

Mae ein pum thema strategol yn arwain sut rydym yn blaenoriaethu ac yn cyflwyno ein gwaith fesul cam, yn ogystal â buddsoddiad newydd mewn pobl ac adnoddau eraill. Nhw yw:

1. Gwella ac arloesi
2. Cymorth rhagweithiol i'n proffesiynau
3. Mwy gweladwy a mwy gwybodus
4. Ymgysylltu a grymuso'r cyhoedd, gweithwyr proffesiynol a phartneriaid
5. Gwell dirnadaeth a dylanwad

Mae ein gwerthoedd yn sail i bopeth a wnawn. Maen nhw'n llunio sut rydym yn meddwl ac yn gweithredu.

Rydym yn deg

Rydym yn trin pawb yn deg. Mae tegwch wrth galon ein rôl fel rheoleiddiwr a chyflogwr dibynadwy, tryloyw.

Rydym yn garedig

Rydym yn gweithredu â charedigrwydd ac mewn ffordd sy'n gwerthfawrogi pobl, eu mewnwelediadau, sefyllfaoedd a phrofiadau.

Rydym yn gydweithredol

Rydym yn gwerthfawrogi ein perthnasoedd (y tu mewn a'r tu allan i'r NMC) ac yn cydnabod ein bod ar ein gorau pan fyddwn yn gweithio'n dda gydag eraill.

Rydym yn uchelgeisiol

Rydym yn ymfalchïo yn ein gwaith. Rydym yn agored i ffyrdd newydd o weithio ac yn anelu bob amser at wneud ein gorau dros y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr, y cyhoedd rydym yn eu gwasanaethu a'n gilydd.

Adolygiad perfformiad 2023-2024

Cynnal cofrestr gywir a thryloyw

Gweithgaredd allweddol yn 2023–2024: Fe wnaethom weithio gyda nyrsys a bydwagedd cymwysedig yn y DU, a chymdeithion nyrsio yn Lloegr, i ymuno â'n cofrestr. Cynyddodd ein cofrestr o 4.8 y cant, gan gynorthwyo'r sector iechyd a gofal i ddarparu gofal diogel, caredig ac effeithiol i bobl a chymunedau. Fe wnaethom hefyd fynd i'r afael â phryderon am ein gweithgaredd profi trydydd parti seiliedig ar gyfrifiadur i ddiogelu'r cyhoedd a sicrhau bod y rheini ar ein cofrestr wedi'u cymhwyso'n addas.

Ein cofrestr yw un o'r prif ffyrdd rydym yn diogelu'r cyhoedd. Dim ond y bobl hynny sydd ar ein cofrestr all ymarfer fel nyrs, bydwraig neu gydymaith nyrsio cofrestredig. Er mwyn ymuno â'n cofrestr, mae'n rhaid i unigolion ddangos bod eu cymeriad a'u hymarfer yn ateb ein safonau ar gyfer gofal sy'n gwella iechyd a llesiant pawb.

Mynd i'r afael â phryderon am ein prawf cyfrifiadurol i sicrhau ein bod yn diogelu'r cyhoedd

Mae'n hanfodol bod ein prosesau cofrestru'n sicrhau bod gweithwyr proffesiynol yn gallu darparu gofal diogel, caredig ac effeithiol i'r cyhoedd pan ydynt yn ymuno â'r gofrestr. Un ffordd y gall gweithiwr proffesiynol a addysgir yn rhyngwladol arddangos ei fod yn bodloni ein safonau yw trwy sefyll prawf cyfrifiadurol (CBT), sy'n asesu eu cymhwysedd clinigol a rhifedd.

Ym mis Mawrth 2023, fe'n hysbyswyd gan Pearson VUE, ein darparwr CBT, am ddata afreolaidd yn un o'i ganolfannau prawf CBT trydydd parti, Canolfan

Brawf Yunnik Technologies yn Ibadan, Nigeria. Rhoddodd Pearson VUE y gorau i brofi yn y ganolfan hon ar unwaith wrth i ni ymchwilio i'r mater. Nid yw'r rhan fwyaf o'r unigolion a safodd eu CBT yn y ganolfan yn cael eu hystyried i fod wedi ymuno â'n cofrestr yn dwyllodrus. Fodd bynnag, mae dadansoddiad gwrthrychol ac annibynnol o'r data'n dangos yn glir bod patrwm cyffredinol y profion yn sylweddol gyflymach yn ystadegol nag mewn safleoedd prawf eraill, ac rydym yn amau bod rhai pobl wedi cael eu CBT yn dwyllodrus, yn ôl pob tebyg drwy ddefnyddio profwr dirprwy (lle mae rhywun yn cymryd y prawf ar ran rhywun arall). Felly gwnaethom y penderfyniad i annilysu pob prawf a gymerwyd ar y safle (sy'n effeithio ar 1,955 o unigolion), ni waeth faint o amser a gymerwyd i gwblhau'r prawf.

Lle roedd gennym bryderon ychwanegol fod pobl wedi cyflawni sgôr eu prawf trwy dwyll, fe wnaethom gymryd y camau canlynol.

- Fe wnaethom atgyfeirio 48 o weithwyr proffesiynol ar ein cofrestr at banel annibynnol i benderfynu a oeddent wedi cael mynediad twyllodrus i'r gofrestr, gyda'r gwrandawriadau cyntaf yn cael eu cynnal ym mis Mawrth 2024.
- Fe wnaethom benderfynu bod 669 o ymgeiswyr yn fwy tebygol na pheidio, wedi cael canlyniadau eu profion trwy dwyll. Mae'r ceisiadau hyn yn cael eu hatgyfeirio at Gofrestrydd Cynorthwyol cyn gynted â'u bod wedi'u cwblhau. Hyd yn hyn, mae bron yr holl geisiadau a ystyriwyd gan y Cofrestrydd Cynorthwyol wedi cael eu gwrthod ar y sail nad yw'r gofynion cymeriad yn cael eu hateb.

Ar gyfer yr ymgeiswyr a gweithwyr proffesiynol sy'n weddill ar y gofrestr, nid oes unrhyw bryderon ynghylch twyll, felly naill ai bydd eu hachosion yn cael eu cau neu bydd eu cais yn ailddechrau unwaith y bydd prawf newydd wedi'i sefyll yn llwyddiannus.

Yn ogystal, rydym wedi gadael yr holl safleoedd prawf CBT a weithredir gan drydydd parti yn barhaol ac mae Pearson VUE wedi rhoi rheolaethau diogelwch a monitro gwell ar waith. Fe wnaeth ein harchwilydd mewnol hefyd gynnal archwiliad cynghorol o'n trefniadau gwrth-dwyll ar draws ein swyddogaeth gofrestru. Canfuwyd bod rheolaethau helaeth ar waith i fynd i'r afael â gweithgareddau twyllodrus unigol a gwnaethant rai awgrymiadau i gryfhau ein rheolaethau ymhellach yn y maes hwn, yn arbennig mewn perthynas ag ymgais i dwyllo ar raddfa fwy.

Rydym wedi rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i gyflogwyr a phartneriaid allweddol, gan gynnwys undebau llafur a grwpiau cymorth eraill, wrth i ni weithio drwy'r mater hwn. Yn bwysig, rydym wedi eu hannog i gefnogi unigolion yr effeithiwyd arnynt a mynd i'r afael yn rhagweithiol ag unrhyw achosion o hiliaeth neu wahaniaethu a allai fod wedi codi.

Ein cofrestr

Ar 31 Mawrth 2024, roedd 826,418 o nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio ar y gofrestr barhaol. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 4.8 y cant ers mis Mawrth 2023 ac mae'n uwch nag erioed. Mae hyn yn galonogol ar y cyfan, o ystyried y pwysau sydd wedi cael cyhoedduswydd eang ar wasanaethau iechyd a gofal ar adeg o alw cynyddol am ofal.

Yn 2023-2024, gwnaethom brosesu 29,754 o geisiadau cofrestru yn y DU (2022-2023: 26,585) a 31,037 o geisiadau cofrestru rhyngwladol (2022-2023: 25,346).

Rydym yn adolygu ansawdd a chynnwys ein data a'n gwybodaeth yn barhaus. Pan fydd data gwell neu wybodaeth ychwanegol ar gael, byddwn ni'n diweddarau ein gwybodaeth a gyhoeddwyd yn flaenorol yn ôl-weithredol. Mae hyn yn golygu, wrth gymharu data yn ein hadroddiadau diweddaraf yn ôl rhai o'n cyhoeddiadau blaenorol, efallai y byddwch yn gweld newidiadau bach mewn rhai data.

Rydym wedi parhau i helpu gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol i ymuno â'r gofrestr yn gyflym ar ôl iddynt ddangos arfer diogel ac effeithiol.

- Yn 2023-2024, cafodd 99.5 y cant o geisiadau cofrestru cychwynnol y DU eu prosesu o fewn un diwrnod yn ôl ein targed o 97 y cant (2022-2023: 99.0 y cant).
- Yn 2023-2024, cwblhawyd 97.4 y cant o geisiadau cofrestru cychwynnol y DU lle mynegwyd pryder o fewn 60 diwrnod yn ôl ein targed o 90 y cant (2022-2023: 93.7 y cant).
- Yn 2023-2024, aseswyd 99.1 y cant o geisiadau gweithwyr proffesiynol a hyfforddwyd yn rhyngwladol o fewn 30 diwrnod yn ôl ein targed o 95 y cant (2022-2023: 99.9 y cant).

Ers mis Mawrth 2020, rydym wedi cynnal cofrestr dros dro sy'n cynnwys gweithwyr proffesiynol sydd â'r sgiliau a'r arbenigedd i weithio i gefnogi'r argyfwng Covid-19 ac i helpu i fynd i'r afael â'r ôl-groniad Covid-19 mewn gofal dewisol. Gyda diwedd y pandemig, cadarnhaodd Llywodraeth y DU y byddai cofrestru dros dro yn dod i ben ym mis Mawrth 2024 a chaewyd y gofrestr gennym ar 31 Mawrth 2024.

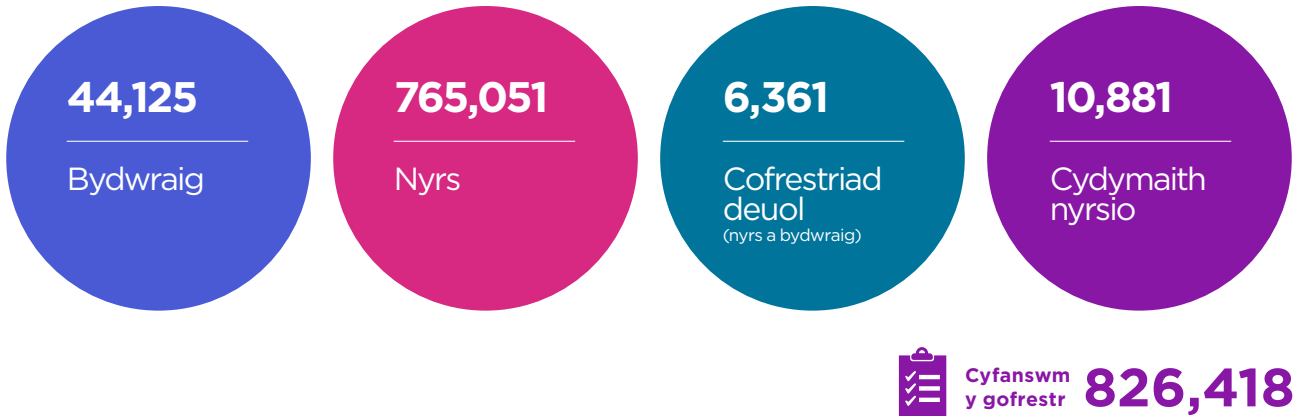
Rydym yn cydnabod y cyfraniadau amhrisiadwy a wnaeth y gweithwyr proffesiynol hyn ac yn eu hannog i ymuno â'n cofrestr barhaol fel y gallent barhau i gefnogi iechyd a lles y bobl yn eu gofal. O'r 22,133 a ymunodd, trosglwyddodd 7,430 i'n cofrestr barhaol.

“Rydym yn parhau i fod yn hynod falch o'r nyrsys a'r bydwragedd a ymunodd â chofrestr dros dro Covid-19. Roedd anterth y pandemig yn gyfnod brawychus i ni i gyd, ond camodd miloedd o weithwyr proffesiynol ymlaen i helpu i gefnogi gwasanaethau iechyd a gofal hanfodol. Maent wedi gwneud gwahaniaeth hanfodol i fywydau pobl ac rydym yn hynod ddiolchgar am eu cyfraniad, yn arbennig yn rhaglen frechu Covid-19.”

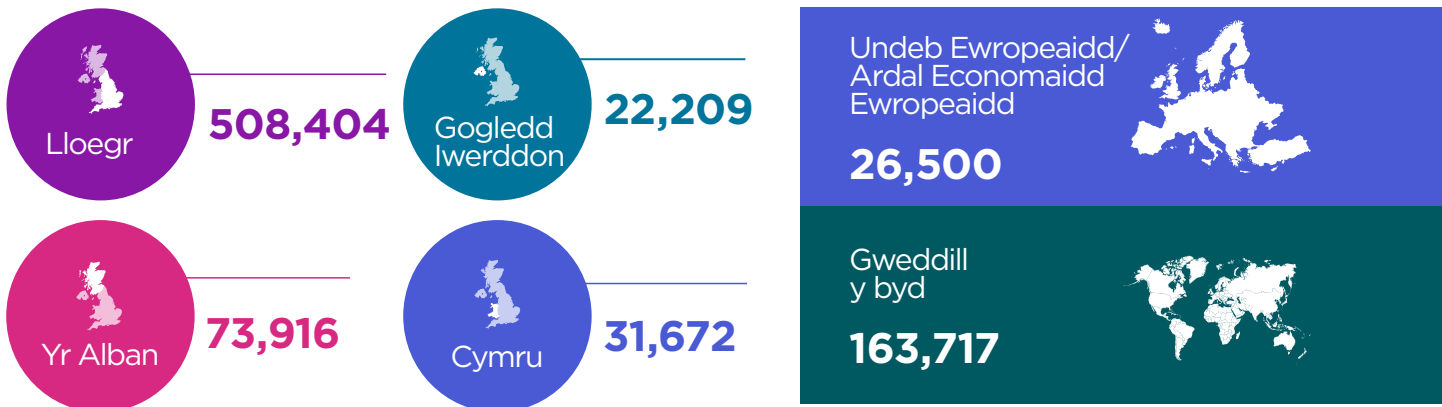

Andrea Sutcliffe,
Prif Weithredwr a Chofrestrydd

Nifer y gweithwyr proffesiynol ar gofrestr barhaol fesul math o gofrestriad ar 31 Mawrth 2024

Nifer y gweithwyr proffesiynol cofrestredig yn ôl gwlad neu ranbarth y cofrestriad cychwynnol ar 31 Mawrth 2024

Sut rydym wedi cefnogi pobl i ymuno â'n cofrestr

Rydym am sicrhau bod pawb sy'n bodloni ein safonau yn gallu ymuno â'n cofrestr a darparu gofal diogel, caredig ac effeithiol i'r cyhoedd ledled y DU.

Ein canolfan gyswllt yw'r pwynt cyswllt cyntaf i lawer o bobl sy'n dymuno ymuno â'n cofrestr. Mae tîm y ganolfan gyswllt hefyd yn delio â miloedd o ymholiadau bob blwyddyn gan weithwyr proffesiynol sydd eisoes ar y gofrestr a'r rhai a allai fod yn edrych i ail-ymuno ar ôl cyfnod i ffwrdd.

Yn 2023–2024 roedd 222,905 o alwadau i'r ganolfan gyswllt (2022–2023: 190,754). Derbyniodd y tîm hefyd 40,432 o negeseuon e-bost. Mae ein canolfan gyswllt yn ymdrechu i roi gwasanaeth rhagorol i gwsmeriaid ac, ar gyfartaledd am y flwyddyn, dywedodd 95 y cant o'r bobl a gysylltodd â'r ganolfan gyswllt ac a atebodd ein harolwg ein bod yn eu trin yn garedig (2022–2023: 96 y cant).

Eleni, i gefnogi graddedigion i ymuno â'r gofrestr a dechrau ymarfer cyn gynted â phosibl, rydym wedi mynychu digwyddiadau wedi'u hanelu at fyfyrwyr ac wedi anfon cyfathrebiadau wedi'u targedu i egluro sut i ymuno.

Rydym yn gwybod y gall gwneud cais i gofrestru mewn gwlad newydd fod yn frawychus i bobl ac yn arbennig felly mewn sefyllfa oedd lle mae pobl wedi cael eu gorfodi i symud ar draws ffiniau. Gall hyn wneud bodloni ein gofynion yn y ffordd arferol yn arbennig o anodd. Er mwyn cefnogi pobl sy'n cael eu hunain yn y sefyllfa hon yn well, lansiwyd ein polisi ar bobl sydd wedi'u dadleoli'n orfodol yn 2023-2024. Mae hyn yn ein helpu i gefnogi ymgeiswyr cymwys drwy'r broses gofrestru, tra hefyd yn sicrhau eu bod yn bodloni ein safonau ac yn gallu darparu'r gofal diogel, effeithiol a charedig y mae gan bobl yr hawl i'w ddisgwyl. Rydym hefyd wedi parhau i redeg ein rhaglen Croeso i'r DU, sy'n anelu at baratoi gweithwyr proffesiynol a recriwtiwyd yn rhyngwladol ar gyfer gwahaniaethau diwylliannol a moesegol sydd ynghlwm wrth weithio yn y DU. Drwy'r gwaith hwn rydym yn gobeithio gwella cyfraddau cadw, profiad y gweithwyr proffesiynol ac, yn bwysicaf oll, y gofal y maent yn ei ddarparu.

Sut mae ailddilysu'n gwella datblygiad proffesiynol a gofal

Yn 2023-2024, cwblhaodd 219,962 o weithwyr proffesiynol y broses ailddilysu'n llwyddiannus (2022-2023: 228,295), gan arddangos eu bod yn parhau i fodloni gofynion arfer diogel ac effeithiol. Roedd 232,977 o weithwyr proffesiynol i fod i ailddilysu

yn 2023-2024, sy'n golygu cyfradd ailddilysu o 94.4 y cant yn 2023-2024 (241,783 o weithwyr proffesiynol neu 94.4 y cant yn 2022-2023).

Mae ailddilysu'n rhoi'r hyder i ni a'r cyhoedd fod y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr yn parhau i fodloni gofynion ymarfer diogel ac effeithiol. Mae elfennau'r broses ailddilysu'n rhoi sicrwydd i'r cyhoedd bod y rhai sy'n darparu eu gofal yn myfyrio'n rheolaidd ar eu hymarfer, yn nodi eu hanghenion dysgu ac yn datblygu'n barhaus. Rydym yn ystyried dysgu gydol oes yn rhan bwysig o'n hymagwedd at reoleiddio.

Er mwyn cefnogi nyrsys, bydwagedd a chymdeithion nyrsio gyda'r broses ailddilysu, rydym yn ymgysylltu'n rheolaidd â gweithwyr proffesiynol a chyflogwyr am ein gofynion ailddilysu a sut y gallant eu bodloni yn y lleoliadau amrywiol y maent yn gweithio ynddynt, gan gynnwys darparu adnoddau i strwythuro a chofnodi dysgu.

Rydym yn rhannu'r data a gasglwn ar ailddilysu bob blwyddyn yn ein hadroddiadau ailddilysu blynyddol. Gallwch ddarllen yr adroddiadau hyn [yma](#).

Rydym yn defnyddio'r wybodaeth hon i fonitro sut mae'r broses yn mynd a gweld lle y gallwn ni wneud gwelliannau i gefnogi'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr.

“Mae'r templedi a'r ffurflenni wedi bod yn ddefnyddiol iawn i mi a byddaf yn parhau i'w defnyddio dros y ddwy flynedd nesaf nes i mi gael fy ailddilysu a thu hwnt.”

Claire,
cydymaith nyrsio.

Pennu safonau proffesiynol ac addysg cadarn

Gweithgarwch allweddol yn 2023–2024: Trwy ymchwil annibynnol ac ymgysylltu helaeth â'r cyhoedd, gweithwyr proffesiynol a rhanddeiliaid o bob rhan o'r DU, aseswyd pa fudd a fyddai i'r cyhoedd o reoleiddio ymarfer uwch ymhellach. Fe wnaethom hefyd gefnogi pobl i ddeall ein safonau, fel bod gweithwyr proffesiynol a myfyrwyr yn cael eu grymuso i ddarparu'r gofal gorau posibl i bobl, a bod y rhai sy'n derbyn gofal yn gwybod beth i'w ddisgwyl a beth sydd orau iddynt.

Rydym yn gosod safonau addysg, hyfforddiant, hyfedredd, ymddygiad a pherfformiad ar gyfer nyrsys, bydwreigedd a chymdeithion nyrsio. Rydym yn adolygu ac yn cynnal y safonau hyn i sicrhau eu bod yn cadw i fyny â'r ffordd y mae iechyd a gofal yn newid, ac i gefnogi gweithwyr proffesiynol trwy gydol eu gyrfaedd i ddarparu'r safonau gofal uchaf ar draws gwahanol feysydd ymarfer yn unol â'n Cod. Rydym hefyd yn gosod safonau addysg, y mae'n rhaid i bob sefydliad addysg cymeradwy eu dilyn. Mae'r safonau addysg hyn yn cefnogi myfyrwyr i ennill y wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen i ddarparu'r gofal gorau posibl i bobl a chymunedau. Rydym yn gweithredu lle nad yw'n safonau yn cael eu hateb neu maen nhw mewn perygl o beidio â chael eu hateb.

Sut rydym yn cefnogi uwch ymarferwyr i ddiwallu anghenion cymhleth o fewn iechyd a gofal

Yn ystod 2023–2024, fe wnaethom asesu'r angen am reoleiddio ychwanegol ar ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth uwch. Rydym yn gwybod fod y rolau hyn o fudd i'r cyhoedd: mae gweithwyr proffesiynol yn y rolau hyn yn dangos sgiliau cyfathrebu uwch, yn gwneud penderfyniadau amserol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn ac yn cefnogi pobl i dderbyn gofal yn ddi-dor ar draws gwahanol arbenigeddau a lleoliadau. Ond rydym yn gwybod hefyd fod cymhlethdod cynyddol y gofal y maent yn ei ddarparu'n peri mwy o risg i'r cyhoedd, yn arbennig wrth i nifer y rolau dyfu. Ein nod oedd archwilio'r risg i ddiogelu'r cyhoedd a nodi'r ymateb rheoleiddiol cymesur i sicrhau gofal diogel, caredig ac effeithiol.

Er mwyn sicrhau bod pobl wrth galon yr adolygiad hwn, sefydlwyd grŵp cynghori cyhoeddus ymarfer uwch (PAG). Roedd y grŵp yn cynnwys pobl â phrofiad bywyd o dderbyn gofal gan uwch ymarferwyr, yn ogystal â chynrychiolwyr o elusennau a sefydliadau eirioli yn cynrychioli cymunedau penodol. Fe wnaethon nhw roi mewnwelediad amhrisiadwy i ni, gan gynnwys eu bod yn teimlo bod y rolau mwy cymhleth, ymreolaethol hyn ag atebolrwydd llawer uwch yn galw am lefel uwch o reoleiddio. Mae fideo o'r ddau gyd-gynhaliwr yn trafod y grŵp i'w weld [yma](#).

Ym mis Mawrth 2024, ystyriodd ein Cyngor ystod o dystiolaeth a safbwyntiau, gan gynnwys ymchwil annibynnol gan Ymddiriedolaeth Nuffield a barn y PAG. Daeth ein Cyngor i'r casgliad bod angen rheoleiddio ychwanegol ar ymarfer uwch ar gyfer gweithwyr nyrsio a

bydwreigiaeth proffesiynol. Rydym bellach yn datblygu cyfuniad o ymagweddau rheoleiddio ychwanegol ar y cyd â'r cyhoedd, gweithwyr proffesiynol a'n partneriaid i sicrhau bod unrhyw newidiadau arfaethedig er budd y bobl sy'n derbyn gofal.

“Roeddwn i'n ymwybodol o'i rôl ac yn meddwl ei bod yn wych oherwydd ei bod yn cymryd rhywfaint o'r straen oddi ar y meddygon teulu. Roedd ei gwybodaeth yn anhygoel. Cymerodd fwy o amser gyda mi nag y byddai meddyg teulu wrth iddi egluro ei rôl.”

Aelod o'r cyhoedd sydd ar y Grŵp Cyngori Cyhoeddus, yn rhannu ei phrofiad o ofal gan nyrs practis uwch

Cefnogi pobl i ddeall a chymhwyso ein safonau

Yn ogystal â gosod safonau, rydym hefyd yn cefnogi gweithwyr proffesiynol a myfyrwyr i ddeall ein safonau'n well, sy'n eu grymuso i ddarparu'r gofal gorau posibl i bobl. Ffocws arbennig ar gyfer 2023–2024 oedd darparu arweiniad a chymorth ar y newidiadau a wnaethom i safonau ein rhaglenni addysg cyn cofrestru ym mis Ionawr 2023. Ym mis Mawrth 2024, fe wnaethom hefyd lansio #EinCod, sef ymgyrch a arweinir gan fideo gyda'r nod o annog myfyrwyr i rannu myfyrdodau ar sut y bydd y Cod a'r safonau yn sail i'w hymarfer yn y dyfodol ac yn llywio eu penderfyniadau.

Rydym hefyd yn cefnogi'r rhai sy'n derbyn gofal i ddeall ein safonau fel y gallant wybod beth i'w ddisgwyl a chael mynediad at y gofal sydd orau ar eu cyfer. Er enghraifft, roedd ein hymgyrch Ar Gyfer Pob Beichiogrwydd wedi'i hanelu at fenywod sy'n derbyn gofal mamolaeth, gan gynyddu dealltwriaeth o sut y gall bydwagedd weithio mewn partneriaeth â menywod, fel y gall menywod wneud penderfyniadau gwybodus am eu gofal. Mae fideo'r ymgyrch wedi cael ei wyllo fwy na 129,000 o weithiau. Gallwch ddod o hyd i'r fideo [yma](#).

Gweithio mewn partneriaeth i lunio ein gwaith

Mae ymgysylltu â'r cyhoedd, y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'n partneriaid a'u grymuso'n allweddol i gyflawni ein gwaith a gwella systemau iechyd a gofal ar draws y Deyrnas Unedig.

Ein nod yw gwneud llais y cyhoedd a phobl sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd a gofal yn ganolog i bopeth a wnawn. Mae Fforwm Llais y Cyhoedd yn galluogi aelodau'r cyhoedd i lunio ein gwaith strategol. Fe ddaw aelodau o bedair gwlad y DU ac o gefndiroedd a chymunedau amrywiol. Mae rhai yn byw gyda chyflyrau hirdymor, sy'n golygu eu bod yn rhyngweithio â gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr yn rheolaidd. Mae gwneud yn siŵr ein bod yn clywed y lleisiau hyn yn hollbwysig wrth ddatblygu, mireinio a gwreiddio ein safonau, ac wrth wella profiadau pobl o wasanaethau trwy brofiad bywyd pobl o iechyd a gofal cymdeithasol. Gallwch ddysgu rhagor am waith Fforwm Llais y Cyhoedd trwy wyllo'r fideo [yma](#) ac yn Gymraeg [yma](#).

Y tu hwnt i'r fforwm, rydym yn elwa ar ymgysylltiad a mewnwelediadau ein partneriaid; y Grŵp Cyngori Strategol Proffesiynol; Panel Bydwreigiaeth a grwpiau cyngori eraill, lle mae pobl yn llywio prosiectau penodol trwy eu harbenigedd, eu profiadau proffesiynol a phersonol. Gallwch ddarllen rhagor am y grŵp cyngori a sefydlwyd gennym i gefnogi ein hadolygiad o ymarfer uwch ar dudalen 16 yr adroddiad hwn. Rydym yn ddiolchgar am y cyfraniadau y mae pobl yn eu gwneud i'n gwaith - maen nhw'n ein helpu ni i gael pethau'n iawn.

Rydym hefyd wedi parhau i ymgysylltu'n agos ac yn rheolaidd â'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr, cyflogwyr, addysgwyr, arweinwyr iechyd a gofal a rheoleiddwyr eraill. Gwnaethom hefyd gynnal ein perthynas â Llywodraeth y DU, gweinidogion datganoledig a swyddogion. Mae hyn wedi ein helpu i ymateb i heriau ar y cyd ac wrth ystyried sut mae ein penderfyniadau'n effeithio ar weithwyr proffesiynol a phobl sy'n derbyn gofal a'u teuluoedd ar draws pedair gwlad y DU.

“Rydym yn parhau i gael adborth cadarnhaol iawn gan randdeiliaid yr NMC am ei ymgysylltiad â nhw a pha mor agored yw hi i gydweithio.”

Adroddiad Monitro Blynyddol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol (PSA) am yr NMC 2022–2023

Sicrhau ansawdd rhaglenni addysg nyrsio a bydwreigiaeth

Gweithgarwch allweddol yn 2023-2024: Cymeradwywyd pum sefydliad newydd gennym i gynnal rhaglen nyrsio neu fydwreigiaeth, gan olygu mwy o gyfleoedd i fyfyrwyr ymuno â'r gweithlu ac ymestyn y ddarpariaeth gofal i bobl ledled y DU. Cymerwyd camau rheoleiddio gennym hefyd mewn ymateb i bryderon difrifol ynghylch darpariaeth rhaglen bydwreigiaeth Prifysgol Caergaint Christ Church. Wrth reoli heriau 2023-2024, fe wnaethom gydnabod bod angen i ni wneud mwy i gryfhau ein swyddogaeth Sicrhau Ansawdd (SA) a gwneud yn siŵr ein bod yn mynd ati'n rhagweithiol i nodi materion a chymryd camau mewn modd amserol a chymesur, felly fe wnaethom ddechrau adolygiad o'n swyddogaeth SA addysg i sicrhau ei fod yn addas ar gyfer y dyfodol.

Rydym yn monitro sefydliadau addysg i sicrhau eu bod yn cyflwyno rhaglenni sy'n paratoi gweithwyr proffesiynol gwybodus a medrus i ddiwallu anghenion iechyd a gofal cymhleth pobl a chymunedau. Rydym yn gwneud hyn drwy gymeradwyo rhaglenni addysg sy'n bodloni ein safonau a thrwy fonitro eu cydymffurfiaeth. Rydym yn cymryd camau pan na chaiff ein safonau eu bodloni neu lle mae perygl na fyddant yn cael eu cyrraedd, fel y gall y cyhoedd ymddiried yn ansawdd addysg, sgiliau a chymhwysedd nyrsys, bydwreagedd a chymdeithion nyrsio y dyfodol a chael hyder ynddynt.

Adolygu a gwella ein swyddogaeth sicrwydd ansawdd ynghylch addysg

Eleni fe wnaethom gaffael darparwr gwasanaeth sicrwydd ansawdd (SA) newydd a fydd yn ein galluogi i fod yn fwy ystwyth a hyblyg yn einhymagwedd. Bydd hyn yn ein helpu i nodi materion yn rhagweithiol a chymryd camau mewn modd amserol a chymesur, gan leihau'r effaith bosibl ar fyfyrwyr a'u cefnogi i ddatblygu'r sgiliau a'r wybodaeth gywir i ddarparu gofal o ansawdd uchel trwy gydol eu gyrfaedd.

Wrth reoli heriau 2023-2024, fe wnaethom gydnabod bod angen i ni wneud mwy i gryfhau ein swyddogaeth sicrhau ansawdd a gwneud yn siŵr ein bod yn mynd ati'n rhagweithiol i nodi materion ac yn cydweithio â rhanddeiliaid allweddol. Er mwyn datblygu ymagwedd well, fe wnaethom gomisiynu cynghorydd annibynnol i adolygu'r swyddogaeth SA i sicrhau ei bod yn addas ar gyfer y dyfodol. Cwblhawyd cam diagnostig yr adolygiad hwn ym mis Mawrth 2024 a byddwn ni'n dechrau rhoi gwelliannau ar waith ar draws naw ffrwd gwaith, gan gynnwys gwersi a ddysgwyd o'r pryderon gyda Phrifysgol Christ Church Caergaint. Mae datblygu ymagwedd well at Sicrwydd Ansawdd addysg yn flaenoriaeth yn ein cynllun corfforaethol 2024-2026.

Monitro rhaglenni cymeradwy i sicrhau ymddiriedaeth a hyder y cyhoedd yn ansawdd yr addysg

Bob blwyddyn, rhaid i sefydliadau addysg cymeradwy (SACau) gyflwyno hunan-adroddiad blynyddol i ddangos sut y maent hwy, ynghyd â'u partneriaid dysgu ymarfer, yn parhau i fodloni ein safonau a'n gofynion. Fel rhan o hunan-adrodd unigol, mae angen iddynt hefyd roi gwybod i ni sut y maent yn mynd i'r afael â materion a phryderon parhaus ac yn eu rheoli, fel ein bod yn cael ein sicrhau bod pob rhaglen gymeradwy yn parhau i roi'r wybodaeth a'r sgiliau sydd eu hangen ar fyfyrwyr i ddarparu gofal diogel, caredig ac effeithiol i'r cyhoedd a'u teuluoedd. Eleni fe wnaethom wella'r gofyniad hunan-adrodd drwy ddefnyddio data ar brofiadau myfyrwyr o'r Arolwg Cenedlaethol o Fyfirwyr. Lle'r oedd y data hynny'n nodi problemau posibl, fe wnaethom geisio sicrwydd gan y SAC ynghylch sut yr oeddent yn ymateb. Helpodd hyn i sicrhau bod materion yn cael eu nodi a'u hunioni cyn gynted â phosibl, gan wella'r profiad i fyfyrwyr a'u cefnogi i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen arnynt i ddarparu gofal o ansawdd uchel i bobl pan ydynt yn cymhwyso. Roedd yn ofynnol i 98 SAC gyflwyno hunan-adroddiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn academaidd 1 Medi 2022 i 31 Awst 2023. Ar hyn o bryd rydym yn adolygu cyflwyniadau ac mae naw wedi cael sicrwydd llawn, mae angen i 60 ailgyflwyno ac nid oes angen i 29 ailgyflwyno ond mae angen adborth arnynt a allai arwain at gamau pellach i roi sicrwydd.

Er mwyn rhoi sicrwydd ychwanegol, rydym yn ei gwneud yn ofynnol i raglenni newydd ddarparu gwybodaeth ychwanegol i ni a, lle rydym wedi nodi pryderon, rydym yn craffu'n fanylach ar ddarparwyr a rhaglenni addysg.

Tua diwedd 2023-2024, daeth pryderon thematig i'r amlwg o'n gweithgarwch monitro ac ym mis Mawrth 2024 fe wnaethom ysgrifennu at bob SAC i ofyn am sicrwydd ynghylch y defnydd o ddysgu ymarfer efelychiedig mewn rhaglenni nyrsio a chynnwys myfyrion fel rhan o'r holl rag-gofrestru, yn enwedig wrth gael eu cynnwys fel oriau dysgu ymarfer. Byddwn ni'n dadansoddi'r ymatebion a byddwn ni'n cymryd camau rheoleiddio priodol lle bo angen.

Pan godir pryder am raglen, rydym yn asesu ac yn categoreiddio'r pryder fel y gallwn ni wneud yr ymyriad rheoleiddiol priodol. Yn ystod 2023-2024 cawsom gyfanswm o 254 o bryderon newydd, gyda 162 yn cael eu categoreiddio fel rhai mân, 85 yn rhai mawr a chwech yn rhai critigol. Gyda'r holl bryderon hollbwysig rydym wedi bod yn gweithio'n agos gyda'r SACau i sicrhau bod cynlluniau gweithredu a mesurau lliniaru cadarn ar waith a bod canlyniadau'n cael eu monitro. Fe fu cynnydd yng nghyfanswm nifer y pryderon dros y tair blynedd diwethaf, gyda 147 o bryderon ychwanegol yn 2023-2024 o gymharu â 2021-2022. Mae nifer y pryderon sy'n cael eu categoreiddio fel rhai critigol eleni hefyd wedi dyblu ers 2022-2023 (chwech yn 2023-2024 a thri yn 2022-2023). Rydym yn cydnabod yr angen i gryfhau ein swyddogaeth sicrhau ansawdd, a bydd yr adolygiad o'r swyddogaeth a'r buddsoddiad ychwanegol yn ein helpu i wneud yn siŵr ein bod yn mynd ati'n rhagweithiol i nodi materion a gwneud ymyriadau cyn gynted ag y gallwn ni.

Gwella diogelwch yn ystod mamolaeth i fenywod, plant a babanod

Ar ôl ymgysylltu'n sylweddol â Phrifysgol Christ Church Caergaint ynghylch pryderon difrifol a oedd gennym ynghylch darparu ei rhaglen bydwreigiaeth, fe wnaethom hysbysu'r brifysgol ym mis Mai 2023 o'n penderfyniad terfynol i dynnu cymeradwyaeth yn ôl. Fe wnaethom y penderfyniad hwn oherwydd y diffyg sicrwydd y byddai myfyrwyr yn gallu darparu gofal diogel ac effeithiol i fenywod, babanod a theuluoedd ar adeg cofrestru.

Ar ôl tynnu'r rhaglen yn ôl, buom yn gweithio'n agos gyda'r brifysgol a GIG Lloegr i gefnogi trosglwyddo myfyrwyr i Brifysgol Surrey fel y gallent gwblhau eu hastudiaethau a darparu gofal. Er mwyn helpu i gefnogi'r gweithlu rhanbarthol rydym hefyd wedi cymeradwyo Prifysgol Greenwich i redeg ei rhaglen bydwreigiaeth gymeradwy o'i Champws Medway.

Nid ydym wedi cael lefelau tebyg o bryderon ynghylch darpariaeth nyrsio Prifysgol Christ Church Caergaint. Fodd bynnag, rydym yn ymwybodol bod y brifysgol wedi bod yn cyfrif lefelau uchel o amser myfyrio yn anghywir fel dysgu ymarfer. Mae'r brifysgol wedi rhoi cynlluniau lliniaru ar waith a gymeradwywyd gennym er mwyn i'w myfyrwyr wneud iawn am eu horiau coll cyn cofrestru. I'r rhai sydd eisoes ar y gofrestr, mae gwaith yn cael ei gwblhau i adolygu'r diffyg mewn oriau oedd gan bob cofrestrai, ac adolygiad o'r gwaith dan oruchwyliaeth y maent wedi'i wneud ers gorffen ei raglen.

Cymeradwyo rhaglenni o ansawdd

Dros y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cymeradwyo pum sefydliad addysg newydd i redeg rhaglen nyrsio neu fydwreigiaeth, gan gynyddu'r nifer i 98 (2022-2023: 93) ac sy'n cwmpasu mwy na 1,900 o raglenni gradd israddedig a rhaglenni ôl-gofrestru sy'n gwasanaethu mwy na 120,000 o fyfyrwyr. Mae hyn yn golygu mwy o gyfleoedd i fyfyrwyr ymuno â'r gweithlu ac ymestyn y ddarpariaeth gofal i bobl ledled y DU.

Yn ogystal, 2023-2024 yw'r ail flwyddyn a'r flwyddyn olaf i SACau geisio cymeradwyaeth i raglenni ymarfer nyrsio iechyd y cyhoedd cymunedol arbenigol ôl-gofrestru (SCPHN) a rhaglenni nyrsio cymunedol arbenigol sy'n cyd-fynd â safonau newydd 2022. Mae mwyafrif y SACau sy'n cyflwyno'r rhaglenni ôl-gofrestru hyn ar hyn o bryd yn ceisio cymeradwyaeth yn yr ail flwyddyn bontio hon. Rhaid i raglenni ôl-gofrestru bob SAC gael eu cymeradwyo a'u darparu yn unol â safonau 2022 erbyn 1 Medi 2024.

Ymateb yn deg i bryderon ynghylch addasrwydd i ymarfer

Gweithgarwch allweddol yn 2023–2024: Rydym yn gwybod ein bod yn cymryd gormod o amser i ddatblygu achosion addasrwydd i ymarfer ac rydym yn ymwybodol iawn o'r straen ychwanegol a'r effaith y mae hyn yn ei gael ar bawb dan sylw. Yn ystod y flwyddyn, fe wnaethom welliannau i'n prosesau addasrwydd i ymarfer a chytunwyd ar gynllun gwella 18 mis a fydd yr fuddsoddiad ychwanegol mwyaf mewn addasrwydd i ymarfer ers dros ddegawd. Bydd hyn yn gwella sut rydym yn gweithio fel y gallwn ni wneud penderfyniadau amserol, ystyriol ac o safon i gadw pobl yn ddiogel mewn ffordd sy'n gynaliadwy ar gyfer y dyfodol.

Un ffordd yr ydym yn rheoleiddio gweithwyr proffesiynol ac yn cynnal diogelwch y cyhoedd yw ymchwilio i bryderon am nyrsys, bydwagedd a chymdeithion nyrsio – rhywbeth sy'n effeithio ar nifer fach iawn o'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr bob blwyddyn. Pan ydym yn derbyn pryder, rydym yn gweithio i asesu ei natur, y cyd-destun y digwyddodd ynddo ac a yw gwybodaeth, addysg neu ymddygiad y gweithiwr proffesiynol yn disgyn islaw'r safonau a ddisgwylir gennym i ddarparu gofal diogel, effeithiol a charedig i'r cyhoedd. Rydym hefyd yn ymgysylltu â'r nyrs, y fydwraig neu'r cydymaith nyrsio i ddeall pa gamau y maent wedi'u cymryd i gryfhau eu hymarfer ac atal digwyddiadau tebyg rhag digwydd eto.

Yn y nifer fach o achosion lle rydym yn pennu nad yw'r safonau hynny wedi'u bodloni, byddwn ni'n cymryd camau. Yn yr achosion mwyaf difrifol, byddwn ni'n tynnu pobl oddi ar y gofrestr.

Gwella ein prosesau addasrwydd i ymarfer

Rydym am i'n prosesau addasrwydd i ymarfer fod yn amserol, yn ystyriol ac yn syml i bawb dan sylw. Rydym yn gwybod ein bod yn cymryd gormod o amser i symud achosion yn eu blaenau ac rydym yn ymwybodol iawn o'r straen ychwanegol a'r effaith y mae hyn yn ei gael ar bawb dan sylw: atgyfeirwyr, gweithwyr proffesiynol a chydweithwyr yn yr NMC. Er mwyn gwella ein prosesau a helpu i gyflawni llwyth achosion cynaliadwy, rydym wedi datblygu Cynllun Addasrwydd i Ymarfer newydd yn ystod 2023–2024. Wedi'i lansio ym mis Ebrill 2024, y cynllun 18 mis hwn fydd y buddsoddiad ychwanegol mwyaf mewn addasrwydd i ymarfer ers dros ddegawd. Drwyddo byddwn ni'n cynyddu lefelau adnoddau'n sylweddol ac yn gwella ein prosesau trwy 30 o welliannau wedi'u targedu, gan gynnwys cyflwyno llwyfan rheoli achosion newydd yn raddol. Bydd hyn yn gwella sut rydym yn gweithio fel y gallwn ni wneud penderfyniadau amserol, ystyriol ac o safon i gadw pobl yn ddiogel mewn ffordd sy'n gynaliadwy ar gyfer y dyfodol.

Yn ogystal â datblygu ein cynllun 18 mis, yn ystod 2023–2024, fe wnaethom hefyd recriwtio 41.8 o rolau cyfwerth ag amser llawn ychwanegol, cryfhau'r arweinyddiaeth yn y gyfarwyddiaeth a gwneud gwelliannau i'n ffyrdd o weithio – er enghraifft, sefydlu clinigau achosion i ddarparu cymorth ychwanegol i'n timau a gwella'r ffurflen ar-lein y mae pobl yn ei defnyddio i wneud atgyfeiriadau i ni. Er bod y camau hyn wedi cynyddu ein gallu i

wneud penderfyniadau, ni wnaethom gyrraedd y targedau a osodwyd gennym ar ddechrau'r flwyddyn, yn rhannol oherwydd cynnydd mewn atgyfeiriadau.

Er nad ydym wedi llwyddo i gyrraedd ein targedau eleni, bydd ein cynllun gwella newydd yn ein galluogi i sicrhau gwelliannau hirdymor cynaliadwy i'n prosesau. Bydd hyn yn cael ei fonitro

Targed: Lleihau ein llwyth achosion i 4,000 o achosion e rbyn Ebrill 2024

Canlyniad:
5,994 achosion

Sut rydym wedi cefnogi pobl sy'n ymwneud ag addasrwydd i ymarfer

Mae ein llinell gymorth ar gyfer atgyfeiriadau'n arf gwerthfawr i'r rhai sy'n ystyried codi pryder gyda ni. Yn 2023-2024 cawsom 5,925 o alwadau drwy'r llinell gymorth atgyfeiriadau. Drwy'r llinell gymorth rydym yn esbonio pwy ydym ni, ai ni yw'r sefydliad cywir i ddelio â'r pryderon, sut y gallwn ni helpu pobl a pha gymorth y gallwn ni ei gynnig iddynt. Mae siarad â phobl drwy'r camau o wneud yr atgyfeiriad yn ein helpu i ddeall yn well beth yw'r pryder ac ymchwilio iddo'n briodol. Lansiodd y llinell gymorth ym mis Rhagfyr 2022.

Rydym hefyd yn gweithredu llinell gyngor i gyflogwyr er mwyn cefnogi cyflogwyr â phryderon am berfformiad a, lle bo'n briodol, rydym yn rhoi cyngor ar reoli'r pryderon hynny'n lleol er mwyn osgoi atgyfeiriadau diangen.

trwy fframwaith mesur cyfannol sy'n cynnwys cerrig milltir, allbynnau, dangosyddion perfformiad allweddol, data ynghylch pobl a monitro buddion.

Gallwch chi ddod o hyd i ragor o fanylion am ein perfformiad yn 2023-2024 a'n cynlluniau ar gyfer 2024-2025 yn ein [Hadroddiad Addasrwydd i Ymarfer Blynyddol 2023-2024](#).

Targed: gosod 80 y cant o orchmynion interim o fewn 28 diwrnod i agor yr achos

Canlyniad:
67 y cant

Eleni cawsom 1,162 o geisiadau am gyngor ar addasrwydd unigolion i ymarfer. Mae hyn yn parhau i adlewyrchu'r duedd gynyddol o alwadau a dderbynir ers sefydlu'r gwasanaeth yn 2016. O'r 1,162 o geisiadau am gyngor, arweiniodd 55 y cant o'r galwadau at gyflogwyr yn cael eu hysbysu nad oedd angen iddynt wneud atgyfeiriad am weithiwr proffesiynol ar ein cofrestr ar adeg yr alwad.

Ymchwiliad Thirlwall

Cafodd troseddau Lucy Letby effaith ddinistriol ar rieni'r babanod a lofruddiwyd ac a anafwyd ganddi, ac erys ein meddyliau a'n cydymdeimlad gyda nhw. Ar ôl i'r achos troseddol ddod i ben ym mis Awst 2023, fe wnaethom ddilyn ein proses addasrwydd i ymarfer ac ym mis Rhagfyr 2023, cafodd Ms Letby ei dileu o'n cofrestr. Gan fod gennym ddiddordeb sylweddol yn Ymchwiliad Thirlwall a bod rheoleiddio proffesiynol wedi'i gyfeirio'n benodol yn y cylch gorchwyl, rydym wedi cael ein dynodi'n gyfranogwr craidd.

Rydym wedi darparu tystiolaeth ysgrifenedig ar ein rôl a'r camau rheoleiddio rydym wedi'u cymryd a byddwn ni'n parhau i gynorthwyo'r ymchwiliad ym mha bynnag ffordd y gallwn.

Byddwn ni'n parhau i ddysgu gwersi i sicrhau bod ffydd a hyder y cyhoedd ynom ni ac yn y system reoleiddio yn cael eu cynnal.

Gwella prosesau i wneud yn siŵr eu bod yn deg ac yn effeithiol i bawb

Gweithgarwch allweddol yn 2023-2024: Mewn ymateb i bryderon am ein prosesau rheoleiddio a'n diwylliant yn y gweithle, fe wnaethom gomisiynu ymchwiliadau annibynnol, cadarn a thryloyw i'r pryderon, ac rydym wedi ymrwymo i weithredu ar y canfyddiadau. Rydym hefyd wedi gwella ein prosesau ein hunain ac wedi cefnogi ein partneriaid i wneud hynny hefyd.

Dylai pob gweithiwr proffesiynol nyrso a bydwreigiaeth a myfyriwr allu gweithio a dysgu heb ragfarn a gwahaniaethu. Rydym yn gwybod nad yw hyn yn wir ar hyn o bryd. Yn ogystal â'r effaith y mae hyn yn ei chael ar weithwyr proffesiynol, mae triniaeth deg o weithwyr proffesiynol yn gysylltiedig â gwell gofal i aelodau'r cyhoedd a phobl sy'n defnyddio gwasanaethau. Mae angen i ni ddal ein hunain a phartneriaid yn atebol am ein rhan yn yr anghyfartaleddau hyn; gan sicrhau ein bod yn sefydliad cynhwysol gyda phrosesau rheoleiddio sy'n deg i bawb.

Yn ystod 2023-2024, pwysleisiodd pryderon chwythu'r chwiban a chanfyddiadau o arolygon mewnol yr angen i ni fyfyrto ar ein diwylliant yn y gweithle, ein prosesau rheoleiddio a sut rydym yn meithrin gweithle amrywiol, cynhwysol a di-wahaniaethu. Rydym yn gwybod fod creu a chynnal y diwylliant cywir yn alluogwr allweddol

i ni reoleiddio a chefnogi gweithwyr proffesiynol yn dda. Rydym yn gwybod ein bod wedi gwneud pethau'n anghywir ac rydym wedi ymrwymo i ymchwiliad trylwyr, tryloyw ac annibynnol i'r pryderon ac i weithredu ar y canfyddiadau allweddol.

Penodwyd Ijeoma Omambala CB gennym ym mis Tachwedd 2023 i gynnal ymchwiliadau i'r achosion penodol a godwyd fel rhan o'r pryderon am ein gwaith achos rheoleiddio a'r modd yr ymdriniwyd â'r pryderon ynghylch chwythu'r chwiban. Mae disgwyl i ganfyddiadau'r ymchwiliadau gael eu cyhoeddi yn haf 2024.

Ar wahân, fe wnaethom benodi Nazir Afzal OBE a Rise Associates i gynnal adolygiad annibynnol o'n diwylliant. Daeth penodiad Nazir Afzal OBE a Rise Associates i gysylltiad helaeth â'n Grŵp Cyngori Pobl a Diwylliant mewnol, a sefydlwyd i ddarparu her a chynghor i'n Bwrdd Gweithredol a'n Cyngor. Mae'r Grŵp Cyngori Pobl a Diwylliant yn dod â chydweithwyr o'n rhwydweithiau staff, undebau a fforwm gweithwyr ynghyd ymhlith eraill. Mae canfyddiadau'r adolygiad i fod i gael eu cyhoeddi ar 9 Gorffennaf 2024. Rydym yn ymwybodol eithriadol o'r angen i wneud yn well i'n cydweithwyr, y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r cyhoedd rydym yn eu gwasanaethu. Rydym yn cydnabod yr effaith ddifrifol

mae hyn wedi'i chael, ac mae'n parhau i'w chael, ar ein cydweithwyr a'r bobl rydym yn gweithio gyda nhw. Rydym wedi ymrwymo i ddysgu o'r canfyddiadau ac wedi dechrau gweithio i ddatblygu cynlluniau gweithredu cadarn fydd yn arwain at newid cynaliadwy. Byddwn yn adrodd yn gyhoeddus yn erbyn y cynlluniau hyn, gan gynnwys yn adroddiad blynyddol y flwyddyn nesaf.

Ochr yn ochr â'r gwaith hwn fe wnaethom gymryd nifer o gamau yn ystod 2023-2024. Er mwyn cefnogi ein cydweithwyr:

- Fe wnaethom ddatblygu dangosfwrdd cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant (EDI) newydd fel bod data a thueddiadau ar feysydd allweddol, megis bylchau cyflog, yn fwy hygyrch i gydweithwyr. Mae hyn yn helpu i sicrhau y gall pob cydweithiwr ymgysylltu â sgysiau a theimlo eu bod wedi'u grymuso i gyfrannu at sgysiau ynghylch sut rydym yn gwella EDI ar draws yr NMC.
- Fe wnaethom ddatblygu menter yr NMC Wedi'ch Grymuso i Godi Llais, a lansiwyd ym mis Mehefin 2024 i helpu i ddatblygu diwylliant tryloyw, cynhwysol ac agored sy'n grymuso cydweithwyr i rannu safbwyntiau a chodi pryderon gan wybod y gwrandewir arnynt a gweithredir arnynt.
- Rydym yn cydnabod gwaith pwysig ein rhwydweithiau cyflogeion ac wedi buddsoddi mewn datblygu fframwaith gweithredol newydd sy'n egluro rolau a chyfrifoldebau, gan arwain at gydweithio mwy effeithiol a chanlyniadau gwell i gydweithwyr. Ym mis Mai 2024, i gydnabod ein gwaith i adeiladu rhwydweithiau cryf, dyfarnwyd y Marc Ardystiedig Radius i ni: "Rydym yn buddsoddi yn ein rhwydweithiau cyflogeion".

Er mwyn cryfhau ein prosesau rheoleiddio a chefnogi ein partneriaid:

- Aethom ymlaen â chamau gweithredu a nodwyd gan ein hymchwil Uchelgeisiol ar gyfer Newid, a ystyriodd pam mae gweithwyr proffesiynol â nodweddion gwarchodedig penodol yn profi canlyniadau gwahanol o'n prosesau rheoleiddio. Roedd y camau gweithredu hyn yn cynnwys adnewyddu'r data EDI rydym yn eu casglu ar atgyfeiriadau cyflogwyr fel y gall ein timau gael trafodaethau wedi'u targedu gyda chyflogwyr i helpu i sicrhau nad oes unrhyw ragfarn neu annhegwch yn eu penderfyniadau. Mae cam olaf yr ymchwil yn adolygiad annibynnol o'n penderfyniadau addasrwydd i ymarfer er mwyn deall yn well pam y gall rhai grwpiau wynebu canlyniadau gwahanol, a disgwylir y canfyddiadau yn 2024-2025.
- Fe wnaethom barhau i gasglu, monitro ac adrodd ar ddata amrywiaeth y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r rhai sy'n defnyddio ein gwasanaethau rheoleiddio. Mae hyn yn golygu y gallwn ni ddefnyddio ymagwedd sy'n seiliedig ar dystiolaeth at fynd i'r afael â gwahaniaethu ac anghydraddoldeb ac i ymgorffori'r fframwaith ar gyfer gwneud penderfyniadau gwell.
- Buom yn gweithio gyda Sefydliadau Addysg Cymeradwy (SACau) i ymgorffori EDI yn eu harferion cwricwlwm, gan ein bod yn gwybod bod myfyrwyr â nodweddion gwarchodedig penodol yn wynebu gwahaniaethau yn eu canlyniadau addysg.
- Fe wnaethom ddiweddarau ein polisi ar addasiadau rhesymol i bobl sy'n defnyddio ein gwasanaethau, megis gweithwyr proffesiynol sy'n mynd drwy ein proses addasrwydd i ymarfer.

Mae'r gwaith hwn yn cefnogi pobl trwy ddileu rhwystrau yn ein prosesau, gwella hygyrchedd a gwella profiad cwsmeriaid.

Rydym yn gwybod bod llawer mwy y mae angen i ni ei wneud i greu diwylliant sy'n rhydd rhag gwhaniaethu, yn hyrwyddo cydraddoldeb, yn dathlu amrywiaeth,

yn hyrwyddo cynhwysiant a diogelwch seicolegol ac yn blaenoriaethu bod yn agored a dysgu er budd cydweithwyr, gweithwyr proffesiynol a'r cyhoedd. Byddwn yn ailymweld â'n blaenoriaethau yn y meysydd hyn yng ngolau canfyddiadau'r adolygiad o'n diwylliant ac ymchwiliadau ljeoma Omambala Cwnsler y Brenin.

Cefnogi cydweithwyr i ffynnu

Gweithgarwch allweddol yn 2023-2024: Fe wnaethom ddiwygio ein strwythurau gwobrwyo, adeiladu gallu rheoli a chyflwyno ymagwedd fwy cyson ac uchelgeisiol o arfarnu, yn ogystal ag adnewyddu polisiau a phrosesau allweddol.

2023-2024 oedd blwyddyn gyntaf ein Cynllun Pobl newydd ac rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol. Er mwyn cefnogi cydweithwyr i berfformio ar eu gorau, lansiwyd ein proses Arfarniadau Uchelgeisiol newydd gyda mwy o ffocws ar atebolrwydd a chysondeb. Lansiwyd Hyfforddiant Hanfodion Rheoli hefyd, sy'n helpu rheolwyr i ddatblygu'r sgiliau sydd eu hangen arnynt i fod yn rheolwr yn yr NMC ac sy'n sicrhau ymagwedd weithredu gyson ar draws y sefydliad. Cymerodd 250 o reolwyr ran yn 2023-2024, gyda mwyafrif y mynychwyr yn dweud ei bod yn amhrisiadwy dysgu gyda grŵp cyfoedion. Fe wnaethom hefyd ddiwygio ein strwythurau gwobrwyo (manylion pellach yn ein hadroddiad tâl) ac adnewyddu polisiau a phrosesau allweddol i wella profiad cydweithwyr yn y gweithle.

Ers mis Hydref 2020 rydym wedi cynnal rhaglen fentora o'r enw Codi Gyda'n Gilydd, sy'n ceisio mynd i'r afael â'r diffyg dilyniant i gydweithwyr, yn arbennig cydweithwyr Du a

lleiafrifoedd ethnig, i rolau uwch. Eleni, i gryfhau'r ymagwedd hon, fe wnaethom ddatblygu'r rhaglen Codi'n Uwch i ddarparu cymorth, gweithdai a hyfforddiant ychwanegol i gydweithwyr sydd wedi cwblhau Codi Gyda'n Gilydd. Rydym yn gwybod na fydd y rhaglenni hyn ar eu pen eu hunain yn cael gwared ar y rhwystrau y mae cydweithwyr yn eu hwynebu, ond maent yn chwarae rhan bwysig wrth gefnogi cydweithwyr i ddatgymalu rhai o'r heriau mewn ffordd gydweithredol. Mae hyn yn cysylltu â gwaith yn ein Cynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant a Chynllun Pobl ehangach, gan gynnwys datblygu hyfforddiant recriwtio cynhwysol a gwaith ymgysylltu i dargedu pobl o gefndiroedd heb gynrychiolaeth ddigonol mewn ffeiriau swyddi a thrwy gyfryngau cymdeithasol.

Mae'r pryderon a godwyd am ein diwylliant (gweler tudalen 24) wedi ysgogi cyfnod pwysig o fyfyrto y mae mawr ei angen. Yng ngoleuni'r argymhellion o'r ymchwiliadau annibynnol, byddwn ni'n ailedrych ar ein blaenoriaethau ar Bobl a Chydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant. Mae hyn er mwyn sicrhau ein bod yn cymryd camau yn y meysydd sydd eu hangen fwyaf i ddatblygu diwylliant sy'n cefnogi pob cydweithiwr i berfformio ar ei orau.

“Mae fy mhrofiad gyda’r rhaglen wedi bod yn wirioneddol gyfoethog. Trwy gyfleoedd rhwydweithio a throchi mewn gwahanol brosesau, rwyf wedi gallu ehangu fy ngwybodaeth a’r set sgiliau yn sylweddol.”

mentorai Codi Gyda’n Gilydd

Cynaliadwyedd Corfforaethol

Gweithgarwch allweddol yn 2023-2024: Cyhoeddwyd ein cynllun cynaliadwyedd amgylcheddol cyntaf, sy’n amlinellu ein huchelgais i leihau ein heffaith amgylcheddol, hyrwyddo arfer cynaliadwy ymhlith nyrsys, bydwagedd a chymdeithion nyrsio a meithrin ein gallu i wrthsefyll risgiau i’r hinsawdd.

Rydym yn cydnabod effaith ddifrifol yr argyfwng hinsawdd a’i effeithiau ar iechyd pobl. Rydym wedi ymrwymo i weithredu’n gynaliadwy a chefnogi’r rhai sy’n gweithio yn y sector iechyd a gofal i wneud hynny, yn arbennig wrth leihau allyriadau carbon. Rydym yn gwybod fod y mater hwn yn bwysig i nyrsys, bydwagedd a chymdeithion nyrsio, ac rydym am annog a chefnogi newid cynaliadwy ar draws y sector, er budd y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a’r bobl y maent yn gofalu amdanynt, am genedlaethau i ddod.

Yn gynharach yn 2024, cyhoeddwyd ein [cynllun cynaliadwyedd amgylcheddol](#). Mae hwn yn amlinellu ein huchelgais i (1) leihau ein heffaith amgylcheddol, (2) hyrwyddo arfer cynaliadwy ymhlith nyrsys, bydwagedd a chymdeithion nyrsio a (3) meithrin ein gallu i wrthsefyll risgiau hinsawdd.

Er bod y cynllun hwn yn pennu cyfeiriad cychwynnol ar gyfer y daith hon, bydd angen ei adolygu a’i ddatblygu wrth i ni addasu i amgylchiadau sy’n newid. Mae targedau carbon allweddol y cynllun yn cynnwys bod yn garbon niwtral ar draws yr holl allyriadau erbyn 2030, bod yn sero net ar gyfer allyriadau cwmpas 1 a 2 (diffiniad yn y tabl isod) ar bob safle erbyn 2035 a bod yn sero net ar gyfer yr holl allyriadau erbyn 2040. Mae ein heffaith garbon gwirioneddol, sy’n weddol safonol ar gyfer sefydliad o’n math a’n maint ni, wedi’i nodi yn y tabl canlynol. Mae hyn yn adlewyrchu’r cyntaf o’n diweddariadau blynyddol ar effaith ers cyhoeddi ein cynllun.

Tunelli o Garbon Deuocsid cyfwerth (tCO ₂ e)	2022-2023	2023-2024
Cwmpas 1 (allyriadau uniongyrchol, er enghraifft, gwresogi nwy)	155	135
Cwmpas 2 (allyriadau trydan a brynwyd)	45	33
Cwmpas 3 (allyriadau anuniongyrchol gan gyflenwyr)	2,005	1,915
Cyfanswm	2,205	2,083

Nodyn: Mae allyriadau 2022-2023 ychydig yn wahanol i'r rhai yn ein cynllun cynaliadwyedd amgylcheddol gan eu bod wedi'u haddasu i adlewyrchu rhai gwelliannau methodolegol dilynol yn ein mesuriadau, gan gynnwys rhai newidiadau a wnaed gan y Llywodraeth i ffactorau allyriadau safonol. Mae hyn yn golygu bod y data uchod yn cael eu cyfrifo ar sail gyson.

Rydym yn targedu mesurau penodol i wella hyn fel rhan o'n busnes craidd. Mae ein contract trydan yn 23 Portland Place wedi symud i dariff di-garbon net o fis Ebrill 2024. Mewn technoleg, bydd ein trosglwyddiad data i ddarparwr cwmwl sero net yn lleihau ein hallyriadau gweithredol yn

sylweddol ac mae eisoes ar y gweill, fel y mae craffu ar ein cadwyn cyflenwi ehangach. Rydym hefyd yn monitro ac yn mesur effaith carbon ein portffolio buddsoddi ac yn cau allan buddsoddi mewn cwmnïau sy'n cynhyrchu tanwydd ffosil.

Cyflawni ein cynllun corfforaethol yn 2023-2024

Mae ein cynllun corfforaethol yn nodi ein blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn. Mae'n ein helpu i gyflawni ein swyddogaethau rheoleiddio a gwireddu ein gweledigaeth o ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth diogel, caredig ac effeithiol sy'n gwella iechyd a lles pawb.

Yn ystod 2023-2024, fe wnaethom rywfaint o gynnydd pwysig ar ein cynllun dwy flynedd ar gyfer 2023-2025. Buom yn ymgysylltu'n gynhwysfawr â rhanddeiliaid i archwilio a ddylid rheoleiddio arfer uwch ymhellach, gan arwain at y penderfyniad i ddatblygu cyfuniad

o ymagweddau rheoleiddio ychwanegol (gweler tudalen 16). Fe wnaethom hefyd gyhoeddi ein hadroddiad mewnwelediad blynyddol cyntaf erioed, [Sbotolau ar Nyrsio a Bydwreigiaeth](#) i rannu mewnwelediadau am ansawdd a diogelwch gofal, ac i helpu i ddylanwadu ar newidiadau cadarnhaol o fewn y sector er budd y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r cyhoedd sy'n derbyn gofal.

Ond roedd meysydd hefyd lle na wnaethom y cynnydd yr oeddem yn ei ddymuno. Rydym yn hynod siomedig na wnaethom gyrraedd ein targed ar gyfer gwella'r amser y mae'n ei gymryd i reoli pryderon am weithwyr proffesiynol nyrsio a bydwreigiaeth (gallwch chi weld rhagor o fanylion am hyn ar dudalen 22). Codwyd pryderon hefyd am ein diwylliant a'n heffeithiolrwydd fel rheolydd (gweler rhagor o fanylion ar dudalen 24).

Pan yw'r cyd-destun yn newid, felly hefyd y mae'r cynllun. Fe wnaethom ystyried yn ofalus y ffordd orau o ymateb i'r heriau hyn a phenderfynwyd y dylem oedi rhywfaint o'r gwaith yn ein cynllun corfforaethol fel y gallwn ni ailffocysu ein hymdrechion achyflawni'r gorau i bobl dros y ddwy flynedd nesaf (darllenwch ragor ar dudalen 40).

Gwella ac arloesi

Ymrwymiad corfforaethol

Lleihau ein llwyth achosion addasrwydd i ymarfer a gwneud gwelliannau i'r ffordd yr ydym yn rheoleiddio er mwyn sicrhau ein bod yn prosesu achosion mewn modd amserol, diogel, cymesur ac effeithlon.

Effaith

Bydd y gwaith hwn yn lleihau ein llwyth achosion addasrwydd i ymarfer ymhellach drwy wella ein cynhyrchiant, gan wneud yn siŵr bod prosesu yn amserol ac yn gymesur, tra'n cynnal diogelwch, a'n bod yn gwario arian yn effeithiol.

- Bydd achosion addasrwydd i ymarfer pobl yn dod i ben yn ddiogel ac yn gyflymach.
- Os na allwn ni helpu pobl gyda'u pryderon, byddwn ni'n eu cyfeirio cyn gynted â phosibl at sefydliadau eraill sydd mewn gwell sefyllfa i helpu.
- Byddwn ni'n cefnogi pobl yn fwy yn ystod y broses addasrwydd i ymarfer. Er enghraifft, trwy gymorth cyfryngol i'w helpu i ymgysylltu neu drwy ganllawiau cliriach ar ein gwefan.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Wedi colli'r trywydd: Gallwch ddarllen rhagor am y camau yr ydym yn eu cymryd mewn ymateb ar dudalen 22.

Ymrwymiad corfforaethol

Mynd i'r afael â gwahaniaethu ac anghydraddoldeb a hyrwyddo amrywiaeth a chynhwysiant i wneud yn siŵr bod ein prosesau'n deg i bawb.

Effaith

Trwy'r gwaith hwn:

- Byddwn ni'n gallu ymateb yn fwy effeithiol a rhoi sicrwydd i bobl drwy feithrin hyder, ymwybyddiaeth a gwybodaeth ein holl gydweithwyr ar faterion EDI.
- Byddwn ni'n helpu i fynd i'r afael â'r gwahaniaethu a'r anghydraddoldeb a wynebwr gan weithwyr proffesiynol, a fydd yn ei dro yn helpu i fynd i'r afael â'r anghydraddoldebau ym mhrofiadau pobl o iechyd a gofal cymdeithasol.
- Byddwn ni'n ymgysylltu â grwpiau nas clywir yn aml i'n helpu i ddeall, a gweithio i fynd i'r afael â'r rhwystrau y mae pobl yn eu profi a allai eu hatal rhag derbyn gofal da.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Peth oedi ac ansicrwydd: Gallwch ddarllen rhagor am y gwaith hwn a'r camau yr ydym yn eu cymryd ar dudalen 25.

Ailymwelir â'r gwaith hwn yng ngolau'r argymhellion o'r ymchwiliadau annibynnol, gan adlewyrchu'r canfyddiadau difrifol yn yr adroddiadau.

Ymrwymiad corfforaethol

Cau'r gofrestr argyfwng Covid-19.

Effaith

Ym mis Mawrth 2020, fe wnaethom greu cofrestr dros dro yn cynnwys gweithwyr proffesiynol yr oeddem yn eu hystyried yn addas, yn briodol ac yn brofiadol i weithio i gefnogi argyfwng Covid-19. Gyda diwedd pandemig Covid-19, caewyd y gofrestr dros dro ar 31 Mawrth 2024.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Wedi'i gwblhau: Gallwch gael rhagor o wybodaeth am y gwaith hwn ar dudalen 13.

Ymrwymiad corfforaethol

Gweithio gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol i gyflwyno rhaglen sylweddol o ddiwygio rheoleiddiol i ddileu rhwystrau cyfreithiol sy'n cyfyngu ar welliannau yn y ffordd yr ydym yn rheoleiddio.

Effaith

Wrth i gymdeithas ac arferion nyrsio a bydwreigiaeth newid, mae ein deddfwriaeth, a ysgrifennwyd yn 2001, wedi methu â chadw i fyny. Mae'n rhy ragnodol ac mae'n anodd ei newid. Mae'n hanfodol bod ein fframwaith cyfreithiol yn cael ei ddiweddarau'n fuan fel bod gennym yr offer cywir i reoleiddio'n dda, ac fel y gallwn ni gefnogi'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr yn well i ddarparu'r gofal gorau posibl i bobl a chymunedau. Bydd deddfwriaeth ddiwygiedig yn ein helpu i gyflawni rheoleiddio gwell a mwy diogel:

- Bydd ein cofrestr yn gliriach ac yn haws i'r cyhoedd ei deall a gall pobl fod yn hyderus bod pawb sy'n defnyddio'r teitl 'nyrs' ar ein cofrestr.
- Byddwn ni'n gweithredu'n gyflymach i ddiogelu'r cyhoedd os na all rhywun fodloni'r safonau hyfedredd neu ymddygiad gofynnol, tra'n annog dysgu o gamgymeriadau gwirioneddol.
- Byddwn ni'n cryfhau ein hymagwedd at sicrwydd ansawdd addysg nyrsio a bydwreigiaeth, fel y byddwn ni'n gallu ymyrryd yn fwy effeithiol i sicrhau bod y safonau uchel y mae'r cyhoedd yn eu haeddu yn cael eu cynnal.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn.

Ymrwymiad corfforaethol

Parhau i sicrhau bod y gallu archwilio clinigol strwythuredig gwrthrychol (OSCE) yn bodloni'r galw ac archwilio ffyrdd o wella mynediad.

Effaith

Mewn rhai amgylchiadau gall gweithwyr proffesiynol arddangos eu bod yn bodloni ein safonau trwy gymryd yr OSCE. Mae darparu'r lefel gywir o gapasiti OSCE yn cefnogi gweithwyr proffesiynol i symud ymlaen drwy ein proses ymgeisio i gofrestru ac ennill cofrestriad yn y DU, gan helpu i hybu darpariaeth gofal nyrsio a bydwreigiaeth yn y DU.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn: Mae monitro sydd wedi'i gwblhau a pharhaus yn rhan o'n busnes fel arfer.

Ymrwymiad corfforaethol

Cyflawni newid polisi a deddfwriaethol er mwyn galluogi ymagweddau newydd at gofrestru'n rhyngwladol, gan gynnwys adolygiad pellach o ganllawiau Saesneg i sicrhau eu bod yn deg.

Effaith

Bydd y gwaith hwn yn sicrhau bod gan weithwyr proffesiynol sydd wedi'u hyfforddi'n rhyngwladol lwybr clir a llyfn at ein cofrestr, gan alluogi'r cyhoedd i gael mynediad cynyddol at ofal diogel, caredig ac effeithiol.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn.

Cymorth rhagweithiol i weithwyr proffesiynol

Ymrwymiad corfforaethol

Adolygu rheoleiddio ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth uwch.

Effaith

Rydym yn gwybod fod rolau ymarfer uwch o fudd i'r cyhoedd. Trwy'r gwaith hwn, fe wnaethom adolygu a oes angen rheoleiddio penodol ar gyfer y rolau hyn i sicrhau gofal diogel, caredig ac effeithiol.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn: Gallwch gael rhagor o wybodaeth am y gwaith hwn ar dudalen 16.

Ymrwymiad corfforaethol

Darparu mwy o hyblygrwydd mewn addysg a hyfforddiant cyn cofrestru ar gyfer nyrsio a bydwreigiaeth drwy lansio safonau newydd ar gyfer addysg cyn cofrestru yn y DU.

Effaith

Bydd ein safonau diwygiedig yn rhoi mwy o hyblygrwydd i addysgwyr drefnu a chyflwyno eu rhaglenni, a fydd yn sicrhau'r manteision canlynol:

- Bydd yn ehangu cyfranogiad mewn rhaglenni nyrsio a bydwreigiaeth trwy hyblygrwydd o ran meini prawf derbyn, gan greu cyfleoedd newydd, mwy cynhwysol i bobl ymuno â'r proffesiynau.
- Bydd myfyrwyr yn gallu datblygu eu hyder a'u hyfedredd mewn sefyllfaoedd ymarfer amrywiol trwy fwy o ddysgu ymarfer efelychiadol, a fydd yn ei dro o fudd i'r bobl y maent yn gofalu amdanynt.
- Bydd angen i fydwragedd sy'n fyfyrwyr gael profiad o arwain a gweithio mewn tîm gyda gwahanol ddarparwyr mamolaeth, i'w galluogi i brofi gwahanol ymagweddau at ddarparu gofal bydwreigiaeth cyfannol sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn.

Ymrwymiad corfforaethol

Gweithredu ymagwedd newydd sy'n seiliedig ar ddata ac sy'n gymesur â sicrhau ansawdd addysg sy'n ein galluogi i gael trosolwg mwy cyfannol o sefydliadau a'u rhaglenni i wneud ymyriadau priodol.

Effaith

Drwy'r gwaith hwn byddwn ni'n gwella'r ffyrdd yr ydym yn casglu, cofnodi a dadansoddi data ar ein sefydliadau addysg cymeradwy a'u rhaglenni. Bydd hyn yn ein galluogi i wneud mwy o ymyriadau wedi'u targedu lle byddwn ni'n nodi pryderon posibl ac yn cryfhau ein ffocws ar gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant. Byddwn ni'n gallu gwneud mwy i sicrhau bod myfyrwyr yn cael eu haddysgu i'n safonau, sy'n eu cefnogi i ddarparu gofal diogel, effeithiol a charedig. Byddwn ni'n defnyddio data a gwell dealltwriaeth o faterion ynghylch cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant i wneud yn siŵr bod rhaglenni'n gynhwysol i bob myfyriwr.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Wedi colli'r trywydd: Gallwch ddarllen rhagor am y camau yr ydym yn eu cymryd mewn ymateb ar dudalen 19.

Yn fwy amlwg ac yn fwy gwybodusv

Ymrwymiad corfforaethol

Meithrin ymddiriedaeth mewn rheoleiddio proffesiynol trwy ymgyrchoedd wedi'u targedu i adeiladu ymwybyddiaeth o bwy ydym ni, beth rydym yn ei wneud a beth rydym yn sefyll drosto.

Effaith

Byddwn ni'n cynnal ymgyrchoedd wedi'u targedu i feithrin ymgysylltiad ac ymddiriedaeth gyda'r cyhoedd, myfyrwyr nyrsio a bydwreigiaeth a gweithwyr proffesiynol fel y bydd ganddynt ddealltwriaeth ehangach o'n rôl a sut rydym yn rheoleiddio, yn cefnogi ac yn dylanwadu.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Peth oedi oherwydd saib: Peth oedi wrth i waith mewnwelediad cynulleidfa gael ei ohirio oherwydd saib wrth ddatblygu strategaeth ac oherwydd pwysau ar randdeiliaid. Cymerwyd penderfyniadau i oedi er mwyn sicrhau ein bod yn cyflawni'r canlyniadau gorau o'n negeseuon allweddol.

Ymrwymiad corfforaethol

Ehangu ein hallgymorth cenedlaethol a lleol i ymgorffori rheoleiddio, cymorth a dylanwad ar lefel leol.

Effaith

Trwy'r gwaith hwn:

- Byddwn ni'n ehangu ein cymorth i ystod ehangach o wasanaethau a lleoliadau, gan gefnogi gweithwyr proffesiynol i ddarparu'r gofal gorau a mwyaf diogel lle bynnag y maent yn ymarfer.
- Byddwn ni'n helpu i wella lleoliadau lle mae pobl yn cael mynediad at ofal trwy greu system gydgyssylltiedig, lle rydym yn rhannu ein dysgu a'n gwybodaeth gyda rheoleiddwyr eraill, cyflogwyr a rhanddeiliaid ehangach.
- Byddwn ni'n cefnogi'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr trwy werthfawrogi eu cyfraniadau, cynnal safonau ar gyfer y proffesiynau a defnyddio ein cyngor i osgoi atgyfeiriadau na allwn weithredu arnynt.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Peth oedi wrth i recriwtio ar gyfer ehangu capasiti cynghori gael ei ohirio er mwyn mynd i'r afael â gweithgarwch blaenoriaethol arall.

Grymuso ac ymgysylltu

Ymrwymiad corfforaethol

Creu gwefan fodern a hygyrch sy'n portreadu ein gwerthoedd yn effeithiol, yn darparu ein gwasanaethau craidd, ac yn gwella ein cyfathrebu ac ymgysylltu.

Effaith

Rydym am greu gwefan fodern a hygyrch sy'n portreadu ein gwerthoedd yn effeithiol, yn cyflawni ein gwasanaethau craidd, ac yn gwella ein cyfathrebu a'n hymgysylltu. Rydym am ei gwneud yn haws i bobl sy'n defnyddio ein gwefan ddod o hyd i wybodaeth am ein gwasanaethau a deall sut maent yn gweithio.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Seibio: Mae'r gwaith hwn wedi'i oedi fel y gallwn ni ganolbwyntio ein hymdrechion ar ein blaenoriaethau allweddol y cytunwyd arnynt yn ddiweddar.

Mwy o fewnwelediad a dylanwad

Ymrwymiad corfforaethol

Gwella ein mewnwelediad a'i ddefnyddio i wella ein dylanwad a'n dylanwad rheoleiddiol yn y sector.

Effaith

Trwy'r gwaith hwn:

- Byddwn ni'n rhannu ein mewnwelediadau i amlygu materion y gwyddom sy'n effeithio ar ansawdd a diogelwch y gofal y mae pobl yn ei dderbyn, megis prinder yn y gweithlu a diwylliannau sefydliadol gwael.
- Byddwn ni'n gwella ein data am wahanol gynulleidfaoedd fel ein bod yn deall yr effaith a gawn ar bobl â nodweddion gwahanol ynghylch amrywiaeth ac yn mynd i'r afael ag unrhyw anghymesuredd.
- Byddwn ni'n gweithio gyda'n partneriaid ym maes iechyd a gofal cymdeithasol i rannu data a mewnwelediadau i ddeall yn well a mynd i'r afael â materion sy'n ymwneud â gofal gwael, fel y rheini ym maes mamolaeth.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn

Addas ar gyfer y dyfodol

Ymrwymiad corfforaethol

Cyflawni ein Cynllun Pobl sy'n cefnogi ein cydweithwyr i gael eu cynnwys, eu cadw a'u cefnogi i gyflawni ein strategaeth.

Effaith

Yn seiliedig ar adborth cydweithwyr yr NMC, byddwn ni'n gweithredu mentrau allweddol i fynd i'r afael â'r materion sydd o bwys iddynt megis ein pecyn gwobrau, datblygu arweinwyr a dilyniant mewnol.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Er y cafodd cynnydd da ei wneud mewn cyflawni gweithredoedd yn erbyn cynllun diwygiedig (gweler tudalen 26), rydym yn cydnabod y bydd angen i'r gwaith hwn gael ei adolygu a'i ddiweddarau i adlewyrchu canfyddiadau difrifol yr ymchwiliadau annibynnol i sicrhau ein bod yn cyflawni gwelliannau cynaliedig.

Ymrwymiad corfforaethol

Gwella'r ffordd yr ydym wedi'n strwythuro fel y gallwn ni gyflawni ein strategaeth.

Effaith

Trwy'r gwaith hwn byddwn ni'n gwneud newidiadau strwythurol wedi'u targedu fel y gallwn ni gyflawni ein swyddogaethau'n fwy effeithlon ac effeithiol yn y tymor canolig, a fydd yn ei dro yn cefnogi gweithwyr proffesiynol rheng flaen i ddarparu gofal gwell i'r cyhoedd.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Seibio: Mae'r gwaith hwn wedi'i oedi fel y gallwn ni ganolbwyntio ein hymdrechion ar ein blaenoriaethau allweddol y cytunwyd arnynt yn ddiweddar.

Ymrwymiad corfforaethol

Diweddarau'r systemau digidol sy'n cefnogi sut rydym yn rheoleiddio i wella'r profiad i'n cwsmeriaid a'n cydweithwyr.

Effaith

Rydym am ei gwneud yn haws i bobl gysylltu â ni ac i gydweithwyr yr NMC wneud eu gwaith, gan gefnogi'r proffesiynau nyrsio a bydwreigiaeth i ddarparu gofal diogel sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Mae moderneiddio ein systemau digidol yn gwella ein prosesau a'r ffordd y mae pobl yn rhyngweithio â ni, sy'n ein galluogi i ddatblygu achosion addasrwydd i ymarfer yn ddiogel ac yn gyflym sy'n cael effaith gadarnhaol ar y cyhoedd a gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn

Ymrwymiad corfforaethol

Cyflwyno TG gyfoes drwy ein rhaglen gwella technoleg a busnes craidd i wella ein heffeithlonrwydd.

Effaith

Trwy sicrhau bod ein technoleg yn addas at y diben rydym yn galluogi cydweithwyr i wneud eu gwaith yn effeithiol, gan gynnwys ymateb yn brydlon i ymholiadau gan weithwyr proffesiynol, y cyhoedd a rhanddeiliaid eraill. Trwy fuddsoddi mewn technoleg gyfoes, rydym yn lleihau ein risg seiberddiogelwch, sy'n ein galluogi i ddiogelu'n well y data sydd gennym ar y cyhoedd a'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a gwneud y defnydd gorau o'n hadnoddau (ariannol a phobl).

Statws ar 31 Mawrth 2024

Rhywfaint o oedi: Peth oedi gan fod rhai elfennau o'r gwaith hwn wedi'u haildrefnu.

Ymrwymiad corfforaethol

Creu mannau gwaith modern sy'n cefnogi lles a chydweithio.

Effaith

Rydym am greu amgylchedd cynhwysol, hygyrch a diogel i bob cydweithiwr, fel y gallant fod yn 'orau' yn yr hyn a wnânt. Mae hyn yn ein galluogi i ddenu a chadw'r gweithlu gorau a darparu amgylchedd sy'n darparu ar gyfer cydweithwyr o gefndiroedd amrywiol, sy'n rhan allweddol o'n gwerthoedd a'r math o ddiwylliant sefydliadol yr ydym am ei adeiladu.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Rhywfaint o oedi: Mae'r gwaith adnewyddu llawn ar 23 Portland Place wedi'i oedi er mwyn i ni allu canolbwyntio ein hymdrechion ar ein blaenoriaethau allweddol y cytunwyd arnynt yn ddiweddar. Rydym yn bwrw ymlaen â gwaith i greu mwy o ofod cydweithio ac i wneud ein derbynfa'n fwy croesawgar i'r cyhoedd, gweithwyr proffesiynol a rhanddeiliaid sy'n ymweld â ni.

Ymrwymiad corfforaethol

Gweithredu cynllun cynaliadwyedd ac amgylcheddol yr NMC.

Effaith

Rydym yn cydnabod effaith ddifrifol yr argyfwng hinsawdd ac ecolegol. O dywydd poeth i lygredd aer, mae newid hinsawdd a materion amgylcheddol eraill yn bygwth iechyd pobl yn y DU a ledled y byd. Rydym, felly, wedi ymrwymo i weithredu mewn ffordd amgylcheddol gynaliadwy a chefnogi'r rhai sy'n gweithio yn y sector iechyd a gofal i wneud yr un peth, yn arbennig o ran lleihau'r allyriadau nwyon tŷ gwydr sy'n sbarduno newid yn yr hinsawdd.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Ar y trywydd iawn: Ar y trywydd iawn. Gallwch ddarllen rhagoram y gwaith hwn ar dudalen 27.

Ymrwymiad corfforaethol

Gweithredu safonau newydd y Gymraeg.

Effaith

Yn unol â'r gofynion newydd a sefydlwyd gan Lywodraeth Cymru, rydym wedi rhoi mecanweithiau ar waith i gefnogi hyrwyddo'r Gymraeg a diwylliant Cymru ac i alluogi ein cydweithwyr i ddeall a diwallu anghenion aelodau o'r cyhoedd sy'n siarad Cymraeg.

Statws ar 31 Mawrth 2024

Cyflawn

Cynllun Strategol ar gyfer 2024-2026

Fel y mae ein hadolygiad perfformiad yn ei amlygu, mae'r 12 mis diwethaf wedi bod yn ddarlun cymysg o gamau rheoleiddio pwysig a heriau sefydliadol sylweddol. Rydym wedi ystyried yn ofalus y ffordd orau o ymateb i'r heriau hyn drwy ailffocysu ein hymdrechion i feithrin y gallu cywir i ddarparu'r gorau i bobl dros y ddwy flynedd nesaf. Rydym wedi nodi pum canlyniad blaenoriaethol rhwng nawr a 2026. Rydym hefyd yn rheoli'r risgiau mwyaf sylweddol i'n gwaith yr ydym yn eu hwynebu. Bydd hyn yn ein helpu i wireddu ein gweledigaeth ar gyfer nyrsio a bydwreigiaeth a dod yn NMC gwell. Yn y pen draw, bydd pobl sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol yn cael profiadau gwell a mwy diogel os byddwn ni'n gwneud newidiadau a gwelliannau hanfodol i feysydd allweddol o'n gwaith, ein diwylliant a sut rydym yn rhingweithio â phobl. Byddwn ni'n monitro ac yn adolygu ein cynnydd yn ôl y cynllun, gan aros yn hyblyg i'r dirwedd ehangach ac addasu lle bo angen i sicrhau ein bod yn parhau i gyflawni ein dyletswyddau rheoleiddio.

Canlyniad 1

Byddwn ni'n datblygu penderfyniadau addasrwydd i ymarfer mewn ffordd amserol a chynaliadwy sy'n cadw pobl yn ddiogel.

Rydym am i'n proses addasrwydd i ymarfer fod yn amserol, yn ystyriol ac yn syml i bawb dan sylw. Mae angen i atgyfeirwyr a gweithwyr proffesiynol gael delio â'u hachosion yn effeithiol ac mewn modd amserol, dylai cyflogwyr ddeall pryd i atgyfeirio eu cyflogeion, a dylai ein pobl deimlo'n falch o weithio i'r NMC a gallu gwneud gwahaniaeth cadarnhaol.

Byddwn ni'n newid galluoedd a systemau'n sylweddol drwy sefydlu cynllun 18 mis newydd gyda'r buddsoddiad mwyaf ym maes addasrwydd i ymarfer ers dros ddegawd. Bydd hyn yn gwella sut rydym yn gweithio fel y gallwn ni wneud penderfyniadau amserol, ystyriol ac o safon i gadw pobl yn ddiogel mewn ffordd sy'n gynaliadwy ar gyfer y dyfodol.

Canlyniad 2

Byddwn ni'n adeiladu diwylliant dysgu agored, cynhwysol a pherfformiad uchel gyda thegwch a chydaddoldeb yn ganolog iddo.

Rydym am gael diwylliant agored, cynhwysol sy'n rhydd rhag gwahaniaethu, sy'n hyrwyddo cydraddoldeb, yn dathlu amrywiaeth, yn hyrwyddo cynhwysiant, ac yn cydfynd â'n gwerthoedd o garedigrwydd, tegwch, uchelgais a chydweithio. Mae hyn yn allweddol i alluogi pawb i berfformio ar eu gorau a dysgu a thyfu yn eu rolau, fel ein bod yn cynnal safonau proffesiynol ar gyfer gofal nyrsio a bydwreigiaeth a gwella canlyniadau i bobl sy'n defnyddio gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

Canlyniad 3

Byddwn ni'n parhau i foderneiddio ein systemau a'n prosesau i fod yn addas ar gyfer y dyfodol.

Byddwn ni'n sicrhau rheoleiddio gwell, mwy diogel er budd y cyhoedd gyda chofrestr well sy'n haws ei defnyddio a'i deall. Bydd ein systemau digidol rheoleiddiol yn cael eu diweddarau, gan ei gwneud yn haws i bobl gysylltu â ni ac i gydweithwyr yr NMC wneud eu gwaith, gan gefnogi gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol i ddarparu gofal diogel sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn. Bydd gan bawb hyder a ffydd ein bod yn cadw eu gwybodaeth yn ddiogel.

Canlyniad 4

Byddwn yn llywio ac yn cefnogi gweithredu strategaethau gweithlu ar draws pedair gwlad y DU gan helpu gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol i ddarparu gofal diogel, caredig ac effeithiol.

Bydd partneriaid a'r sector ehangach yn elwa o'n mewnwelediad ac yn gallu ei ddefnyddio i lywio a gweithredu cynlluniau i fynd i'r afael â heriau'r gweithlu a gwella gofal i bobl. Bydd y ffordd rydym yn rheoleiddio yn helpu gweithwyr nyrsio a bydwreigiaeth proffesiynol i addasu i heriau'r dyfodol, gan gynnwys anghenion newidiol pobl sy'n defnyddio gwasanaethau.

Canlyniad 5

Byddwn ni'n cryfhau prosesau a gweithdrefnau i ddiogelu uniondeb ein cofrestr fel y gall y cyhoedd barhau i fod â hyder yn ansawdd y gofal y maent yn ei dderbyn.

Bydd gan y cyhoedd a'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr ymddiriedaeth a hyder yn ansawdd addysg, sgiliau a chymhwysedd nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio cofrestredig i ddiogelu'r cyhoedd a ddarparu gofal diogel, effeithiol a charedig i bobl a'u cymunedau.

Adolygiad Ariannol

Incwm a gwariant

Cyfanswm ein hincwm ar gyfer 2023–2024 oedd £107.2 miliwn (2022–2023: £102.9 miliwn) a chyfanswm y gwariant oedd £108.3 miliwn (2022–2023: £98.1 miliwn). Mae hyn wedi arwain at ddiffyg incwm net dros wariant o £1.1 miliwn (2022–2023: gwarged o £4.8 miliwn) cyn yr enillion ar ein buddsoddiadau a'r symudiad net ar yr enillion actiwaraid a'r addasiad uchafswm asedau ar y cynllun pensiwn buddion diffiniedig. Ar ôl ystyried y rhain, cyfanswm ein cronfeydd oedd £78.9 miliwn (2022–2023: £76.8 miliwn).

Roeddem wedi cynllunio ar gyfer diffyg o £8.0 miliwn yn 2023–2024 cyn enillion neu golledion ar fuddsoddiadau. Mae'r alldro diffyg llai yn bennaf oherwydd incwm iachach na'r disgwyl, ynghyd â gwariant ychydig yn is ar draws ein busnes craidd ac ar ein gweithgareddau corfforaethol. Roedd ein gwariant ar raglenni a phrosiectau hefyd yn is na'r disgwyl oherwydd amseru'r cyflwyno, gyda rhai costau'n cael eu gohirio tan flynyddoedd y dyfodol.

Incwm o ffioedd cofrestru ac ymgeisio oedd £103.3 miliwn, ar y blaen i'r gyllideb, ac yn gynnydd arwyddocaol o 2.9 y cant ar y flwyddyn flaenorol (2022–2023: £100.4 miliwn). Sbardunwyd hyn gan gynnydd o 4.8 y cant yn nifer y nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio ar ein cofrestr barhaol, i 826,418 ar 31 Mawrth 2024, a chan y cynnydd mewn ceisiadau gan weithwyr proffesiynol rhyngwladol. Mae parhad y ddau gynnydd hyn yn y dyfodol yn parhau i fod yn ansicr yng nghyd-destun proffil oedran cynyddol ar gyfer y gofrestr a'r ansefydlogrwydd cyffredinol yn nifer y ceisiadau rhyngwladol. Ni wnaeth parhad y gofrestr dros dro tan fis Mawrth 2024 gael effaith ar ein hincwm ffioedd gan nad oedd y gweithwyr proffesiynol ar y gofrestr dros dro yn talu ffi.

Mae ein 'hincwm arall' yn cynnwys £0.07 miliwn (2022–2023: £0.11 miliwn) gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol (DHSC), sy'n ein had-dalu am gostau cynnal y gofrestr dros dro.

Roedd cyfanswm ein gwariant o £108.3 miliwn £2.8 miliwn (2.5 y cant) yn is na'r hyn a gyllidebwyd gennym ond £10.2 miliwn yn uwch na'r flwyddyn flaenorol. Roedd y cynnydd o un flwyddyn i'r llall mewn gwariant i'w briodoli'n bennaf i sawl sbardun cost sylweddol gan gynnwys buddsoddiad ychwanegol mewn gweithrediadau addasrwydd i ymarfer (wedi'i anelu at leihau llwyth achosion) a'r cynnydd mewn chwyddiant gyda'i effaith ganlyniadol ar gostau cyflogres a rhai nad ydynt yn ymwneud â'r gyflogres. Deilliodd y tanwariant yn ôl y gyllideb yn 2023–2024 o sawl ffactor gan gynnwys llithriad mewn recriwtio i lenwi swyddi gwag, a rhywfaint o ohirio gwariant ar brosiectau a rhaglenni. Roedd cynnydd llai na'r hyn a gyllidebwyd yn narpariaeth tâl gwyliau panelwyr, oherwydd newid yn y dull asesu, hefyd yn ffactor.

Mae Nodyn 5 i'r cyfrifon yn nodi ein costau a ddyrannwyd yn llawn ar gyfer pob gweithgaredd elusennol fel sy'n ofynnol gan y Datganiad Elusennau o Arferion Cymeradwy (SORP). Mae hyn yn gwahanu costau uniongyrchol pob gweithgaredd ochr yn ochr â'r costau cymorth cysylltiedig sydd wedi'u dyrannu gan ddefnyddio cyfrif pennau neu orbenion. Mae'r sylwebaeth sy'n dilyn yn seiliedig ar y golofn cost uniongyrchol cyn dyrannu costau cynnal.

Roedd costau uniongyrchol addasrwydd i ymarfer yn £53.2 miliwn, cynnydd sylweddol ar £48.0 miliwn yn 2022–2023. Mae hyn wedi'i ysgogi gan fuddsoddiad ychwanegol yn y maes hwn sydd ei angen i wella'r amseroldeb wrth ymdrin ag achosion yn ddiogel ac yn gyflym o dan Gynllun Addasrwydd i Ymarfer diwygiedig.

Mae hyn yn diogelu'r cyhoedd drwy gyflawni mwy o benderfyniadau mwy amserol a chymesur, ac yn lleihau'r gofid i'r rhai dan sylw, ac mae'n parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol i ni.

Mae hefyd yn creu galwadau ariannol sylweddol wrth i ni symud at wella prydlondeb ymhellach wrth ymdrin ag achosion. Dyma'r sbardun allweddol y tu ôl i'n buddsoddiad pellach arfaethedig ym maes addasrwydd i ymarfer yn ystod 2024–2025 a 2025–2026. Mae heriau recriwtio yn y ddwy flynedd ddiwethaf wedi golygu bod buddsoddi yn y maes hwn wedi bod yn arafach na'r disgwyl ac mae rhai costau wedi'u gohirio tan flynyddoedd diweddarach. O ganlyniad, rydym wedi cyllidebu'n ddangosol ar gyfer diffygion yn y ddwy flynedd nesaf wrth i ni weithio i leihau'r amser a gymerir i gwblhau achosion, sy'n galw am fuddsoddiad ychwanegol sylweddol. Mae hyn yn bosibl oherwydd ein lefel gref o gronfeydd rhydd wrth gefn.

Roedd costau uniongyrchol cynnal y gofrestr yn £5.6 miliwn yn 2023–2024 (2022–2023: £5.5 miliwn).

Roedd y costau cymorth cyffredinol (gan gynnwys cyfleusterau, cyllid, pobl a thechnoleg) yn £35.6 miliwn (2022–2023: £32.3 million).

Pensiynau

Mae gan yr NMC ddau gynllun pensiwn: cynllun buddion diffiniedig, a gaewyd i newydd-ddyfodiaid ym mis Tachwedd 2013 ac a gaewyd i gronni buddion yn y dyfodol o 1 Gorffennaf 2021; a chynllun cyfraniadau diffiniedig, y mae pob cyflogai newydd wedi'i gofrestru'n awtomatig iddo.

Mae cyfraniadau'r NMC i'r cynllun cyfraniadau diffiniedig yn cael eu gwario yn y flwyddyn y maent yn ddyledus.

Mae asedau'r cynllun cyfraniadau diffiniedig i'w priodoli i gyflogeion unigol ac nid ydynt, felly, wedi'u dangos yn ein cyfrifon.

O ran y cynllun pensiwn buddion diffiniedig at ddibenion ein cyfrifon ac yn unol â FRS 102, caiff ei asedau eu hailbriso i werth y farchnad ac mae actiwariaid annibynnol yn diweddarau eu hamcangyfrif o werth y rhwymedigaeth bob blwyddyn. Amcangyfrifir y rhwymedigaeth fel gwerth presennol gostyngol y buddion pensiwn sy'n ddyledus i aelodau'r cynllun. Mae amcangyfrif y rhwymedigaeth yn dibynnu ar nifer o dybiaethau actiwaraid safonol gan gynnwys cyfraddau marwolaethau disgwylidig, chwyddiant ac enillion ar fondiau corfforaethol dros nifer o flynyddoedd i'r dyfodol.

Yn ystod y flwyddyn, gostyngodd gwerth marchnad asedau'r cynllun buddion diffiniedig £2.1 miliwn a gostyngodd y rhwymedigaeth £1.4 miliwn, gan arwain at y cynllun yn dangos gwarged net o £14.5 miliwn ar ddiwedd y flwyddyn.

Ers nifer o flynyddoedd hyd at ac yn cynnwys 2020–2021 y sefyllfa net ar y cynllun buddion diffiniedig a ddangosir yn ein mantolen oedd diffyg, sef y gwahaniaeth rhwng gwerth asedau'r cynllun a gwerth uwch y rhwymedigaeth pensiwn. Fodd bynnag, mae prisiadau FRS 102 ers hynny (31 Mawrth 2022, 2023 a 2024) wedi dangos gwarged gyda gwerth asedau'r cynllun yn uwch na'r rhwymedigaeth amcangyfrifedig. Mae cyngor cyfreithiol wedi cadarnhau bod yr NMC yn adennill y gwarged o'r cynllun pensiwn yn bosibilrwydd anghysbell iawn. Dim ond ar ôl i holl rwymedigaethau'r cynllun gael eu rhyddhau y gallai ddiwydd.

Mae FRS 102 yn datgan “bydd endid yn cydnabod gwarged cynllun fel ased cynllun buddion diffiniedig dim ond i’r graddau y mae’n gallu adennill y gwarged”. O ganlyniad, mae addasiad uchafswm asedau wedi’i gymhwyso i ddod â’r sefyllfa net i sefyllfa lle nad yw’n warged nac yn ddiffyg ar y fantolen.

Dim ond at ddibenion ein cyfrifon y mae’r driniaeth hon o’r gwarged. Mae’r ymddiriedolwyr pensiwn, sy’n annibynnol ar yr NMC, yn cadw rheolaeth dros asedau’r cynllun ac unrhyw warged, sut bynnag y’i cyfrifir, sy’n ymwneud â nhw.

Yn ystod 2022–2023 cwblhawyd adolygiad tair blynedd o’r cynllun buddion diffiniedig hefyd gan ymddiriedolwyr y cynllun pensiwn, yn seiliedig ar ei sefyllfa ar 31 Mawrth 2022. Cyflawnwyd hyn gan yr actiwari a adroddodd i’r ymddiriedolwyr ac roedd at ddiben diffinio a oedd angen i’r NMC gyfrannu taliadau adennill i’r cynllun o hyd i sicrhau bod ganddo ddigon o arian i fodloni rhwymedigaethau disgwylidig. Yn ôl y gofyn, gwnaed hyn yn unol â safonau actiwaraid a’r Rheoleiddiwr Pensiynau yn hytrach nag yn unol â gofynion FRS 102 a ddefnyddir ar gyfer y cyfrifon.

Roedd canlyniad y prisiad hwn hefyd yn dangos gwarged – hyd yn oed o dan ragdybiaethau gofalus iawn a luniwyd i sicrhau bod gan y cynllun ‘ddibyniaeth isel’ ar y cyflogwr.

O ganlyniad i’r adolygiad tair blynedd hwn sydd hefyd yn dangos gwarged, mae’r ymddiriedolwyr pensiwn annibynnol wedi cytuno â ni nad oes angen taliadau cynllun adfer mwyach. O dan y cynllun adfer blaenorol y cytunwyd arno ag ymddiriedolwyr y cynllun pensiwn, fe wnaethom dalu £1.9 miliwn yn 2022–2023.

Bydd y sefyllfa hon yn cael ei hadolygu yn yr adolygiad tair blynedd nesaf ar 31 Mawrth 2025.

Buddsoddiadau

Mae nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio yn talu eu ffi gofrestru naill ai’n flynyddol neu’n chwarterol ymlaen llaw. Ynghyd â’n cronfeydd rhydd wrth gefn, mae hyn yn golygu bod gennym falansau arian parod sylweddol.

Yn unol â pholisi buddsoddi’r Cyngor, mae gennym oddeutu £38.6 miliwn wedi’i fuddsoddi yn y marchnadoedd stoc ar gyfer y tymor hir gyda chyfradd enillion darged o dri y cant uwchlaw mesur chwyddiant y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) (CPI+3 y cant) net o costau rheoli buddsoddiad.

Er ein bod yn cydnabod bod buddsoddi mewn ecwitiau, cronfeydd a bondiau’n peri risg, drwy fuddsoddi drwy reolwyr buddsoddi arbenigol – y mae ein Pwyllgor Buddsoddi yn eu goruchwyllo ac yn craffu ar eu perfformiad – rydym yn disgwyl y bydd buddsoddiad o’r fath yn sicrhau enillion uwch na chwyddiant dros y tymor hir a a thrwy hynny helpu i osgoi neu liniaru’r angen i gynyddu ein ffioedd.

Yn 2023–2024, roedd incwm difidend a llog o’r portffolio, sy’n cael ei ail-fuddsoddi, yn £0.9 miliwn (2022–2023: £0.9 miliwn), ag enillion heb eu gwireddu ar fuddsoddiadau o £3.1 miliwn (2022–2023: £1.9 miliwn colled) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae’r datganiad o weithgareddau ariannol yn dangos costau rheoli buddsoddiadau o £0.17 miliwn (2022–2023: £0.16 miliwn). Cyfanswm gwerth y gronfa fuddsoddi ar ddiwedd y flwyddyn yw £38.6 miliwn.

Mae hyn yr un fath â'r cyfanswm o £38.6 miliwn yr ydym wedi'i fuddsoddi ers y dechrau ym mis Gorffennaf 2020, sef £33.0 miliwn o gyfalaf wedi'i fuddsoddi a £5.6 miliwn o incwm difidend a llog wedi'i ail-fuddsoddi.

Fel y mae'r cynnydd nas gwirededwyd yn ei ddangos, mae perfformiad eleni wedi gwella o gymharu â'r llynedd, gan adlewyrchu amodau gwell yn y farchnad. O ystyried chwyddiant uchel yn ddiweddar, byddai angen cyfradd twf blynyddol o 8.7 y cant ers dechrau ein portffolio i gyflawni ein cyfradd adennill darged hirdymor o CPI+3 y cant hyd at fis Mawrth 2024. Ein cyfradd twf blynyddol gwirioneddol ers y dechrau yw 6.03 y cant. Serch hynny, gyda chwyddiant yn gostwng, mae gobaith rhesymol o hyd o allu cyflawni ein targed twf hirdymor yn y blynyddoedd i ddod.

Rydym yn adolygu ac yn diweddarau ein polisi buddsoddi'n rheolaidd, gan gynnwys ei ddimensiynau moesegol a chynaliadwyedd. Mae ein polisi buddsoddi cyfredol ar gael ar [ein gwefan](#).

Y llog a enillwyd ar ein hadneuon banc yn ystod y flwyddyn oedd £2.9 miliwn (2022-2023: £1.2 miliwn). Mae'r cynnydd o gymharu â'r flwyddyn flaenorol oherwydd bod cyfraddau llog wedi bod yn sylweddol uwch yn 2023-2024 nag yr oeddent yn 2022-2023. Rydym hefyd wedi bod yn weithgar wrth sicrhau bod ein harian yn cael ei roi mewn cyfrifon cynhyrchiol uchel mewn sefydliadau risg isel.

Cronfeydd wrth gefn

Ein polisi arian wrth gefn – a ganfyddir yn ein Strategaeth Ariannol – yw cynnal arian rhydd wrth gefn o fewn amrediad targed. Mae cronfeydd wrth gefn rhydd yn gronfeydd sydd ar gael yn barod i'w gwario, felly nid ydynt yn cynnwys cronfeydd cyfyngedig, asedau sefydlog diriaethol, asedau sefydlog anniriaethol a symiau a ddynodwyd ar gyfer gwariant hanfodol yn y dyfodol. Rydym hefyd yn pennu lefel isaf ar gyfer y balans arian parod a buddsoddiadau cyfanredol a ragwelwyd dros y flwyddyn ariannol i ddod. Mae'r Cyngor yn adolygu'r ystod darged o gronfeydd rhydd wrth gefn a'r balans isafswm arian parod a buddsoddiadau o leiaf unwaith y flwyddyn.

Pennir y lefel isaf darged o gronfeydd rhydd wrth gefn i sicrhau ein cynaliadwyedd, gan ystyried diogelwch ein ffrwd incwm, ein balansau arian parod a buddsoddi, ac asesiad o effaith ariannol bosibl y risgiau a wynebwr gan yr NMC. Pennir uchafswm targed y cronfeydd rhydd wrth gefn er mwyn sicrhau bod ein hadnoddau'n cael eu defnyddio'n effeithiol, gan gydbwysu buddiannau'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr sy'n ein hariannu drwy'r ffioedd y maent yn eu talu, a'r cyhoedd sy'n elwa o'n gwaith.

Ym mis Mawrth 2024, adolygodd y Cyngor y sefyllfa ddiweddaraf o ran y polisi cronfeydd wrth gefn a chytunwyd y dylai'r ystod darged o gronfeydd rhydd wrth gefn barhau i fod yn sero i £25 miliwn, ac y dylai'r balans isafswm arian parod a buddsoddiadau aros yn £20 miliwn.

Cyfanswm ein cronfeydd wrth gefn ar 31 Mawrth 2024 oedd £78.9 miliwn (2023: £76.8 miliwn) ac roedd cronfeydd rhydd wrth gefn yn £42.0 miliwn (2023: £44.5 miliwn). Er bod cronfeydd rhydd wrth gefn yn sylweddol uwch na phen uchaf yr ystod darged, mae hyn yn adlewyrchu'r angen i ddarparu ar gyfer buddsoddi a gynlluniwyd dros y ddwy flynedd nesaf. Bydd y buddsoddi arfaethedig hwn mewn seilwaith technoleg ac addasrwydd i ymarfer yn gwella ein gwasanaeth yn uniongyrchol i'r cyhoedd ac i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr. Bydd hefyd yn cynhyrchu arbedion arian parod blynyddol sylweddol trwy effeithlonrwydd prosesau sylweddol wrth i ni wella ein rheolaeth achosion.

Mae lefel gref y cronfeydd wrth gefn hefyd yn cefnogi'r sefyllfa o fusnes parhaus a nodir yn nodyn 1a i'r cyfrifon.

Syr David Warren
Cadeirydd
3 Gorffennaf
2024

Andrea Sutcliffe
Prif Weithredwr a
Chofrestrydd
3 Gorffennaf
2024

Adroddiad tâl

Cylch gwaith y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol yw sicrhau bod systemau priodol ar waith ar gyfer taliadau a chynllunio olyniaeth yn yr NMC, yn ogystal â throsolwg o'r Cynllun Pobl a'r Cynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant.

Er mwyn cyflawni'r cylch gorchwyl hwn, mae'r Pwyllgor yn ystyried yr adolygiad blynyddol o gyflogau cyflogeion, yn ogystal â chynnydd yn ôl y Cynllun Pobl a'r Cynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, ac unrhyw newidiadau sylweddol i strwythur tâl a graddfeydd cyflogeion neu gynlluniau pensiwn.

Mae'r Pwyllgor yn cymeradwyo pecynnau gwobrwyo ar gyfer y Prif Weithredwr a Chofrestrydd a Chyfarwyddwyr Gweithredol ar benodiadau a chodiadau cyflog blynyddol. Mae'r Pwyllgor yn adolygu eu perfformiad yn flynyddol, yn ogystal â chadw goruchwyliaeth ar gynllunio olyniaeth y Weithrediaeth.

Mae'r Pwyllgor hefyd yn goruchwyllo prosesau penodi aelodau'r Cyngor a Phartneriaid ac yn argymhell i'r Cyngor unrhyw newidiadau i'r lwfansau a delir i'r Cadeirydd, aelodau'r Cyngor, Aelodau Cyswllt ac aelodau Partner (aelodau o bwyllgorau nad ydynt yn aelodau o'r Cyngor).

Wrth wneud penderfyniadau ar dâl, mae'r Pwyllgor yn ystyried amrywiaeth o ffactorau, gan gynnwys meincnodi'r sector, fforddiadwyedd cyffredinol a'r angen i sicrhau bod ein hymagwedd at gyflogau yn denu

ac yn cadw cydweithwyr yn deg ac yn effeithiol. Mae'r penderfyniadau hyn wedi'u gwneud gan ddefnyddio data meincnodi a mewnwleidiad gan ymgynghorwyr gwobrwyo.

Roedd meysydd blaenoriaethol eraill y Pwyllgor yn ystod y flwyddyn yn cynnwys ystyried cynnydd yn ôl y Cynllun Pobl a'r Cynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, yn arbennig o ystyried y pryderon a godwyd am ein diwylliant. Rydym wedi ymrwymo i weithredu ar ganfyddiadau'r ymchwiliadau a byddwn ni'n parhau i adolygu a diwygio ein Cynllun Pobl a'n Cynllun Cydraddoldeb ac Amrywiaeth i sicrhau eu bod yn ein cefnogi i wneud newidiadau cynaliadwy.

Er mwyn cydnabod y rôl y mae'r Pwyllgor yn ei chwarae wrth oruchwyllo'r Cynllun Pobl a'r Cynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant, o 1 Ebrill 2024, cafodd y Pwyllgor ei ailenwi'n Bwyllgor Pobl a Diwylliant a diwygiwyd ei gylch gorchwyl i gryfhau ac egluro ei rôl yn y maes hwn.

Mae'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol (NAO) yn archwilio agweddau ariannol yr adroddiad hwn.

Lwfansau a threuliau'r Cyngor

Y Cyngor yw corff llywodraethu'r NMC ac mae ganddo'r awdurdod terfynol i wneud penderfyniadau fel y disgrifir yn y datganiad llywodraethu blynyddol. Aelodau'r Cyngor yw ymddiriedolwyr yr elusen.

O dan Orchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001, y Cyngor sy'n gyfrifol am bennu'r lwfansau i'w talu i Gadeirydd y Cyngor, aelodau'r Cyngor, Swyddogion Cyswllt ac aelodau Partner.

Er mwyn rheoli achosion gwrthdaro buddiannau, mae'r Cyngor wedi rhoi trefniadau ar waith ar gyfer Panel Annibynnol sy'n cynnwys arbenigwyr allanol i asesu lefel briodol y lwfansau. Mae'r Cyngor wedi cytuno y bydd naill ai'n derbyn neu'n gostwng lefel y lwfans a argymhellir gan y Panel ond ni fydd yn ei gynyddu. Mae'r Pwyllgor Tâl yn gyfrifol am oruchwyllo sefydlu'r Panel Annibynnol ac adolygu ei ganfyddiadau i'w

hystyried gan y Cyngor. Ystyriwyd yr adolygiad diweddaraf gan y Cyngor ym mis Gorffennaf 2022. Yn unol â chanfyddiadau'r adolygiad hwnnw, cytunodd y Cyngor ar godiad o dri y cant i lwfans blynyddol aelodau'r Cyngor (o £14,724 i £15,166), cyfradd ddyddiol aelod Partner (o £286 i £295) a lwfans blynyddol Cyswllt (o £10,296 i £10,605). Hwn oedd y cynnydd cyntaf ers 2017. Arhosodd lwfans y Cadeirydd ar £78,000. I gydnabod y cyfrifoldeb ychwanegol a'r ymrwymiad amser i Gadeiryddion Pwyllgorau, cytunwyd y gallai'r rolau hyn dderbyn lwfansau ychwanegol. Pennir y lwfansau hyn gan y Cadeirydd, yn unol â phroses y cytunwyd arni gan y Pwyllgor Tâl. Ar gyfer 2023-2024, cafodd Cadeirydd y Pwyllgor Archwilio a Chadeirydd y Pwyllgor Cydnabyddiaeth Ariannol lwfans blynyddol ychwanegol o £2,000 yr un a chafodd Cadeirydd y Pwyllgor Buddsoddi a'r Pwyllgor Llety lwfans ychwanegol blynyddol cyfunol o £500. Cyfanswm y lwfansau a dalwyd i aelodau'r Cyngor a Swyddogion Cyswllt yn 2023-2024 oedd £263,837 (2022-2023: £261,237). Ni wnaed unrhyw daliadau all-gontractiol i unrhyw aelod o'r Cyngor, Aelod Cyswllt neu Bartner yn 2023-2024.

Gwneir taliadau lwfans i aelodau'r Cyngor, Aelodau Cyswllt ac aelodau Partner drwy'r gyflogres, gyda didyniadau ar gyfer treth incwm ac Yswiriant Gwladol. Caiff treuliau a dynnir yn uniongyrchol wrth gyflawni

dyletswyddau eu had-dalu yn unol â pholisi Teithio, Llety a Threuliau'r Cyngor.

Mae treuliau'n cynnwys teithio, llety, prydau bwyd a chynhaliaeth, a chânt eu tynnu pan yw aelodau'n cyflawni eu dyletswyddau. Mae'r treuliau a dderbynnir gan aelodau'n amrywio'n fawr oherwydd costau teithio a llety ar gyfer mynychu cyfarfodydd o gartrefi ledled y DU, gan gynnwys teithio o Gymru, yr Alban, Gogledd Iwerddon a rhannau o Loegr sy'n golygu bod angen aros dros nos. Maent hefyd yn amrywio oherwydd bod rhai aelodau'n ymgymryd â mwy o weithgareddau sy'n gofyn am deithio, tra bod eraill yn ymgymryd â mwy o weithgareddau y gellir eu cyflawni'n rhithwir. Lle cynhelir unrhyw gyfarfodydd yn Llundain, ystyrir treuliau yn fuddiant trethadwy mewn nwyddau. Mae'r NMC yn talu'r dreth incwm a'r Yswiriant Gwladol sy'n codi drwy gytundeb setliad TWE gyda CThEF. Mae'r holl dreuliau a dynnwyd gan aelodau'r Cyngor a Swyddogion Cyswllt wedi'u cynnwys yn Nhabl 1.

Pan yw cyfarfodydd y Cyngor yn Llundain, mae aelodau'n mynychu prydau min nos gydag aelodau o'r Weithrediaeth ac ystyrir bod y prydau hynny'n fuddiant trethadwy mewn nwyddau. Mae'r NMC yn talu'r dreth incwm sy'n codi drwy gytundeb setliad TWE gyda CThEF. Dangosir gwerth y buddiant yn gros, gan gynnwys y dreth incwm y gellir ei phriodoli.

Y dull a ddefnyddir i asesu perfformiad

Mae'r Cyngor yn adolygu ei effeithiolrwydd ei hun yn rheolaidd. Mae ganddo hefyd bolisi a phroses y cytunwyd arnynt ar waith ar gyfer adolygu perfformiad aelodau'r Cyngor, Swyddogion Cyswllt a Phartneriaid. Cynhelir adolygiad perfformiad Cadeirydd y Cyngor gan yr Is-Gadeiryddion ac mae'n cynnwys hunanasesiad gan y Cadeirydd, asesiad gan gymheiriaid gan gydweithwyr yn y Cyngor a mewnbwn gan y Pwyllgor Gwaith. Mae proses debyg ar waith ar gyfer aelodau unigol y Cyngor ac aelodau Cyswllt dan arweiniad y Cadeirydd, a chan Gadeirydd y Pwyllgor ar gyfer aelodau Partner.

Amrywiaeth ein haelodau Cyngor, Swyddogion Cyswllt ac aelodau Partner

Oedran

4

41-50

9

51-60

7

61 a throsodd

(2022-2023: 41-50: 2, 51-60: 10, 61 a throsodd: 8)

Dangosir data amrywiaeth, ar 31 Mawrth 2024, ar gyfer ein haelodau Cyngor, Aelodau Cyswllt ac aelodau Partner isod. Roedd cyfanswm o 12 aelod o'r Cyngor, dau Aelod Cyswllt a chwe aelod Partner (31 Mawrth 2023: 12 aelod o'r Cyngor, dau Aelod Cyswllt, chwe aelod Partner).

Anabledd

18

Dim anabledd

1

Anabledd a ddatganwyd

1

Gwell gennyf beidio â dweud

(2022-2023: Dim anabledd: 18, Anabledd a ddatganwyd: 1, Gwell gennyf beidio â dweud: 1)

Cyfeiriadedd rhywiol

17

Heterorywiol neu syth

2

Hoyw neu lesbiaidd

1

Gwell gennyf beidio â dweud

(2022-2023: Heterorywiol: 19, Hoyw neu lesbiaidd: 1, Gwell gennyf beidio â dweud: 1)

Ethnigrwydd

14

Gwyn Prydeinig

2

Indiaidd

1

Bangladeshi

1

Du Affricanaidd

1

Du Caribiaidd

1

Gwyn Gwyddelig

(2022-2023: Gwyn Prydeinig: 15, Du Affricanaidd: 1, Du Caribiaidd: 1, Indiaidd: 1, Gwyn Prydeinig/Gwyddelig: 1, Gwyddelig Gwyn: 1)

Crefydd neu gred

12

Cristnogol

5

Dim

1

Mwslemaidd

1

Gwell gennyf beidio â dweud

1

Sicaidd

14

Benyw

6

Gwryw

(2022-2023: Cristnogol: 11, Dim: 7, Gwell gennyf beidio â dweud: 1, Sicaidd: 1)

(2022-2023: Benyw: 14, Gwryw: 6)

Fe wnaethom newid ein categorïau monitro amrywiaeth o 1 Ebrill 2024 a bydd y rhain yn cael eu hadrodd yn adroddiad y flwyddyn nesaf.

Tabl 1

**Lwfansau a threuliau'r Cyngor
(yn amodol ar archwiliad gan y
Swyddfa Archwilio Genedlaethol)**

	2023-2024				2022-2023			
	Lwfans (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau trethadwy (hyd at y £100 agosaf)	Cyfanswm tâl (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau eraill (hyd at y £100 agosaf)	Lwfans (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau trethadwy (hyd at y £100 agosaf)	Cyfanswm tâl (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau eraill (hyd at y £100 agosaf)
Syr David Warren (Cadeirydd)	75-80	2,100	80-85	1,300	75-80	1,000	75-80	1,700
Syr Hugh Bayley (hyd at 30 Ebrill 2023)	0-5 CALI 15-20	0	0-5	200	15-20	1,800	15-20	600
Yr Athro Karen Cox (hyd at 30 Ebrill 2023)	0-5 CALI 15-20	0	0-5	100	15-20	4,000	15-20	300
Lindsay Foyster (o 1 Mai 2023)	10-15 CALI 15-20	6,800	20-25	400	0	0	0	0
Claire Johnston	15-20	2,500	15-20	700	15-20	2,700	15-20	300
Eileen McEaney MBE	15-20	5,100	20-25	600	15-20	7,800	20-25	0
Dr Margaret McGuire OBE (o 1 Mai 2022)	15-20	4,500	15-20	1,400	10-15 CALI 15-20	7,400	20-25	400
Flo Panel-Coates (o 1 Tachwedd 2023)	5-10 CALI 15-20	800	5-10	0	0	0	0	0
Nadine Pemberton Jn Baptiste (o 1 Mai 2023)	10-15 CALI 15-20	6,100	15-20	0	0	0	0	0
Marta Phillips OBE (o 30 Ebrill 2023)	0-5 CALI 15-20	0	0-5	100	15-20	1,300	15-20	300
Derek Pretty	15-20	3,700	20-25	700	15-20	5,300	20-25	800
Anna Walker CB	15-20	700	15-20	400	15-20	700	15-20	300
Ruth Walker MBE	15-20	4,600	20-25	500	15-20	9,500	20-25	700
Sue Whelan Tracy	15-20	4,700	15-20	300	15-20	3,200	15-20	0
Dr Lynne Wigans OBE	15-20	3,400	15-20	600	15-20	2,500	15-20	300
Cymdeithion								
Jabulani Chikore (o 1 Mawrth 2023)	10-15	500	10-15	700	0-5 CALI 10-15	0	0-5	0
Tracey MacCormack (tan 31 Rhagfyr 2022)	0	0	0	0	5-10 CALI 10-15	400	5-10	300
Dr Gloria Rowland MBE (tan 31 Rhagfyr 2022)	0	0	0	0	5-10 CALI 10-15	400	5-10	200
Navjot Kaur Virk (o 1 Mawrth 2023)	10-15	2,500	10-15	700	0-5 CALI 10-15	500	0-5	0
Cyfansymiau	263.8	47,800	311.7	8,500	261.2	48,700	309.9	6,100

Cyfansymiau'n amodol ar dalgrynnu.

Tâl yr uwch dîm rheoli ac asesu perfformiad

Y Bwrdd Gweithredol yw'r uwch dîm rheoli ac mae'n cynnwys y Prif Weithredwr a Chofrestrydd (Prif Weithredwr) a'r Cyfarwyddwyr Gweithredol, gan gynnwys y rheini mewn rolau dros dro neu interim. Mae pob Cyfarwyddwr Gweithredol yn adrodd yn uniongyrchol i'r Prif Weithredwr. Nid yw unrhyw Gyfarwyddwr Gweithredol yn aelodau o'r Cyngor nac yn ymddiriedolwyr yr NMC. Datgelir manylion taliadau tâl yn llawn ar gyfer yr holl unigolion hyn yn nhabl 2.

Y Prif Weithredwr a Chofrestrydd yw'r unig gyflogai a benodir yn uniongyrchol gan y Cyngor ac sy'n atebol iddo. Mae'r Cyngor wedi dirprwyo awdurdod i'r Prif Weithredwr i'r graddau a ddisgrifir yn y Cynllun Dirprwyo (Atodiad 1 i'r Rheolau Sefydlog, paragraffau 6-11) ac a adlewyrchir yn y datganiad llywodraethu blynyddol yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.

Asesu perfformiad y Weithrediaeth

Mae'r Pwyllgor Tâl yn adolygu perfformiad holl aelodau'r Pwyllgor Gwaith yn flynyddol. Mae'r Pwyllgor yn adolygu adroddiadau gan y Cadeirydd ar berfformiad y Prif Weithredwr a Chofrestrydd. Mae'r Pwyllgor hefyd yn adolygu adroddiadau gan y Prif Weithredwr a Chofrestrydd ar berfformiad y Cyfarwyddwyr Gweithredol.

Tâl y Weithrediaeth

Mae cydnabyddiaeth ariannol y Bwrdd Gweithredol yn cael ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Tâl yn flynyddol yn unol â'r fframwaith tâl y Weithrediaeth a gafodd ei gymeradwyo yn 2016 a'i ddiweddarau yn 2020 i adlewyrchu'r strwythur sefydliadol newydd a rolau'r Cyfarwyddwr Gweithredol o fewn hyn.

Cytunwyd ar dâl y Weithrediaeth ar gyfer 2023-2024 gan y Pwyllgor Tâl ym mis Chwefror 2023. Yn unol â chyngor gan gynghorwyr annibynnol ym maes tâl gweithredwyr, daeth y Pwyllgor Tâl i'r casgliad y dylai'r Weithrediaeth dderbyn dyfarniad cyflog o 4.0 y cant ar gyfer 2023-2024. Roedd hwn yn ddyfarniad cyflog is nag ar gyfer cyflogeion eraill, a oedd yn gyfartaledd o 7.6 y cant gan gynnwys dilyniant cyflog.

Penodwyd Andrea Sutcliffe yn Brif Weithredwr a Chofrestrydd yr NMC ar 14 Ionawr 2019. Roedd ei phecyn tâl ar gyfer 2023-2024 yn cynnwys cyflog sylfaenol o £185,120, cyfraniadau cyflogwr i gynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig yr NMC o £14,810, taliad untro o £2,136 (fel taliad digolledu am ostyngiad mewn gwyliau blynyddol¹) a buddion mewn nwyddau o £735, sy'n arwain at ffigwr cyfanswm tâl o £202,801.

Nodir tâl y tîm Gweithredol yn nhabl 2. Talwyd cyfanswm o £1.408 miliwn i'r tîm Gweithredol (gan gynnwys Cyfarwyddwyr Gweithredol interim a Chyfarwyddwyr Gweithredol dros dro) yn 2023-2024 (2022-2023 £1.313 miliwn).

Fel y nodwyd yn gynharach yn yr adroddiad hwn, pan yw cyfarfodydd y Cyngor yn Llundain, mae aelodau'r tîm Gweithredol yn mynychu prydau gyda'r nos gyda'r Cyngor ac ystyrir bod y prydau hynny'n fuddiant trethadwy mewn nwyddau. Mae'r NMC yn talu'r dreth incwm sy'n codi drwy gytundeb setliad TWE gyda CThEF, a dangosir gwerth y buddiant yn gros gan gynnwys y dreth incwm y gellir ei phriodoli. Nid yw'r tîm Gweithredol yn derbyn unrhyw fuddion trethadwy eraill. Yn unol â'r cyfyngiadau a'r prosesau a amlinellir yn ein polisi ar gyfer treuliau cydweithwyr, gall aelodau'r Weithrediaeth hawlio costau teithio, llety a chynhaliaeth wrth ymgymryd â theithiau busnes.

Yn 2023-2024, ni weithredodd yr NMC unrhyw drefniadau tâl neu fonws ar sail perfformiad. Felly ni dderbyniodd yr un o'r Pwyllgor Gwaith unrhyw fonysau perfformiad. Yn unol â'n strategaeth wobrwyo gyfan ar draws y sefydliad, er mwyn adlewyrchu ein hymrwymiaidau i'n cofrestreion a'r cyhoedd yn well, mae cysylltiad cryfach rhwng cyflog sylfaenol a pherfformiad yn cael ei roi ar waith ar gyfer 2024-2025 ymlaen.

Mae contract cyflogaeth Andrea Sutcliffe yn ei gwneud yn ofynnol i'r naill barti neu'r llall roi chwe mis o rybudd i derfynu'r contract. Ar gyfer Cyfarwyddwyr Gweithredol y cyfnod yw tri mis.

¹ Yn flaenorol roedd gan dri aelod o'r tîm Gweithredol hawl i 33 diwrnod o wyliau blynyddol, o gymharu â gweddill y sefydliad a oedd â hawl i 30 diwrnod. Wrth alinio eu hawl i wyliau blynyddol â gweddill y sefydliad, fel cytundeb iawndal, cytunodd y Pwyllgor i daliad pontio untro o gyfradd dydd yr unigolyn am dri diwrnod.

Tabl 2

Tâl y tîm gweithredol (yn amodol ar archwiliad gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol)

	2023-2024					2022-2023				
	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau trethadwy (hyd at y £100 agosaf)	Buddiannau pensiwn (i'r £'000 agosaf)	Cyfanswm tâl (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau eraill (hyd at y £100 agosaf)	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau trethadwy (hyd at y £100 agosaf)	Buddiannau pensiwn (i'r £'000 agosaf)	Cyfanswm tâl (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau eraill (hyd at y £100 agosaf)
Andrea Sutcliffe Prif Weithredwr a Chofrestrydd	185-190	700	15,000	200-205	5,200	175-180	800	14,000	185-190	3,100
Ruth Bailey ¹ Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol (rhannu swydd) o 7 Tachwedd 2022	90-95 CALI 155-160	500	(1,000)	90-95	300	35-40 CALI 85-90	200	1,000	35-40	0
Lise-Anne Boissiere ¹ Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol (rhannu swydd) o 7 Tachwedd 2022	105-110 CALI 145-150	200	15,000	120-125	200	35-40 CALI 85-90	100	5,000	40-45	300
Emma Broadbent ² Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol Dros Dro rhwng 24 Ionawr 2022 a 30 Medi 2022	0	0	0	0	0	75-80 CALI 150-155	300	11,000	85-90	200
Sam Foster Cyfarwyddwr Gweithredol Ymarfer Proffesiynol o 27 Mawrth 2023	175-180	700	23,000	200-205	20,300	0-5 CALI 175-180	100	0	0-5	0
Helen Herniman Cyfarwyddwr Gweithredol Gwasanaethau Adnoddau a Thechnoleg	160-165 CALI 155-160	500	21,000	180-185	7,900	155-160 CALI 150-155	800	22,000	175-180	1,000
Lesley Maslen Cyfarwyddwr Gweithredol Rheoleiddio Proffesiynol o 8 Awst 2022	165-170	700	24,000	190-195	1,700	95-100 CALI 150-155	500	14,000	110-115	600
Matthew McClelland ³ Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Mewnwelediad	160-165 CALI 155-160	500	22,000	180-185	1,500	140-145	700	35,000	175-180	1,500
Tom Scott Cyfarwyddwr Gweithredol Interim Rheoleiddio Proffesiynol Rhwng 8 Chwefror 2021 a 6 Mai 2022	0	0	0	0	0	15-20 CALI 135-140	0	2,000	15-20	500
Jennifer Simnett Cyfarwyddwr Gweithredol Interim Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol rhwng 5 Medi 2022 a 31 Rhagfyr 2022	0	0	0	0	0	45-50 CALI 150-155	300	0	45-50	0

	2023-2024					2022-2023				
	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau trethadwy (hyd at y £100 agosaf)	Buddiannau pensiwn (i'r £'000 agosaf)	Cyfanswm tâl (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau eraill (hyd at y £100 agosaf)	Cyflog (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau trethadwy (hyd at y £100 agosaf)	Buddiannau pensiwn (i'r £'000 agosaf)	Cyfanswm tâl (bandiau o £5,000) £'000	Treuliau eraill (hyd at y £100 agosaf)
Miles Wallace ⁴ Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu ac Ymgysylltu Dros Dro rhwng 13 Rhagfyr 2021 a 30 Medi 2023	60-65 CALI 125-130	500	9,000	70-75	1,200	120-125	700	12,000	135-140	1,900
Geraldine Walters Cyfarwyddwr Gweithredol Ymarfer Proffesiynol hyd at 2 Rhagfyr 2022	0	0	0	0	0	115-120 CALI 165-170	400	9,000	125-130	2,100
Edward Welsh Cyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu ac Ymgysylltu	135-140 CALI 155-160	0	17,000	150-155	700	130-135 CALI 150-155	200	17,000	150-155	0
Cyfansymiau	1,259	4,451	144,515	1,408	39,000	1,166	5,331	141,103	1,313	11,200

- Mae Ruth Bailey a Lise-Anne Boissiere wedi rhannu swydd Cyfarwyddwr Gweithredol Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol ers ymuno â'r NMC ar 7 Tachwedd 2022. Gweithiodd Ruth Bailey 0.6 CALI am y cyfnod cyfan. Bu Lise-Anne Boissiere yn gweithio 0.6 FTE tan fis Awst 2023 a 0.8 FTE o fis Medi 2023. Mae Lise-Anne Boissiere ar secondiad o'r Adran Lefelu i Fyny, Tai a Chymunedau tan 6 Tachwedd 2025.
- Cyflogwyd Tom Scott fel Cyfarwyddwr Gweithredol Rheoleiddio Proffesiynol interim i gyflenwi yn ystod absenoldeb Emma Broadbent. Ar ôl dychwelyd, parhaodd Emma Broadbent fel Cyfarwyddwr Gweithredol heb bortffolio, gan oruchwylio rhaglen newid, tra parhaodd Tom Scott fel Cyfarwyddwr Gweithredol interim dros Reoleiddio Proffesiynol. Ymgwymerodd Emma Broadbent â rôl Cyfarwyddwr Gweithredol Dros Dro Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol nes iddi adael y sefydliad. Yna penodwyd Jennifer Simnett yn Gyfarwyddwr Gweithredol Interim Pobl ac Effeithiolrwydd Sefydliadol tan fis Rhagfyr 2022.

- Mae Matthew McClelland yn aelod gohiriedig o'r cynllun buddion diffiniedig, a dangosir manylion gwerth ei fuddion pensiwn yn 2022-2023, gan gynnwys 50 y cant (£15,402) o daliad trosiannol y cytunwyd arno o £30,804 pan ddaw'r cynllun buddion diffiniedig i ben i groniadau yn y dyfodol, yn nhabl 2. Gwnaed y taliad trosiannol fel cyfraniad i'r cynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig a chytunodd y Pwyllgor Cydnabyddiaeth y gellid gwneud 50 y cant o'r taliad yn 2021-2022 a 50 y cant yn 2022-2023. Mae buddion pensiwn Matthew McClelland a ddangosir uchod yn cynrychioli cyfraniadau cyflogwr i'r cynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig.
- Penodwyd Miles Wallace yn Gyfarwyddwr Gweithredol Cyfathrebu ac Ymgysylltu Dros Dro o 13 Rhagfyr 2021 i gyflenwi dros gyfnod absenoldeb Edward Welsh oherwydd salwch. Dychwelodd Edward i'w waith ym mis Rhagfyr 2022 ar ôl dychwelyd yn raddol i'r gwaith. Dychwelodd Miles i'w swydd barhaol ym mis Hydref 2023.
- Lle mae bandiau cyflog yn uwch na'r hyn sy'n cyfateb i flwyddyn lawn, mae hyn oherwydd codiadau cyflog wedi'u hôl-ddyddio neu werthu diwrnodau gwyliau blynyddol.

- Mae cyfarwyddwyr presennol yn aelodau o'r cynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig, ac eithrio Ruth Bailey, sydd wedi optio allan (mae'r cyfraniad pensiwn negyddol yn 2023-2024 yn cynrychioli ad-daliad o gyfraniadau 2022-2023 oherwydd optio allan); a Lise-Anne Boissiere, y mae ei phensiwn yn bensiwn gwasanaeth sifil buddion diffiniedig. Gwerth buddion pensiwn cyfarwyddwyr presennol, gan gynnwys rhai Lise-Anne Boissiere, yw cyfraniadau'r cyflogwr a wneir i'w cronfeydd pensiwn. Mae'r datgeliad ar gyfer Lise-Anne Boissiere yn wyriad oddi wrth Lawlyfr Adroddiadau Ariannol y Llywodraeth (FReM), sy'n galw am gynnwys buddion pensiwn cronedig. Cytunodd y Swyddog Cyfrifyddu i wyro oddi wrth y FReM ar sail nad oedd y wybodaeth ar gael ar y pryd. Mae cyfrifiad y ffigurau buddion pensiwn cronedig ar gyfer 2023-2024 yn amodol ar oedi eithriadol yn dilyn cymhwyso'r rhwymedi pensiynau gwasanaeth cyhoeddus, sydd hefyd yn oedi'r NMC rhag cael y ffigurau ar gyfer 2022-2023 a gafodd eu hepgor o adroddiad y llynedd. Mae'r NMC yn bwriadu cydymffurfio â'r gofynion datgelu yn y dyfodol.
- Cyfansymiau'n amodol ar dalgrynnu.

² www.gov.uk/government/collections/how-the-public-service-pension-remedy-affects-your-pension

Tâl y Weithrediaeth ar gyfer 2024–2025

Ystyriodd y Pwyllgor Tâl dêl y Weithrediaeth ar gyfer 2024–2025 ym mis Chwefror 2024. Llywiwyd ystyriaeth y Pwyllgor gan dystiolaeth feincnodi allanol a fforddiadwyedd cyffredinol. Gwnaeth y Pwyllgor y penderfyniadau a ganlyn:

- Cymeradwyodd y Pwyllgor gynnydd o 1.5 y cant ar gyfer pob Cyfarwyddwr Gweithredol, yn weithredol o 1 Ebrill 2024, a oedd yn gyson â'r cynnydd safonol yn nifer y cydweithwyr mewn rolau gradd 10 ac 11. Mae hyn yn is na'r cynnydd cyffredinol ar gyfer cyflogeion - rhwng 3.5 a 6.5 y cant yn dibynnu ar radd, gyda graddau is yn cael y cynnydd mwyaf - oherwydd na chafodd Cyfarwyddwyr Gweithredol gynnydd dilyniant.
- Derbyniodd y Prif Weithredwr a Chofrestrydd gynnydd blynyddol is o 1.4 y cant i sicrhau bod eu cyflog ond yn parhau i fod £2,000 yn uwch na'r Cyfarwyddwr Gweithredol â'r cyflog uchaf ond un.
- Cytunodd y Pwyllgor i godiad ychwanegol ar gyfer y Cyfarwyddwr Gweithredol Rheoleiddio Proffesiynol cyn i'r cynnydd blynyddol gael ei gymhwyso gan ei fod yn cael ei dalu ar bwynt isaf ei raddfa gyflog o gymharu â Chyfarwyddwyr Gweithredol eraill.

Ymrwymadau oddi ar y gyflogres a phecynnau ymadael

Yn unol â gofynion Trysorlys EF, rhaid cyhoeddi gwybodaeth am ymrwymadau cyflog uchel a/neu swyddi uwch oddi ar y gyflogres ar ddiwedd y flwyddyn, a nifer a chost pecynnau ymadael y cytunwyd arnynt ac a dalwyd yn ystod y flwyddyn a'r flwyddyn flaenorol. Nid yw'r un o'r Cyngor na'r Tîm Gweithredol wedi'u cyflogi oddi ar y gyflogres. Asesir yr holl ymrwymadau oddi ar y gyflogres gan ddefnyddio statws cyflogaeth y Llywodraeth ar gyfer cyfrifiannell treth i nodi'r dull cywir o gyflogi.

Tabl 3**Swyddi oddi ar y gyflogres**

Swyddi oddi ar y gyflogres ar 31 Mawrth 2024, am fwy na £245 y diwrnod ac sy'n parhau am fwy na chwe mis

Nifer yr ymrwymiadau presennol ar 31 Mawrth 2024	3
O'r rhain:	
Nifer sydd wedi bodoli ers llai na blwyddyn ar adeg adrodd	3
Nifer sydd wedi bodoli ers rhwng blwyddyn a dwy ar adeg adrodd	0
Nifer sydd wedi bodoli ers rhwng dwy a thair blynedd ar adeg adrodd	0
Nifer sydd wedi bodoli ers rhwng tair a phedair blynedd ar adeg adrodd	0

Ar gyfer pob swydd newydd oddi ar y gyflogres, neu'r rhai a gyrhaeddodd chwe mis o ran hyd, rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024, am fwy na £245 y diwrnod ac sy'n parhau am fwy na chwe mis.

Nifer yr ymrwymiadau newydd, neu'r rhai a gyrhaeddodd chwe mis o ran hyd, rhwng 1 Ebrill 2023 a 31 Mawrth 2024	3
O'r rhain:	
Nifer a aseswyd eu bod o fewn IR35	0
Nifer yr aseswyd eu bod y tu allan i IR35	3
Nifer a gyflogwyd yn uniongyrchol ac sydd ar y gyflogres	0
Nifer yr ymrwymiadau a ailaseswyd at ddibenion cysondeb/sicrwydd yn ystod y flwyddyn	1
Nifer yr ymrwymiadau a welodd newid i statws IR35 yn dilyn yr adolygiad cysondeb	1

Tabl 4

Pecynnau ymadael (yn amodol ar archwiliad gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol)

Band cost pecyn ymadael	Nifer y diswyddiadau gorfodol		Nifer y gwyradau eraill y cytunwyd arnynt		Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael yn ôl band cost		Nifer yr ymadawiadau lle mae taliadau arbennig wedi'u gwneud	
	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	Y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023
Llai na £10,000	7	5	3	0	10	5	0	0
£10,001 - £25,000	0	2	3	2	3	4	2	1
£25,001 - £50,000	0	1	0	0	0	1	0	0
£50,001 - £100,000	1	1	0	0	1	1	0	0
£100,000 - £150,000	0	0	0	0	0	0	0	0
Yn fwy na £150,000	0	0	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm nifer y pecynnau ymadael	8	9	6	2	14	11	2	1
Cyfanswm y gost £	82,680	137,761	60,414	39,641	143,094	177,402	38,894	23,500

Fel y nodir yn nhabl 4, gwnaed dau daliad arbennig i gydweithwyr a oedd yn gadael y sefydliad yn 2023-2024. Mae taliadau arbennig yn cyfeirio at daliadau diswyddo arbennig a delir i gyflogwyr ac eraill sydd uwchlaw'r gofynion statudol neu gontractiol arferol wrth adael cyflogaeth, p'un a ydynt yn ymddiswyddo, yn cael eu diswyddo neu'n cyrraedd terfyniad contract y cytunwyd arno. Yn unol â threfniadau llywodraethu a gymeradwywyd gan y Cyngor, y Prif Weithredwr a Chofrestrydd a'r Pwyllgor Tâl (Pwyllgor Pobl a Diwylliant o 1 Ebrill 2024) sy'n gyfrifol am gymeradwyo taliadau o'r fath yn unol â meini prawf y cytunwyd arnynt gan y Cyngor.

Cymeradwywyd y ddau daliad arbennig a wnaed yn 2023-2024 yn unol â'n polisi taliadau anghontractiol, ar y sail bod modd cyfiawnhau cymeradwyaeth yn yr amgylchiadau eithriadol a gyflwynwyd a bod modd ei hamddiffyn.

Tâl ac asesiad perfformiad cyflogeion eraill

Mae gan bob cyflogai gyfnod prawf o chwe mis ar ddechrau cyflogaeth a chyfnod rhybudd o un i dri mis, yn dibynnu ar eu graddfa.

Adolygir tâl pob cyflogai yn flynyddol gan ystyried ystod o wybodaeth gan gynnwys trosiant cyflogeion, gweithgarwch recriwtio a thueddiadau cadw, data meincnodi a fforddiadwyedd cyffredinol. Yn seiliedig ar y wybodaeth hon, cymeradwyodd y Cyngor gynnydd cyfradd safonol o bump y cant mewn cyflog ar gyfer yr holl gyflogeion cymwys o 1 Ebrill 2023 ymlaen. Cymeradwyodd y Cyngor y buddsoddiad hwn gan fod tystiolaeth gan ymgynghorwyr meincnodi a gwobrwyo wedi cadarnhau bod ein hystodau cyflog wedi disgyn y tu ôl i sefydliadau cymharol.

Fel rhan o'r Cynllun Pobl a chyfanswm y prosiect gwobrwyo, fe wnaethom hefyd gynnal adolygiad o'n holl wobrau a gynigir mewn ymgynghoriad ag arbenigwyr allanol annibynnol. Yn dilyn eu hargymhellion, fe wnaethom roi newidiadau ar waith o fis Ebrill 2023 i'n graddfeydd cyflog, gan gynnwys culhau'r ystodau a chyflwyno ystod datblygiad cyflog i gyflogeion allu symud drwyddi. Cyflawnir hyn drwy gyflwyno cynyddrannau cyflog sy'n gysylltiedig â pherfformiad. Mae hyn yn sicrhau bod hyd yn oed pen isaf ein hystodau cyflog yn parhau'n gystadleuol i'r farchnad allanol, yn mynd i'r afael â phryderon cydweithwyr ynghylch dilyniant cyflog aneglur, ac yn lleihau unrhyw broblemau cyflog cyfartal posibl yn y dyfodol. Costiodd y gwaith hwn 2.3 y cant ychwanegol o'r gyllideb gyflog ac fe'i gweithredwyd ym mis Ebrill 2023.

Ebrill 2024 yw ail flwyddyn y strwythurau a'r polisi tâl newydd. Roedd y cynnydd yn y gyfradd safonol yn amrywio'n seiliedig ar ba radd cyflog, gyda graddau is yn derbyn cynnydd cyfradd safonol uwch o 2.5 y cant a chydweithwyr gradd uwch yn derbyn cynnydd cyfradd safonol o 1.5 y cant. Cost gyffredinol y cynnydd yn y gyfradd safonol fydd 2.2 y cant o'r gyllideb gyflog a bydd y cynnydd dilyniant yn gynnydd o 2.9 y cant yn y gyllideb gyflog sy'n golygu cyfanswm cynnydd yn y gyllideb o 5.1 y cant.

Yn 2023 fe wnaethom drosglwyddo i broses adolygu perfformiad a datblygiad newydd, gan symud i adolygiadau chwarterol a chylch sy'n dod i ben ym mis Rhagfyr bob blwyddyn. Er mwyn gallu gwirio canlyniadau'n llawn a chysondeb cyn cysylltu arfarniadau â chanlyniadau cyflog, roedd 2023 yn flwyddyn bontio ac nid oedd y broses yn gysylltiedig â chyflogau ar gyfer 2023-2024. Ym mis Ionawr 2024 fe wnaethom symud i'n proses newydd ar gyfer arfarnu a phennu amcanion, a fydd bellach yn gysylltiedig â datblygiad cyflog o fis Ebrill 2025.

UNSAIN yw'r undeb llafur cydnabyddedig yr ydym yn ymgysylltu ag ef ar faterion y cytunwyd arnynt, gan gynnwys tâl, telerau ac amodau cyflogaeth a ffyrdd o weithio.

Trefniadau pensiwn

Hyd at 30 Mehefin 2021, roedd gennym ddau gynllun pensiwn gweithredol: cynllun pensiwn buddion diffiniedig a chynllun cyfraniadau diffiniedig.

Roedd cyflogeion a ymunodd â'r NMC cyn mis Tachwedd 2013 yn gallu ymuno â'r cynllun pensiwn buddion diffiniedig. Caewyd y cynllun i gyflogeion a wnaeth ymuno â'r NMC ar ôl 1 Tachwedd 2013. Ar 23 Mawrth 2021, yn dilyn ymgynghoriad, cymeradwyodd y Cyngor gau'r cynllun buddion diffiniedig i gronni buddion yn y dyfodol o 1 Gorffennaf 2021. Cyflawnodd hyn yr amcanion o gysoni manteision i bob cydweithiwr, gan leihau amlygiad yr NMC i risg ariannol a galluogi costau i gael eu hailgyfeirio i wariant arall.

Mae ein cynllun pensiwn gweithredol presennol yn gynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig. Gall cyflogeion ddewis cyfrannu at y cynllun hwn drwy aberthu cyflog.

Mae cyflogeion yn y cynllun yn cyfrannu o leiaf un y cant o'u cyflog, sy'n cael ei gyfateb gan yr NMC yn cyfrannu wyth y cant (2022-2023: wyth y cant). O 1 Ebrill 2021, parodd yr NMC gyfraniadau ychwanegol y cyflogeion hyd at uchafswm cyfraniad cyflogwr o 14 y cant. I dderbyn cyfraniad cyflogwr o 14 y cant, byddai angen i gyflogai gyfrannu o leiaf saith y cant. Rydym yn annog ac yn cefnogi cydweithwyr i fyfyrion ar y ffordd orau o gynllunio ar gyfer eu hymddeoliad a sicrhau eu bod yn manteisio'n llawn ar ein cynllun pensiwn. Ar 31 Mawrth 2024, roedd 1,069 o gyflogeion (92.2 y cant) yn aelodau o'r cynllun cyfraniadau diffiniedig (31 Mawrth 2023: 1,022, 94.2 y cant). Mae'r gostyngiad yng nghanran y cyflogeion yn y cynllun pensiwn o leiaf yn rhannol oherwydd bod mwy o ddechreuwyd newydd yn dal i fod yn eu cyfnod optio allan ar 31 Mawrth 2024.

Ceir rhagor o wybodaeth am daliadau a phensiynau yn nodiadau 9 a 19 i'r cyfrifon.

Strwythur graddio a gwahaniaethau cyflog yr NMC

Tabl 5

Cyflogeion yn ôl gradd a rhywedd ar 31 Mawrth 2024

Lefel Tâl	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw	Gwryw	Benyw
	Nifer y cydweithwyr		Fel canran o'r holl gydweithwyr		Fel canran o lefel tâl	
1-4	141	390	12.3%	34.0%	26.6%	73.4%
5-7	164	312	14.3%	27.2%	34.5%	65.5%
8-11	45	89	3.9%	7.8%	33.6%	66.4%
Cyfarwyddwyr Gweithredol, gan gynnwys interim/dros dro	2	4	0.2%	0.3%	33.3%	66.7%
Prif Weithredwr a Chofrestrydd (CE a R)	0	1	0.0%	0.1%	0.0%	100.0%
Cyfanswm y cyflogeion	352	796	30.7%	69.3%	30.7%	69.3%

Tabl 6

Cyflogeion yn ôl gradd ac ethnigrwydd ar 31 Mawrth 2024

Lefel Tâl	Gwyn	Pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig	Heb ei ddatgelu neu well ganddynt beidio ag ateb	Gwyn	Pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig	Heb ei ddatgelu neu well ganddynt beidio ag ateb	Gwyn	Pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig	Heb ei ddatgelu neu well ganddynt beidio ag ateb
	Nifer y cydweithwyr			Fel canran o'r holl gydweithwyr			Fel canran o lefel tâl		
1-4	175	284	72	15.2%	24.7%	6.3%	33.0%	53.5%	13.6%
5-7	272	154	50	23.7%	13.4%	4.4%	57.1%	32.4%	10.5%
8-11	99	25	10	8.6%	2.2%	0.9%	73.9%	18.7%	7.4%
Cyfarwyddwyr Gweithredol, gan gynnwys interim/dros dro	4	0	2	0.3%	0.0%	0.2%	66.7%	0.0%	33.3%
Prif Weithredwr a Chofrestrydd (CE a R)	1	0	0	0.1%	0.0%	0.0%	100.0%	0.0%	0.0%
Cyfanswm y cyflogeion	551	463	134	48.0%	40.3%	11.7%	48.0%	40.3%	11.7%

Datgeliadau cyflog teg (yn amodol ar archwiliad gan y Swyddfa Archwilio Genedlaethol)

Mae'r tâl yn y cyfrifiad canlynol yn seiliedig ar gyflog blynyddol, cyfwerth ag amser llawn yr holl staff (heb gynnwys staff contractwyr ac asiantaethau) ar y dyddiad adrodd. Nid yw'n cynnwys gwyliau blynyddol â thâl, cyfraniadau pensiwn cyflogwr, treuliau trehadwy na gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod pensiynau.

Y cyflogai parhaol sy'n cael y tâl uchaf yn yr NMC ar 31 Mawrth 2024 yw'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd, Andrea Sutcliffe, ac rydym wedi defnyddio ei chyflog fel cymharydd wrth gyfrifo'r gwahaniaeth i daliadau chwartel isaf, canolrifol a chwartel uchaf cyflogeion yr NMC.

- Y cyflog uchaf yn 2023-2024 (Andrea Sutcliffe: £185,120). Wrth gymryd cyflogeion yr endid yn ei gyfarwydd (ac eithrio'r cyfarwyddwr sy'n cael y tâl uchaf), roedd y newid mewn cyflog cyfartalog o 2023-2024 i 2022-2023 yn gynydd o 5.17 y cant oherwydd y cynnydd mewn cyflog ar gyfer yr holl gyflogeion cymwys - fel rhan o'r Adolygiad cyflog Ebrill 2023, lle'r oedd y cynnydd cyfartalog yn 4.3 y cant - a'r galw cynyddol mewn cyflogau gan ymgeiswyr allanol oherwydd y farchnad recriwtio fwy cystadleuol. Ni dderbyniodd unrhyw gyflogeion dâl perfformiad na bonysau yn y flwyddyn ariannol gyfredol na'r flwyddyn ariannol flaenorol. Ar 31 Mawrth 2024 ystod y tâl yn yr NMC oedd £21,564 i £185,120 (ar 31 Mawrth 2023: £20,395 -£176,000).

- Yn 2023-2024, roedd y tâl uchaf 4.41 gwaith yn fwy na chydabyddiaeth ganolrifol cyflogeion yr NMC, sef £41,942. Yn 2022-2023, roedd y tâl uchaf 4.37 gwaith yn fwy na thâl canolrifol cyflogeion yr NMC, sef £40,237. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 0.04 yn y bwlch cyflog canolrifol, flwyddyn ar ôl blwyddyn. Mae'r cyflog tâl canolrifol wedi cynyddu ers 2022-2023 - o ganlyniad i'r adolygiad cyflog blynyddol a chynnydd dilyniant y cytunwyd arno ym mis Ebrill 2023 - fodd bynnag cynyddodd y bwlch cyflog oherwydd i Andrea Sutcliffe dderbyn ei chynnydd cyflog cyntaf ym mis Ebrill 2023 ers ymuno â'r NMC ym mis Ionawr 2019.
- Yn 2023-2024, roedd y tâl uchaf 5.61 gwaith yn fwy na thâl chwartel isaf cyflogeion yr NMC, sef £33,004. Yn 2022-2023, roedd y tâl uchaf 5.68 gwaith yn fwy na thâl chwartel isaf cyflogeion yr NMC, sef £31,000. Mae hyn yn ostyngiad o 0.07 yn y bwlch tâl chwartel isaf flwyddyn ar ôl blwyddyn. Roedd hyn oherwydd y ffocws ar ein cyflogeion ar y cyflogau isaf yn cael y cynnydd mwyaf yn adolygiad cyflog blynyddol Ebrill 2023.
- Yn 2023-2024, roedd y tâl uchaf 3.11 gwaith yn fwy na thâl chwartel uchaf cyflogeion yr NMC, sef £59,531. Yn 2022-2023, roedd y tâl uchaf 3.07 gwaith yn fwy na thâl chwartel uchaf cyflogeion yr NMC, sef £57,418. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd yn y bwlch tâl chwartel uchaf o 0.04 flwyddyn ar ôl blwyddyn. Cynyddodd cyflog tâl y chwartel uchaf ers 2023-2024 oherwydd y gostyngiad yn lled ein hystodau cyflog a chyflwyniad datblygiad cyflog.

Adrodd ar y bwlch cyflog

Ers 2017, mae deddfwriaeth wedi ei gwneud yn ofynnol i ni gyhoeddi ein data bwlch cyflog rhwng y rhywiau; yn ogystal, ers 2020 rydym hefyd wedi cyhoeddi ein data bwlch cyflog ethnigrwydd ac anabledd yn wirfoddol. Mae'r data hyn yn rhoi mewnwelediad i ble mae angen i ni wella er mwyn cynnig cyfleoedd cyflogaeth cynhwysol waeth beth fo'u rhywedd, ethnigrwydd ac anabledd.

Rydym wedi defnyddio'r un fethodoleg a ddefnyddiwyd ar gyfer cyfrifiadau cyflog rhwng y rhywiau i gyfrifo ein bylchau cyflog ethnigrwydd ac anabledd.

Dangosir ein data bwlch cyflog ar gyfer 2024 yn y tabl isod gyda data 2023 i'w gymharu. Mae ein canlyniadau 2023 hefyd i'w gweld yn ein hadroddiadau [Adroddiadau Bwlch Cyflog](#).

Bwlch cyflog	Ar 5 Ebrill 2024	Ar 5 Ebrill 2023	Cyfartaledd y DU ar gyfer 2023 ³
Rhywedd - Cymedr	6.5%	8.1%	13.1%
Rhywedd - Canolrif	9.6%	14.6%	12.1%
Ethnigrwydd - Cymedr	21.6%	21.6%	Dim digon o ddatganiadau i gyfrifo ffigurau cywir.
Ethnigrwydd - Canolrif	30.9%	28.8%	
Anabledd - Cymedr	-9.4%	-6.1%	
Anabledd - Canolrif	-10.6%	-7.8%	

Sylwer: Nid yw data ethnigrwydd ar gyfer Ebrill 2023 yn cyfateb i'r hyn a adroddwyd yn adroddiad y llynedd gan fod y CIPD (Sefydliad Siartredig Datblygiad Personél) wedi diweddaru ei fethodoleg ar gyfer cyfrifo bylchau cyflog ethnigrwydd.

Bydd naratif manylach o'r newidiadau hyn yn cael ei gyhoeddi yn ein hadroddiadau ar fylchau cyflog.

³ Adrodd ar dâl ethnigrwydd: canllawiau i gyflogwyr - GOV.UK (www.gov.uk)

Bwlch cyflog rhwng y rhywiau

Ein bwlch tâl cymedrig rhwng y rhywiau ar 5 Ebrill 2023 oedd 8.1 y cant. Ar 5 Ebrill 2024 gostyngodd hyn i 6.5 y cant. Mae'r gostyngiad hwn yn adlewyrchu cynnydd mewn cydweithwyr benywaidd yn ein chwarterel uchaf (21 yn fwy o fenywod o gymharu ag Ebrill 2023) a chynnydd mewn cydweithwyr gwrywaidd sy'n gweithio yn ein chwarterel isaf (17 yn fwy o wrywod yn ein chwarterel isaf o gymharu ag Ebrill 2023).

Bwlch cyflog ethnigrwydd

Ein bwlch tâl ethnigrwydd cymedrig ar 5 Ebrill 2023 oedd 21.6 y cant. Mae ein ffigurau ar gyfer 2024 yn dangos bod hyn wedi aros yr un fath ar 21.6 y cant. Mae ein dadansoddiad yn dangos bod cyflog cyfartalog cydweithwyr gwyn a Du a Lleiafrifoedd Ethnig wedi cynyddu 4.7 y cant dros y cyfnod hwn.

Ein bwlch tâl ethnigrwydd canolrifol ar 5 Ebrill 2023 oedd 28.8 y cant. Mae ein ffigurau ar gyfer 2024 yn dangos bod hyn wedi cynyddu i 30.9 y cant, cynnydd o 2.1 pwynt canran. Dengys ein dadansoddiad, dros y cyfnod hwn, fod cyflog canolrifol cydweithiwr gwyn wedi cynyddu 6.2 y cant o gymharu â chynnydd o 3.1 y cant ar gyfer cydweithiwr Du a Lleiafrifoedd ethnig. Achoswyd hyn yn bennaf gan ddau ffactor, a'r ffactor cyntaf oedd gostyngiad o 0.8 pwynt canran o gydweithwyr gwyn yn ein rolau chwarterel isaf. Yr ail ffactor oedd er bod nifer y cydweithwyr Du a Lleiafrifoedd ethnig yn gweithio yn yr NMC wedi cynyddu 32 o gydweithwyr gyda thwf

ym mhob chwarterel, roedd y twf mwyaf yn ein chwarterel isaf. Cynyddodd nifer y cydweithwyr Du a Lleiafrifoedd ethnig a oedd yn gweithio yn ein chwarterel uchaf a'n chwarterel canol uwch 13, a chynyddodd nifer y cydweithwyr Du a Lleiafrifoedd ethnig sy'n gweithio yn ein chwarterel canol isaf ac isaf 19, gan ostwng safle ein cyflog canolrifol.

Rydym wedi ymrwymo i gymryd camau ystyrlon ac eisoes wedi cymryd rhai camau pwysig yn seiliedig ar yr hyn yr ydym wedi'i ddysgu. Un cam gweithredu o'r fath yw drwy ein rhaglen fentora Codi Gyda'n Gilydd. Mae Codi Gyda'n Gilydd wedi'i gynllunio i adeiladu diwylliant sy'n annog cydweithio, tegwch a chynwysoldeb er mwyn galluogi pob cydweithiwr i wireddu ei botensial. Mae'n creu cyfle i gydweithwyr dderbyn cymorth mentora, gan eu galluogi i symud ymlaen yn eu gyrfaeod a chyflawni twf proffesiynol. Nod y rhaglen yw arfogi ein harweinwyr a rheolwyr i arwain trwy lens gynhwysol, cael sgysiaid pwysig ac i bob cydweithiwr gymryd perchnogaeth o hunanddatblygiad. Mae'r rhaglen bellach yn ei phedwaredd flwyddyn ac mae nifer y cyfranogwyr wedi cynyddu flwyddyn ar ôl blwyddyn. Yn ystod 2023-2024, er mwyn cryfhau'r ymagwedd hon, fe wnaethom ddatblygu'r rhaglen Codi'n Uwch i ddarparu cymorth, gweithdai a hyfforddiant ychwanegol i gydweithwyr sydd wedi cwblhau Codi Gyda'n Gilydd. Lanswyd hwn ym mis Mai 2024.

draws yr NMC a lleol gan gynnwys creu targedau. Mae'r targedau hyn yn cynnwys cynyddu'r gyfradd llogi ar gyfer ymgeiswyr Du a Lleiafrifoedd ethnig ar Radd 6 ac uwch a chynyddu cynrychiolaeth cydweithwyr Du a Lleiafrifoedd ethnig ar y cam ar y rhestr fer mewn rolau gradd 8 ac uwch.

Mae hyn wedi'i gefnogi gan ddatblygu hyfforddiant recriwtio cynhwysol a hyfforddiant wedi'i dargedu sydd ar ddod a chymorth i gydweithwyr ar adeiladu eu gyrfa a chwblhau ceisiadau am swyddi.

Bwlch cyflog anabledd

Ein bwlch cyflog anabledd cymedrig ar 5 Ebrill 2023 oedd -6.1 y cant, ac ar 5 Ebrill 2024, roedd yn -9.4 y cant. Mae hyn yn golygu bod cydweithwyr sydd wedi dweud wrthym eu bod yn anabl ar gyfartaledd yn cael mwy o dâl na phobl nad ydynt wedi gwneud hynny. Mae hyn yn gynydd o 3.3 pwynt canran o blaid cydweithwyr anabl o'i gymharu ag Ebrill 2023. Y prif reswm am hyn yw bod cynnydd wedi bod yn nifer y cydweithwyr sy'n datgan anabledd yn ein chwarter uchaf a'n chwarter canol uwch, gyda chwe chydweithiwr arall yn datgan anabledd o gymharu yn ein chwarter canol isaf ac isaf lle bu cynnydd o un yn nifer y cydweithwyr a ddatganodd anabledd.

Rydym yn cydnabod y gall tangofnodi anabledd yn y gweithlu fod yn achos y bwlch cyflog gwrthdro anabledd yma, gan fod ein data'n dangos bod pobl yn ein chwarter cyflog uchaf yn fwy tebygol o ddweud wrthym eu bod yn anabl na chydweithwyr yn ein chwarter cyflog isaf.

Nid yw 21.0 y cant o'n cydweithwyr ar y cyflogau isaf wedi rhannu unrhyw ddata monitro ynghylch a ydynt yn anabl ai peidio, o gymharu â 10 y cant o'n cydweithwyr ar y cyflogau uchaf. Yn gyffredinol, mae diffyg datgan wedi gostwng 0.9 pwynt canran o gymharu ag Ebrill 2023. Rydym yn falch bod diffyg datgan wedi lleihau a byddwn ni'n parhau i gymryd camau i'w leihau ymhellach yn 2024-2025.

Rydym wedi cymryd camau, gyda chymorth ein rhwydwaith Workaround, i gynyddu nifer y cydweithwyr sy'n rhannu data monitro amrywiaeth gan ganolbwyntio'n benodol ar anabledd.

Syr David Warren
Cadeirydd
3 Gorffennaf
2024

Andrea Sutcliffe
Prif Weithredwr a
Chofrestrydd
3 Gorffennaf
2024

Datganiad o gyfrifoldebau'r Cyngor a'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd mewn perthynas â'r cyfrifon

---

Mae Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 yn ei gwneud yn ofynnol i gyfrifon blynyddol gael eu paratoi a'u harchwilio. Y Cyngor a'i Brif Weithredwr a Chofrestrydd (fel Swyddog Cyfrifyddu) sy'n gyfrifol am baratoi a chymeradwyo'r cyfrifon.

Mae'r cyfrifon yn cael eu paratoi yn dilyn penderfyniad a dderbyniwyd gan y Cyfrin Gyngor sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r cyfrifon gael eu paratoi yn unol â'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir Cyfrifon ac Adroddiadau Elusennau (SORP) diwygiedig 2019 a bod y cyfrifon hefyd yn cydymffurfio â'r gyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu a gyhoeddwyd (Atodiad 1).

O dan y gofynion hyn, a'r gofynion cyfreithiol ar wahân sy'n gymwys i elusennau sydd wedi'u cofrestru yng Nghymru a Lloegr, ac i'r rheini sydd wedi'u cofrestru yn yr Alban, mae'n rhaid i'r NMC baratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi darlun cywir a theg o gyflwr materion yr NMC ac o'i symudiad net mewn cronfeydd ar gyfer y cyfnod hwnnw.

Wrth baratoi'r cyfrifon hyn rhaid iddynt:

- cadw at y penderfyniad cyfrifon cymwys a gyhoeddwyd gan y Cyfrin Gyngor
- dewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna eu cymhwyso'n gyson
- dilyn y dulliau a'r egwyddorion yn y SORP Elusennau
- gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon ar sail resymol
- paratoi'r cyfrifon ar sail busnes gweithredol oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd yr NMC yn parhau i weithredu
- datgan a ddilynwyd safonau cyfrifyddu cymwys a datgelu ac egluro unrhyw wyriadau perthnasol yn y cyfrifon.

Mae'r Cyngor a'i Brif Weithredwr a Chofrestrydd yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddu cywir, sy'n datgelu gyda chywirdeb rhesymol ar unrhyw adeg sefyllfa ariannol yr NMC ac yn eu galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â Deddf Elusennau 2011, Deddf Elusennau a Buddsoddi gan Ymddiriedolwyr (yr Alban) 2005, Rheoliadau Cyfrifon Elusennau (yr Alban) 2006 a Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001. Maent hefyd yn gyfrifol am ddiogelu asedau'r NMC ac felly am gymryd camau rhesymol i atal a chanfod twyll ac afreoleidd-dra arall.

Mae'r Cyfrin Gyngor wedi penodi'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd yn Swyddog Cyfrifyddu ar gyfer y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth. Yn rhinwedd ei swydd fel Swyddog Cyfrifyddu, mae'n gyfrifol am gyflawni rhwymedigaethau'r Cyngor o dan adran 52 o'r Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth (fel y'i diwygiwyd). Wrth wneud hynny, gofynnir iddi ystyried yr egwyddorion a nodir ym Mhennod 3 sy'n ymwneud â chyfrifoldebau Swyddogion Cyfrifyddu a'r canllawiau ehangach a geir yn Rheoli Arian Cyhoeddus (Trysorlys EF, 2013, ag atodiadau wedi'u diwygio ym mis Mawrth 2018).

Hyd y gwyddom, nid oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad yw archwilwyr yr NMC yn ymwybodol ohoni. Rydym wedi cymryd pob cam y dylem fod wedi'i gymryd i wneud ein hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sefydlu bod archwilwyr yr NMC yn ymwybodol o'r wybodaeth honno. Mae'r Swyddog Cyfrifyddu yn cadarnhau bod yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy a'i fod yn cymryd cyfrifoldeb personol am yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a'r dyfarniadau sy'n ofynnol ar gyfer penderfynu ei fod yn deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

Prif leoliad busnes

Mae'r NMC yn gweithio ar draws Lloegr, Gogledd Iwerddon, yr Alban a Chymru. Ei phrif leoliad busnes yw:

23 Portland Place,
Llundain W1B 1PZ

Cynghorwyr

Archwilydd allanol annibynnol

HW Fisher LLP, Acre House,
11-15 William Road, Llundain NW1 3ER

Bancwyr

HSBC Bank Plc Space One, Floor 2
1 Beadon Road, Llundain W6 0EA

Archwilydd Statudol

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol,
Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol,
157-197 Buckingham Palace Road,
Victoria, Llundain SW1W 9SP

Rheolwyr buddsoddi

Sarasin & Partners LLP,
Juxon House, 100 St Paul's Churchyard,
Llundain EC4M 8BU

Archwilydd mewnol

RSM Risk Assurance Services LLP,
25 Farringdon Street,
Llundain EC4A 4AB

Cyfreithwyr

Capsticks Solicitors LLP,
1 St Georges Road,
Llundain SW19 4DR

Mills & Reeve LLP,
24 King William Street,
Llundain EC4R 9AT

Addleshaw Goddard LLP,
60 Chiswell Street,
Llundain EC1Y 4AG

Trowers & Hamblins LLP,
3 Bunhill Row, Llundain EC1Y 8YZ

Datganiad llywodraethu blynyddol

Rydym yn gorff statudol annibynnol.

Mae ein hamcanion a'n cyfrifoldebau statudol wedi'u nodi yn Gorchymyn Nyrso a Bydwreigiaeth 2001, fel y'i diwygiwyd (OS 2002/253), (y Gorchymyn).

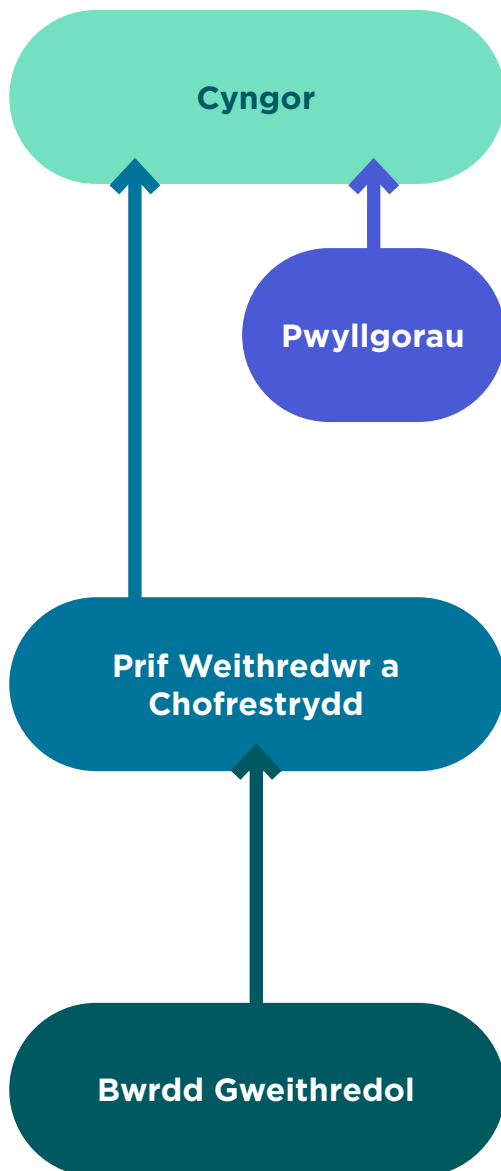

Rydym hefyd yn elusen gofrestredig; cofrestredig yng Nghymru a Lloegr (1091434) ac yn yr Alban (SC038362). Mae ein hamcan elusennol yn adlewyrchu ein hamcan statudol trosfwaol: diogelu a gwarchod iechyd a lles y cyhoedd. Mae'r Cyngor yn ystyried canllawiau'r Comisiwn Elusennau (CC) a Swyddfa Rheoleiddiwr Elusennau'r Alban (OSCR) wrth wneud penderfyniadau; trwy gydol yr adroddiad hwn rydym yn esbonio sut mae ein gwaith yn arddangos budd cyhoeddus.

Fel rheoleiddiwr, rydym yn disgwyl i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr gynnal y safonau a'r gwerthoedd proffesiynol uchaf. Nid yw ond yn iawn ac yn briodol ein bod yn dal ein hunain yr un mor atebol a chynnal y safonau llywodraethu uchaf a chynnal ein gwerthoedd. Rydym yn ymdrechu i fodloni'r egwyddorion a'r arferion a argymhellir yn y Cod Llywodraethu Elusennau ac Egwyddorion Moesegol Elusennol Cyngor Cenedlaethol Sefydliadau Gwirfoddol, ac mae ein harfer yn cydymffurfio â Chod Ymarfer Da Llywodraethu Corfforaethol Swyddfa'r Cabinet ar gyfer adrannau llywodraeth ganolog i'r graddau y mae'n berthnasol.

Mae'r Cyngor yn cynnal ei fusnes yn unol â saith egwyddor bywyd cyhoeddus - anhunanoldeb, cywirdeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, bod yn agored, gonestrwydd ac arweinyddiaeth (Egwyddorion Nolan) - ac mae'n holl waith yn cael ei lywio gan ein gwerthoedd sefydliadol - teg, caredig, uchelgeisiol a chydweithredol. Rydym wedi ymrwmo i greu diwylliant man gwaith sy'n ymgorffori'r gwerthoedd hyn a'n safonau. Rydym yn meithrin diwylliant dysgu: lle syrthiwn yn brin, rydym wedi ymrwmo i ymateb yn agored ac yn dryloyw, gan adnabod dysgu a gwneud gwelliannau er mwyn i ni allu gwireddu ein gweledigaeth: ymarfer nyrsio a bydwreigiaeth diogel, effeithiol a charedig sy'n gwella iechyd a llesiant pawb.

Strwythur llywodraethu

Y **Cyngor** yw ein corff llywodraethu ac aelodau'r Cyngor yw ymddiriedolwyr yr elusen. Mae aelodau'r Cyngor ar y cyd yn gyfrifol am sicrhau bod yr NMC yn cael ei redeg yn dda, yn ddiddyled ac yn darparu budd cyhoeddus.

Mae **pwyllgorau'n** cefnogi'r Cyngor drwy gyflawni swyddogaethau penodol a ddirprwyir gan y Cyngor ac a nodir yn eu cylch gorchwyl. Mae'r rhain yn cynnwys darparu craffu ychwanegol, cynghori ar ddatblygu strategol a goruchwyllo gweithredu strategaethau.

Rôl y **Prif Weithredwr a Chofrestrydd** yw arwain a rheoli materion rheoleiddio, proffesiynol, busnes ac ariannol yr NMC o fewn y fframwaith strategol a sefydlwyd gan y Cyngor. Fel y Swyddog Cyfrifyddu, mae gan y Prif Weithredwr a Chofrestrydd gyfrifoldeb personol dros faterion yn ymwneud â phriodoldeb a rheoleidd-dra ariannol; cadw cyfrif priodol o faterion ariannol; osgoi gwastraff ac afradlondeb; a defnydd effeithiol o adnoddau.

Y **Bwrdd Gweithredol** yw'r corff rheoli allweddol sy'n gwneud penderfyniadau. Mae'r Bwrdd yn gweithio gyda'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd i ddatblygu a gweithredu strategaethau, polisiau, cynlluniau busnes a chyllidebau; sicrhau defnydd effeithiol ac effeithlon o adnoddau, cyllid a phobl; a nodi a rheoli risg.

Y Cyngor

Y Cyngor yw ein corff llywodraethu. Ei gylch gwaith yw (a) gosod ein cyfeiriad strategol a'n hamcanion corfforaethol, yn unol â'n pwrpas craidd; (b) sicrhau bod systemau effeithiol ar waith ar gyfer rheoli perfformiad a risg; a (c) cynnal uniondeb wrth, ac atebolrwydd cyhoeddus am arfer ein swyddogaethau a'r defnydd o arian. Mae ein Cynllun Dirprwyo'n nodi pa faterion y gall y Cyngor yn unig benderfynu arnynt.

Yn unol â llywodraethu da, mae'r Cyngor yn cynnal adolygiadau rheolaidd o'i effeithiolrwydd ei hun, gan gynnwys adolygiadau a hwylusir yn allanol. Cynhaliwyd yr adolygiad diweddaraf yn 2023-2024 ac fe'i cynhaliwyd gan Campbell Tickell. Yn ogystal â myfyrio ar yr arfer presennol, fe fu'r adolygiad hefyd yn myfyrio ar yr effaith y bydd diwygio rheoleiddio'n ei chael ar drefniadau llywodraethu, gan gynnwys y symudiad tebygol i fwrdd unedol.

Yn gyffredinol, canfu'r adolygiad fod fframwaith da ar y cyfan ar gyfer llywodraethu'r NMC, gydag ymrwymiad cryf i fodelu gwerthoedd y sefydliad a chyflawni ei ddiben. Argymhellodd yr adolygiad rai newidiadau i ddatblygu dull mwy strategol a sicrhau bod y Cyngor yn gwneud y defnydd gorau o'i amser. Roedd hyn yn cynnwys sefydlu Pwyllgor Cyllid ac Adnoddau, gan ymestyn cwrpas y Pwyllgor Tâl yn ffurfiol i adlewyrchu ei ffocws ehangach ar bobl, adolygu strwythur ac amserlen cyfarfodydd y Cyngor i sicrhau ei fod yn cefnogi ei rôl strategol orau, a pharhau i esblygu ymagwedd yr NMC at risg. Bydd y newidiadau hyn yn cael eu rhoi ar waith yn 2024-2025 ac yn cael sylw manwl yn natganiad llywodraethu blynyddol y flwyddyn nesaf.

I gefnogi'r symudiad tebygol i fwrdd unedol, gwnaeth yr adolygiad rai argymhellion hefyd i ddatblygu'r berthynas rhwng y Cyngor a'r Weithrediaeth. Ymgorfforwyd y rhain yn y gwaith paratoi sydd eisoes ar y gweill ar gyfer diwygio rheoleiddiol.

Aelodaeth

Mae'r Cyngor yn cynnwys 12 aelod a rhaid i hanner ohonynt fod yn weithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a rhaid i hanner fod yn aelodau lleig, fel y nodir yng [Ngorchymyn y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth \(Cyfansoddiad\) \(Diwygio\) 2008 \(OS 2008/2553\)](#). Mae aelodau lleig yn bobl nad ydynt erioed wedi bod yn nyrs, bydwaig neu gydymaith nyrsio cofrestredig. Fel rheoleiddiwr DU gyfan, rhaid i aelodaeth y Cyngor gynnwys o leiaf un aelod sy'n byw neu'n gweithio'n gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon.

Penodir Cadeirydd ac aelodau'r Cyngor gan y Cyfrin Gyngor, yn dilyn prosesau dethol agored a chystadleuol. Mae'r Cyfrin Gyngor yn cael sicrwydd gan yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol (PSA) ynghylch cadernid ein prosesau penodi neu ailbenodi.

Mae aelodau'r Cyngor yn cael cyfnod cynefino llawn pan gânt eu penodi ac yn cynnal arfarniadau unigol bob blwyddyn. Mae'r rhain yn llywio datblygiad unigol a chyfunol yn y dyfodol, yn ogystal ag ystyried ailbenodiadau.

Cynllun Cyswllt y Cyngor

Sefydlodd y Cyngor gynllun Cyswllt yng Ngorffennaf 2020 (Rheolau Sefydlog, paragraff 3.7) i ddarparu cyfleoedd i unigolion â'r potensial i ddatblygu'r sgiliau ac arbenigedd sydd eu hangen i fod yn Gyfarwyddwyr Anweithredol, yn debyg i brentisiaeth Cyfarwddwr Anweithredol. Mae Swyddogion Cyswllt yn ymwneud â phob agwedd ar waith y Cyngor mewn ffordd debyg i aelodau penodedig y Cyngor ond nid ydynt yn ymddiriedolwyr. Gwneir y mwyafrif o benderfyniadau'r Cyngor drwy gonsensws ond ar yr achlysur prin y gwneir penderfyniad drwy bleidlais ffurfiol, nid yw Swyddogion Cyswllt yn cymryd rhan. Mae swyddogion cyswllt yn cael cyfnod cynefino llawn ar adeg eu penodi ac yn cynnal gwerthusiadau unigol yn flynyddol.

Cyfarfodydd

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i fod yn agored ac yn dryloyw ac mae'n ceisio cynnal cymaint o fusnes â phosibl mewn cyfarfodydd Agored y gall aelodau'r cyhoedd eu mynychu. Dim ond os ydynt yn dod o fewn yr eithriad a nodir yn Rheolau Sefydlog y Cyngor (paragraff 5.2.5) y gellir ystyried materion mewn cyfarfodydd Cyfrinachol. Yn ogystal â chyfarfodydd ffurfiol, mae aelodau'r Cyngor a Swyddogion Cyswllt yn mynychu seminarau misol, yn cynnal cynadleddau fideo ac yn cymryd rhan mewn ystod eang o weithgareddau eraill. Mae'r gweithgareddau hyn yn helpu i sicrhau bod gan aelodau'r Cyngor y mewnwelediad sydd ei angen arnynt i ddwyn y Weithrediaeth i gyfrif a gwneud penderfyniad gwybodus.

Presenoldeb aelodau a Swyddogion Cyswllt y Cyngor 2023-2024

Aelod	Presenoldeb y Cyngor	
	Nifer y sesiynau sy'n gymwys i'w mynychu*	% y sesiynau a fynychwyd
Syr David Warren (Cadeirydd)	14/14	100
Syr Hugh Bayley (tan 30 Ebrill 2023)	0	Amh
Yr Athro Professor Karen Cox (tan 30 Ebrill 2023)	0	Amh
Lindsay Foyster	14/14	100
Claire Johnston	14/14	100
Dr Margaret McGuire OBE	12/14	86
Eileen McEaney MBE	9/14	64
Flo Panel-Coates (o1 Tachwedd 2023)	4/6	67
Nadine Pemberton Jn Baptiste (o 1 Mai 2023)	10/14	71
Marta Phillips OBE (tan 30 Ebrill 2023)	0	Amh
Derek Pretty	14/14	100
Anna Walker CB	11/14	79
Ruth Walker MBE	12/12	100
Sue Whelan Tracy	13/14	93
Dr Lynne Wiggins OBE	13/14	93
Swyddog Cyswllt		
Jabulani Chikore	7/7	100
Navjot Kaur Virk	10/14	71

*Yn cynnwys cyfarfodydd cyhoeddus a chyfrinachol yr oedd aelodau/Swyddogion Cyswllt yn gymwys i'w mynychu.

Pwyllgorau'r Cyngor

O dan Erthygl 3(12) o'r Gorchymyn, gall y Cyngor sefydlu pwyllgorau dewisol mewn cysylltiad â chyflawni ei swyddogaethau a dirprwyo unrhyw rai o'i swyddogaethau iddynt, ac eithrio'r pŵer i wneud rheolau. Mae cylch gwaith, aelodaeth a chofnod presenoldeb pob Pwyllgor wedi'u nodi isod. Fe wnaeth y pwyllgorau hefyd nifer o benderfyniadau drwy ohebiaeth y tu allan i'r cyfarfodydd a nodir isod, lle bo angen ac yn unol â'r Rheolau Sefydlog.

Mae penodi aelodau'r Cyngor i'r Pwyllgorau Archwilio, Tâl, Buddsoddi a Llety yn cael ei lywodraethu gan Reolau Sefydlog a Chynllun Dirprwyo'r Cyngor, ynghyd â set o egwyddorion a fabwysiadwyd gan y Cyngor yn 2015. Caiff aelodaeth pwyllgorau'r Cyngor ei hadolygu'n rheolaidd. Mae'r Cadeirydd yn aelod ex-officio o holl bwyllgorau'r Cyngor, ac eithrio'r Pwyllgor Archwilio a'r Bwrdd Penodiadau. Ar 11 Ebrill 2023, penodwyd y Cadeirydd yn aelod llawn o'r Pwyllgor Tâl i adlewyrchu ei bresenoldeb rheolaidd.

Pwyllgor Archwilio

Cylch gorchwyl

Cylch gwaith y Pwyllgor Archwilio yw cefnogi'r Cyngor a'r rheolwyr drwy adolygu pa mor gynhwysfawr a dibynadwy yw'r sicrwydd ar lywodraethu, rheoli risg, yr amgylchedd rheoli a chywirdeb y cyfrifon a'r adroddiad blynyddol.

Gweithgareddau allweddol

Darparu sicrwydd rheolaidd i'r Cyngor ynghylch effeithiolrwydd y systemau a rheolaethau gan:

Adolygu'r Adroddiad Blynyddol a Chyfrifon a'r Adroddiad Addasrwydd i Ymarfer Blynyddol ac argymell cymeradwyo'r adroddiadau hynny i'r Cyngor. Hefyd fe wnaeth y Pwyllgor adolygu adroddiadau'r Archwilydd Allanol a'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol, ac ymatebion y Weithrediaeth i argymhellion a wneir gan yr archwilwyr.

Adolygu'r polisïau cyfrifyddu ar gyfer y flwyddyn hyd at 31 Mawrth 2024.

Adolygu trefniadau rheoli risg a sicrwydd, gan gynnwys cynnal adolygiadau cynhwysfawr o risgiau, mesurau lliniaru a ffynonellau sicrwydd ynghylch gwaith craidd.

Cymeradwyo'r cynllun gwaith archwilio mewnol ar gyfer 2023-2024, adolygu canlyniadau adroddiadau archwilio mewnol a goruchwyllo'r camau gweithredu i fwrw ymlaen â chau argymhellion archwilio mewnol sydd heb eu cyflawni.

Adolygu digwyddiadau difrifol a thoriadau data, er mwyn sicrhau bod sefydliadau'n rhannu ac yn rhoi'r dysgu ar waith er mwyn atal hyn rhag digwydd eto.

Gweithgareddau allweddol (Parhad)	<p>Adolygu gweithredoedd tendro sengl a cheisio sicrwydd bod y Pwyllgor Gwaith yn glynu at brosesau caffael priodol a bod modd cyfiawnhau unrhyw gamau tendro unigol.</p> <p>Monitro gweithredu a defnyddio polisïau mewnol Chwythu'r Chwiban a Gwrth-dwyll, Caethwasiaeth Fodern, Llwgrwobrwyo, a Llygredd i fod yn sicr bod unrhyw faterion a godir yn cael eu hymchwilio'n gynhwysfawr a bod unrhyw gamau gweithredu a dysgu yn cael eu datblygu. Fel rhan o'r gwaith hwn, maent hefyd yn adolygu'r Datganiad Caethwasiaeth Fodern.</p>	
Aelodaeth	Aelod	Presenoldeb
	Marta Phillips (Cadeirydd tan 30 Ebrill 2023)	1 o 1
	Derek Pretty (Cadeirydd o 1 Mai 2023)	5 o 5
	Eileen McEaney	5 o 5
Sue Whelan Tracy	4 o 5	

Pwyllgor Tâl

Cylch Gwaith	<p>Sicrhau bod systemau priodol ar waith ar gyfer tâl a chynllunio ar gyfer olyniaeth, gan gynnwys ystyried adolygiad cyflog blynyddol ar gyfer yr holl gyflogeion, yn ogystal â chynnydd yn ôl y Cynllun Pobl, unrhyw newidiadau sylweddol i strwythur tâl a graddio cyflogeion neu gynlluniau pensiwn.</p>	
Gweithgareddau allweddol	<p>Cymeradwyo prosesau dethol ar gyfer dau aelod newydd o'r Cyngor a'r Cadeirydd a dau aelod newydd o'r Bwrdd Penodiadau</p> <p>Cytuno i argymhell y dyfarniad cyflog blynyddol ar gyfer 2024-2025 i'r Cyngor ac adolygu'r cynnig cyfanswm gwobrwyo.</p> <p>Adolygu gwobrwyo'r Weithrediaeth ac adolygu cynnydd ar y Cynllun Pobl ac agweddau mewnol y Cynllun Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant.</p>	
Aelodaeth	Aelod	Presenoldeb
	Ruth Walker (Cadeirydd)	3 o 5
	Syr Hugh Bayley (i 30 Ebrill 2023)	0 o 1
	Dr Lynne Wiggins	5 o 5
	Anna Walker	5 o 5
Syr David Warren (o 11 Ebrill 2023)	5 o 5	

Pwyllgor Buddsoddi

Cylch Gwaith	Cylch gorchwyl y Pwyllgor Buddsoddi yw goruchwyllo gweithredu strategaeth fuddsoddi'r Cyngor; pennu dyrannu a symud arian yn unol â'r strategaeth fuddsoddi; a monitro portffolio buddsoddi'r NMC. Mae gwneud penderfyniadau a gweithredu'r strategaeth fuddsoddi'n cael eu dirprwyo i'r Pwyllgor Buddsoddi.	
Gweithgareddau allweddol	Adolygu'r polisi buddsoddi a chraffu ar ymateb y rheolwyr buddsoddi i anwadalrwydd economaidd byd-eang. Gweithio gyda'n rheolwyr buddsoddi i sicrhau bod materion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu yn cael eu hystyried yn briodol wrth reoli'r portffolio.	
Aelodaeth	Aelod	Presenoldeb
Mae'r aelodaeth yn cynnwys dau aelod nad ydynt yn aelodau o'r Cyngor (Partner) sy'n darparu arbenigedd ychwanegol ac a benodwyd yn dilyn prosesau recriwtio agored, cystadleuol.	Derek Pretty (Cadeirydd)	3 o 3
	Thomasina Findlay (Aelod partner)	2 o 3
	Sue Whelan Tracy	3 o 3
	Nick McLeod-Clarke (Aelod partner)	3 o 3
	Claire Johnston	2 o 3

Pwyllgor Llety

Cylch Gwaith	Goruchwyllo gweithredu Cynllun Llety'r Cyngor o fewn y paramedrau ariannol ac eraill a osodir gan y Cyngor.	
Gweithgareddau allweddol	Ystyried sut i symud ymlaen â chynlluniau i adnewyddu 23 Portland Place, yn arbennig yng ngoleuni penderfyniad y Cyngor i oedi'r gwaith adnewyddu i gefnogi'r NMC i leihau'r llwyth achosion addasrwydd i ymarfer yn ddiogel ac yn gyflym.	
Aelodaeth	Aelod	Presenoldeb
	Derek Pretty (Cadeirydd)	2 o 2
	Anna Walker	2 o 2
	Dr Lynne Wiggins	2 o 2

Bwrdd Penodiadau

Cylch Gwaith	Cylch gwaith y Bwrdd Penodiadau yw cynorthwyo'r Cyngor mewn cysylltiad ag arfer unrhyw swyddogaeth sy'n ymwneud â phenodi Cadeiryddion ac aelodau paneli Addasrwydd i Ymarfer ac Aseswyr Cyfreithiol i'r Pwyllgorau Ymarfer (y Pwyllgor Ymchwilio a'r Pwyllgor Addasrwydd i Ymarfer) a phenodi aelodau panel Addasrwydd i Ymarfer i'r panel Apeliadau Cofrestru.	
Gweithgareddau allweddol	<p>Wedi argymhell penodi Aelodau Panel ac Aseswyr Cyfreithiol newydd i'r Cyngor.</p> <p>Cymeradwyo cynllun tair blynedd newydd ar gyfer darparu paneli o ansawdd uchel.</p> <p>Cymeradwyo rhaglen hyfforddi Aelodau'r Panel ar gyfer 2024.</p> <p>Paratoi ar gyfer proses ddethol ar gyfer Aelodau Panel newydd a agorodd ym mis Mehefin 2024.</p>	
Aelodaeth	Aelod	Presenoldeb
Mae'r Bwrdd Penodiadau yn cynnwys aelodau nad ydynt yn aelodau o'r Cyngor (Partner), a benodir yn dilyn prosesau recriwtio agored a chystadleuol.	Jane Slatter (Cadeirydd)	7 o 7
	Robert Allan	6 o 7
	Surinder Birdi (o 1 Gorffennaf 2023)	5 o 6
	Angie Loveless (tan 29 Chwefror 2024)	6 o 6
	Clare Salters (tan 29 Chwefror 2024)	6 o 6
	Yasmin Ullah (o 1 Mawrth 2024)	1 o 1

Y Prif Weithredwr a Chofrestrydd

Penodir y Prif Weithredwr a Chofrestrydd gan y Cyngor ac mae'n atebol iddo. Rôl y Prif Weithredwr a Chofrestrydd yw arwain a rheoli materion rheoleiddio, proffesiynol, busnes ac ariannol yr NMC o fewn y fframwaith strategol a sefydlwyd gan y Cyngor.

Fel y Swyddog Cyfrifyddu, mae gan y Prif Weithredwr a Chofrestrydd gyfrifoldeb personol am faterion sy'n ymwneud â phriodoldeb a rheoleiddio ariannol; cadw cyfrif priodol o faterion ariannol; osgoi gwastraff ac afradlondeb; a defnydd effeithiol o adnoddau.

Bwrdd Gweithredol

Y Bwrdd Gweithredol yw'r corff rheoli allweddol sy'n gwneud penderfyniadau. Mae aelodaeth y Bwrdd yn cynnwys y Prif Weithredwr a Chofrestrydd a'r holl Gyfarwyddwyr Gweithredol (sy'n Personél Rheoli Allweddol fel y'i diffinnir gan FRS 102). Roedd y Cwnsler Cyffredinol yn bresennol yn rheolaidd ac o 11 Rhagfyr 2023 fe'i gwnaed yn aelod o'r Bwrdd (nid Personél Rheoli Allweddol yw'r Cwnsler Cyffredinol). Mae'r Bwrdd yn gweithio gyda'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd i ddatblygu a gweithredu strategaethau, polisiau, cynlluniau busnes a chyllidebau; sicrhau defnydd effeithiol ac effeithlon o adnoddau, cyllid a phobl; a nodi a rheoli risg. Mae'r Bwrdd yn cynghori neu'n gwneud argymhellion i'r Cyngor ar y materion hynny y bydd y Cyngor yn penderfynu arnynt yn y pen draw. Wrth wneud hynny, mae'r Bwrdd a'r Cyngor yn cydweithio mewn ysbryd o gydweithio, gonestrwydd a didwylledd.

Mae'r Bwrdd Gweithredol yn myfyrio'n rheolaidd ar ei weithrediad ei hun a sut y cynhelir busnes. Ym mis Rhagfyr 2023, er mwyn cefnogi'r Bwrdd i gael gwelededd a chanolbwyntio ar y risgiau a'r materion allweddol sy'n wynebu'r sefydliad, cytunodd y Bwrdd ar ymagwedd newydd at gynnal ei gyfarfodydd.

Yn hytrach na chyfarfod ddwywaith y mis, o fis Ionawr 2024, mae'r Bwrdd yn cyfarfod deirgwaith y mis mewn gwahanol foddau.

- **Craidd:** Mae'r cyfarfod hwn yn canolbwyntio ar strategaeth, perfformiad, risg a sganio'r gorwel.
- **Addasrwydd i Ymarfer:** Ffocws y cyfarfod hwn yw sicrhau ymagwedd ar draws y sefydliad at ein prif flaenoriaeth gorfforaethol: diogelu'r cyhoedd trwy wneud y penderfyniadau cywir o ran addasrwydd i ymarfer mor gyflym a diogel â phosibl a chyflawni llwyth achosion cynaliadwy.
- **Dysgu:** Ffocws y cyfarfod hwn yw'r canfyddiadau sy'n dod i'r amlwg o faterion byw (megis yr ymchwiliadau chwythu'r chwiban) yn ogystal ag adborth a gwybodaeth trwy ein ffynonellau dysgu corfforaethol ehangach, cytuno ar gamau gweithredu sy'n codi a monitro gweithrediad a chynnydd.

Ar gyfer ei gyfarfodydd Addasrwydd i Ymarfer a Dysgu, mae dau neu dri aelod o'r Cyngor sy'n gweithredu fel cyfeillion beirniadol yn ymuno â'r Bwrdd; gan fynychu'r cyfarfodydd fel cyfranogwr gweithredol ond nid fel aelod (gan adlewyrchu mai cyfarfodydd y weithriaeth, gweithredol yw'r rhain). Mae aelodau'r Cyngor yn rhannu eu barn ar gynnydd y ffrydiau gwaith allweddol hyn gyda'r Cyngor, yn anffurfiol rhwng cyfarfodydd ac yn ffurfiol ar adegau priodol yng nghyfarfodydd y Cyngor.

Monitro perfformiad ac ansawdd data

Mae'r Cyngor yn monitro ein cynnydd yn ôl ein strategaeth, cynllun corfforaethol a chyllideb drwy adroddiadau perfformiad chwarterol a gyflwynir mewn cyfarfodydd cyhoeddus. Mae'r rhain yn darparu diweddariadau yn ôl ein hymrwymadau corfforaethol, dangosyddion perfformiad allweddol (KPIs), ein cyllideb a buddsoddiadau ac amlygiad risg corfforaethol. Mewn cydweithrediad â'r tîm Gweithredol, mae'r Cyngor yn penderfynu pa

wybodaeth a data perfformiad y mae am eu hadolygu fel y gall wneud penderfyniadau effeithiol am ein perfformiad a'n hamlygiad i risg. Mae'r Cyngor yn ystyried ansawdd a chynnwys adroddiadau perfformiad yn flynyddol trwy gynllunio busnes. Yn ystod 2023-2024, rydym wedi dechrau cryfhau a symleiddio ein hadroddiadau misol i'r Bwrdd Gweithredol, gan dynnu sylw at y pwyntiau trafod pwysicaf ar y gyllideb, perfformiad a risg.

Rheoli risg a rheolaeth fewnol

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am sefydlu a chynnal system gadarn o reoli risg a rheolaeth fewnol, sydd wedi'i dylunio i reoli yn hytrach na dileu risg a rhoi sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd. Fe wnaeth y Cyngor gymeradwyo a diweddaru'r fframwaith rheoli risg yn 2021. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn rhoi sicrwydd i'r Cyngor ynghylch gweithrediad y system rheolaeth fewnol a rheoli risg. Mae hyn yn cynnwys goruchwyllo'r cynllun gwaith archwilio mewnol a'i ganfyddiadau, yn ogystal â chynnal adolygiadau sicrwydd cynhwysfawr rheolaidd wedi'u targedu i ymchwilio'n ddyfnach i broblemau risg penodol neu fecanweithiau sicrwydd. Mae'r Cyngor yn ystyried amlygiad corfforaethol i risg mewn cyfarfodydd Agored bob chwarter a'r gofrestr risg gorfforaethol lawn unwaith y flwyddyn.

Mae'r Prif Weithredwr a Chofrestrydd yn gyfrifol am alluogi system effeithiol o reoli risg a rheolaeth fewnol ac, ynghyd â'r Cyfarwyddwyr Gweithredol, am sicrhau bod y system

yn effeithiol ar draws y sefydliad. Mae'r Weithrediaeth yn gyfrifol am nodi a gwerthuso risgiau, rhoi mesurau lliniaru priodol ar waith a monitro ac adrodd ar gynnydd. Mae'r Bwrdd Gweithredol yn adolygu amlygiad corfforaethol i risg bob mis.

Mae'r fframwaith risg yn nodi strwythur a phroses glir ar gyfer ymgorffori rheoli risg yn ein gwaith o ddydd i ddydd ar bob lefel o'r sefydliad. Mae hyn yn cynnwys trwy ddefnyddio cofrestrau risg, dangosfyrddau perfformiad a rôl cydlynwyr risg i hyrwyddo rheoli risg o fewn cyfarwyddiaeth, cynnal cofrestr risg y gyfarwyddiaeth ac adolygu cofrestrau risg tîm o bryd i'w gilydd i nodi risgiau cyfansawdd. Rydym wedi parhau i gefnogi'r fframwaith hwn drwy gydol 2023-2024 drwy ddefnyddio sesiynau hyfforddi pwrpasol ar gyfer y sefydliad cyfan a gweithdai wedi'u teilwra, ac ymgysylltu misol rhwng cydgysylltwyr risg a'r tîm risg a pherfformiad corfforaethol.

Rydym wedi bod yn gweithio ar ymagwedd newydd at reoli risg ar gyfer 2024-2025, gan wahaniaethu rhwng risgiau strategol (y rhai sy'n bygwth ein gallu i gyflawni'r canlyniadau disgwylidig a niweidio ein gallu i dyfu a ffynnu) a risgiau gweithredol (y rhai a allai effeithio ar y gwaith rydym yn ei wneud o ddydd i ddydd) gyda chysylltiadau clir rhyngddynt. Bydd y risgiau'n cael eu goruchwyllo a'u hadolygu gan y tîm Gweithredol a phwyllgorau'r Cyngor sydd yn y sefyllfa orau i gynghori ar sut rydym yn rheoli pob risg. Mae hyn yn sicrhau bod gennym y trosolwg a'r rheolaeth orau o risgiau gyda phwyntiau adolygu lluosog a'n bod yn ymateb i risg yn briodol. Rhoddir rhagor o fanylion yn adroddiad y flwyddyn nesaf.

Effeithiolrwydd ein prosesau rheoli risg a rheolaeth fewnol

Rydym yn cynnal adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd ein hamgylchedd rheolaeth fewnol a rheoli risg, gan asesu pob cyfarwyddiaeth yn ôl set o feini prawf allweddol ac adolygu tystiolaeth sampl i sicrhau bod ein hamgylchedd rheolaeth fewnol yn adlewyrchu'r safonau a nodir yn ein polisi a'n canllawiau. Daeth adolygiad 2023-2024 i'r casgliad bod gennym sicrwydd sylweddol ar draws tair o'n cyfarwyddiaethau a sicrwydd rhannol ar gyfer y tair arall. Mae'r rhai a gafodd sicrwydd rhannol yn gweithio tuag at wella'r graddau hynny ac mae arwyddion cynnar yn dangos bod gwelliannau eisoes yn cael eu gwneud. Felly, gallwn ni fod yn sicr bod ein hamgylchedd rheolaeth fewnol yn gweithredu'n ddigonol ar lefel gorfforaethol a chyfarwyddiaethol.

Materion a risgiau allweddol

Yn yr adran hon rydym yn darparu cyfrif o'r risgiau allweddol a reolwyd gennym yn ystod 2023-2024, y camau a gymerwyd gennym a'r camau rydym yn bwriadu eu cymryd y flwyddyn nesaf.

Fel rhan o'n cofrestr risg strategol newydd ar gyfer 2024-2025, rydym wedi cynnwys risg yn ymwneud â'n cyfrifoldebau diogelu statudol i ddiogelu pobl sy'n dod i gysylltiad â'r NMC drwy ein gwaith rhag dioddef enllibion neu gael eu cam-drin. Roedd hyn yn flaenrol yn ffactor risg ynghylch ein risg cyfreithiol corfforaethol yn 2023-2024 ond rydym bellach wedi creu risg newydd i sicrhau bod diogelu'n cael ei reoli'n briodol gyda'r ffocws a'r amlygrwydd sydd ei angen arno.

Byddwn ni'n rhoi rhagor o fanylion am hyn yn adroddiad y flwyddyn nesaf.

Rydym yn cydnabod y perygl mae newid mewn uwch arweinyddiaeth yn ei gyflwyno i redeg sefydliad yn effeithiol. Yn ystod 2024-2025, cyhoeddodd dau o'n Cyfarwyddwyr Gweithredol y byddant yn gadael y sefydliad, gan gynnwys Andrea Sutcliffe, Prif Weithredwr a Chofrestrydd, a fydd yn gadael ym mis Gorffennaf 2024 oherwydd salwch. Cafodd cynlluniau eu rhoi ar waith i benodi olynwyr dros dro a pharhaol ac rydym yn hyderus y bydd ein system o reolaethau mewnol, llywodraethiant a phrosesau rheoli risg, yn ogystal ag arbenigedd uwch arweinyddiaeth bresennol yn lliniaru effaith eu hymadawiadau.

Risg

Rydym yn methu â chymryd camau priodol i fynd i'r afael â phryder rheoleiddiol am weithiwr proffesiynol ar ein cofrestr mewn modd amserol neu berson-ganolog

Effaith bosibl

Gallai hyn arwain at beryglu diogelwch y cyhoedd a phrofiad gwael i'r rhai sy'n ymwneud â'n prosesau.

Beth rydym wedi'i wneud i reoli'r risg yn ystod 2023-2024

Fe wnaethom gryfhau ein gwaith achos drwy:

- sefydlu clinigau achos i roi cymorth a chynghor ychwanegol i dimau
- lansio ymagwedd newydd at reoli atgyfeiriadau i wneud yn siŵr ein bod yn datblygu pryderon sy'n briodol i'r NMC
- cryfhau ein tîm arwain addasrwydd i ymarfer i ddarparu goruchwyliaeth a chymorth wedi'i dargedu
- nodi bylchau mewn adnoddau a recriwtio lle bo'n briodol.

Hefyd fe wnaethom waith diagnostig i ailgynllunio ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer er mwyn cryfhau ein hymagwedd. Fe wnaethom hefyd gomisiynu ymchwiliadau annibynnol i bryderon ynghylch gwahaniaethu yn ein prosesau ac ymrwymo i weithredu ar y canfyddiadau.

Beth rydym yn ei wneud wrth symud ymlaen

Byddwn ni'n cyflwyno ein Cynllun Addasrwydd i Ymarfer 18 mis newydd a byddwn ni'n gweithredu ar ganfyddiadau'r ymchwiliadau annibynnol i bryderon ynghylch ein prosesau.

Risg

Nid oes gennym ddiwylliant dysgu sy'n canolbwyntio ar rymuso cydweithwyr i wneud eu gwaith yn dda, i gyflawni a chynyddu cynhyrchiant i roi'r gwasanaeth gorau posibl i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr

Effaith bosibl

Gallai hyn arwain at ymgysylltu a datblygu gwael gyda'n pobl, cynhyrchiant isel a chanlyniadau a phrofiadau gwael i weithwyr proffesiynol, atgyfeirwyr a'r cyhoedd.

Beth rydym wedi'i wneud i reoli'r risg yn ystod 2023-2024

Cyflawnwyd blwyddyn gyntaf ein Cynllun Pobl, a thrwy hynny rydym wedi diwygio ein strwythurau gwobrwyo ac wedi cyflwyno ymagwedd fwy cyson at arfarnu. Rydym hefyd wedi gweithio i wella cynrychiolaeth cydweithwyr o grwpiau Du a lleiafrifoedd ethnig mewn uwch rolau. Fe wnaethom gomisiynu ymchwiliadau annibynnol i bryderon am ddiwylliant ein gweithle ac rydym wedi ymrwymo i weithredu ar unrhyw argymhellion.

Er mwyn helpu i ddatblygu diwylliant dysgu, fe wnaethom adolygu ein proses adrodd am ddiwyddiadau a nodi gwelliannau a fydd yn ein cefnogi i reoli digwyddiadau a dysgu ohonynt. Bydd system newydd yn cael ei lansio yn 2024-2025. Fe wnaethom hefyd ddarparu hyfforddiant GDPR, datblygu cynllun gweithredu lliniaru risg diogelu data a sefydlu rhwydwaith o hyrwyddwyr GDPR.

Beth rydym yn ei wneud wrth symud ymlaen

Byddwn ni'n parhau i gryfhau ein hymagwedd trwy gyflawni ein Cynllun Pobl a chamau gweithredu eraill, gan gynnwys cyflwyno tâl ar sail perfformiad i wobrwyo ac ysgogi cydweithwyr, parhau i weithio i wella cynrychiolaeth cydweithwyr o grwpiau Du a lleiafrifoedd ethnig, cynhyrchu Strategaeth Les newydd, a gweithredu ar unrhyw ganfyddiadau o'r ymchwiliadau annibynnol i ddiwylliant ein gweithle.

Risg

Rydym yn methu â chymryd camau priodol nac amserol i fynd i'r afael â phryder rheoleiddiol ynghylch ansawdd addysg nyrsio neu fydwreigiaeth

Effaith bosibl

Gallai hyn arwain at brofiadau gwael i fyfyrwyr a diffyg hyfedredd gan fyfyrwyr i ddarparu gofal diogel, caredig ac effeithiol.

Beth rydym wedi'i wneud i reoli'r risg yn ystod 2023-2024

- Fe wnaethom gychwyn adolygiad annibynnol o'n prosesau presennol i sicrhau eu bod yn addas ar gyfer y dyfodol.
- Rydym wedi caffael darparwr gwasanaeth sicrhau ansawdd newydd a fydd yn ein galluogi i fod yn fwy ystwyth a hyblyg yn ein hymagwedd.
- Rydym wedi gweithio ar y cyd â sefydliadau addysg a phartneriaid eraill i drafod a lleihau risgiau a nodwyd.

Beth rydym yn ei wneud wrth symud ymlaen

- Byddwn ni'n cynyddu gallu ac arbenigedd o fewn ein timau i gryfhau monitro systematig o raglenni.
- Byddwn ni'n symud i fodel gwasanaeth SA newydd sy'n canolbwyntio ar ystwythder a hyblygrwydd, ac a gefnogir gan wybodaeth fwy soffistigedig.
- Byddwn ni'n cwblhau'r adolygiad o'n model gweithredu ac yn dechrau rhoi unrhyw welliannau ar waith.

Risg

Ein bod yn methu â bodloni disgwyliadau allanol, gan gynnwys ein heffaith ar bobl, sy'n effeithio'n sylweddol ar ein gallu i gynnal ymddiriedaeth a hyder rhanddeiliaid, y cyhoedd a gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr

Effaith bosibl

Anallu i ddylanwadu ar neu gynnal ymddiriedaeth y cyhoedd neu i gyflawni ein nodau strategol.

Beth rydym wedi'i wneud i reoli'r risg yn ystod 2023-2024

Rydym wedi parhau i ymgorffori ein hymagwedd strategol at gyfathrebu ac ymgysylltu fel y gallwn ni ddatblygu negeseuon cyson, cydgysylltiedig sy'n cael eu llywio gan fewnwelediad ac sy'n adlewyrchu blaenoriaethau ein cynulleidfaoedd ar draws y pedair gwlad.

Wrth reoli heriau sylweddol – er enghraifft, pryderon am weithrediad ein prawf cyfrifiadurol – rydym wedi cyfleu'r pryderon a'n camau gweithredu yn dryloyw, gan ystyried yn ofalus yr effaith ar bobl wrth gynllunio ein cyfathrebiadau.

Beth rydym yn ei wneud wrth symud ymlaen

Byddwn ni'n parhau i gyfathrebu'n agored am yr heriau rydym yn eu rheoli, gan gynnwys gweithredu argymhellion o'r ymchwiliadau a'r adolygiad diwylliant i bryderon a godwyd ynghylch ein diwylliant a'n haddasrwydd i ymarfer.

Byddwn ni'n parhau i ddatblygu ein gwaith ymgysylltu â'r cyhoedd i sicrhau bod safbwyntiau'r cyhoedd a phobl sy'n derbyn gofal yn llywio ein gwaith.

Budd y cyhoedd (chwythu'r chwiban)

Mae ein polisi ar chwythu'r chwiban yn annog cydweithwyr ac eraill sy'n gweithio i ni, neu gyda ni, i godi llais os ydynt yn gweld rhywbeth o'i le. Rydym yn adolygu'r polisi'n rheolaidd ac wedi parhau i godi ymwybyddiaeth o'r polisi a'r canllawiau cysylltiedig drwy ei hyrwyddo drwy neges wythnosol y Prif Weithredwr a Chofrestrydd a chyfathrebiadau mewnol eraill.

Mae'r Pwyllgor Archwilio'n derbyn adroddiad ar chwythu'r chwiban ym mhob cyfarfod. Yn ystod 2023-2024 roedd pedwar achlysur pan ddefnyddiodd pobl y polisi chwythu'r chwiban i godi pryderon (2022-2023: un).

Canfuwyd bod yr achos cyntaf yn gŵyn ac felly cafodd ei reoli drwy ein proses gwyno.

Perthynai'r ail achos i bryderon am agweddau o'n gwaith achos rheoleiddiol a'n diwylliant gweithle. Fel yr adroddwyd yn ein hadolygiad perfformiad, fe wnaethom gomisiynu ymchwiliadau annibynnol i'r pryderon hyn, gan gynnwys ymchwiliad i sut y cafodd y pryderon eu trin pan gawsant eu codi gyntaf â ni. Mae canfyddiadau'r adolygiad i'n diwylliant i fod i gael eu cyhoeddi ar 9 Gorffennaf 2024. Rydym yn cydnabod difrifoldeb y canfyddiadau hyn ac rydym yn ymwybodol eithriadol o'r angen i wneud yn well ar gyfer ein cydweithwyr, y gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r cyhoedd rydym yn eu gwasanaethu. Rydym wedi ymrwymo i ddysgu o'r canfyddiadau ac wedi dechrau gweithio i ddatblygu cynlluniau gweithredu y byddwn yn cyhoeddi yn gyhoeddus yn eu herbyn, gan gynnwys yn adroddiad blynyddol y flwyddyn nesaf.

Rydym yn disgwyl canfyddiadau'r ymchwiliadau eraill i adrodd yn haf 2024. Rydym wedi ymrwymo i ddysgu o'r adroddiadau a gwneud newidiadau cynaliadwy lle bydd angen i ni, gan gynnwys i'n prosesau chwythu chwiban. Rydym yn gwybod bod angen i ni wneud pethau'n wahanol i gyflawni newid cynaledig ac rydym wedi ymrwymo i wneud hynny.

Roedd y trydydd achos yn ymwneud â phryderon am ddata ac arferion GDPR yn yr NMC. Canfu'r ymchwiliad fod y pryderon ynghylch arferion data eisoes wedi'u cydnabod gan y Weithrediaeth a bod cynlluniau ar waith i fynd i'r afael â'r risgiau hyn drwy strategaeth ddata a map ffordd yr NMC. Adolygwyd y mater a godwyd ar GDPR gan y Swyddog Diogelu Data, a ddaeth i'r casgliad bod y maes a nodwyd ar gyfer gwelliant yn annhebygol o gynyddu'r risg i ddiogelwch data personol.

Mae'r pedwerydd achos yn destun ymchwiliad ar hyn o bryd.

Mae'r NMC yn 'berson rhagnodedig' yn ôl y gyfraith. Mae hyn yn golygu y gall nyrsys, bydwragedd, cymdeithion nyrsio, myfyrwyr neu weithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill sy'n nodi camweddau yn eu gweithleoedd neu leoliadau ymarfer godi pryderon gyda ni. Bob blwyddyn rydym yn cyhoeddi adroddiad ar y cyd â rheoleiddwyr iechyd a gofal cymdeithasol eraill ar sut yr ymdriniwyd â datgeliadau chwythu'r chwiban. Mae'r adroddiad ar y cyd ar ddatgeliadau chwythu'r chwiban ar gyfer 2022-2023 i'w weld ar ein gwefan [yma](#). Bydd yr adroddiad ar y cyd ar gyfer 2023-2024 yn cael ei gyhoeddi'n ddiweddarach.

Diogelu a gwarchod pobl

Trwy ein gwaith rydym yn ymgysylltu ag ystod eang o bobl, gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud â'n prosesau rheoleiddio, ein rhanddeiliaid, a'n cydweithwyr. Rydym yn cydnabod y gall fod gan lawer o bobl sy'n ymgysylltu â ni anghenion cymhleth neu y gallant fod mewn perygl o niwed ac rydym wedi ymrwymo i roi'r cymorth priodol yn ei le ar eu cyfer.

Mae ein polisi ar ddiogelu a gwarchod pobl yn nodi ein cyfrifoldebau a'r camau y byddwn ni'n eu cymryd pan fyddwn ni'n nodi pryder diogelu, gan gynnwys sefydlu ymagwedd wedi'i theilwra i gefnogi'r unigolyn dan sylw.

Eleni rydym wedi parhau i weld cynnydd yn nifer y pryderon diogelu a gofnodwyd. Mae cyfanswm o 366 o bryderon diogelu wedi'u cofnodi yn 2023-2024. Mae hyn 222 yn fwy na'r hyn a adroddwyd yn 2022-2023, pan gofnodwyd 144 o bryderon diogelu.

O'r pryderon hyn, roedd 43 o atgyfeiriadau at asiantaethau allanol a oedd yn bryderon newydd i'r asiantaethau. Mae'r cynnydd mewn pryderon diogelu yn dilyn hyfforddiant pellach ac ymgysylltu â chydweithwyr i feithrin eu gwybodaeth am fregusrwydd a diogelu. Atgyfeiriwyd cyfanswm o ddau achos at y Comisiwn Elusennau, lle mae digwyddiad wedi arwain at niwed difrifol neu wedi peri risg ynghylch niwed difrifol.

Yn ystod 2023-2024, rydym wedi cryfhau ein hymagwedd at ddiogelu drwy gyflawni ein cynllun gwaith diogelu a chynyddu goruchwyliaeth drwy symud y swyddogaeth i'n cyfarwyddiaeth Ymarfer Proffesiynol. Byddwn ni'n parhau i adolygu a chryfhau ein hymagwedd at ddiogelu yn 2024-2025.

Llywodraethu gwybodaeth a methiannau o ran diogelwch amddiffynnol

Yn ystod 2023-2024, fe wnaethom barhau i alinio ein rheolaeth diogelwch gwybodaeth ag ISO 27001, y safon diogelwch gwybodaeth ryngwladol. Caiff digwyddiadau eu hadrodd, eu rheoli a'u hymchwilio yn unol â'n proses Adrodd ar Ddigwyddiadau Difrifol (SER), lle nodir gwersi ac argymhellion ar gyfer gwella.

Mae'r tabl isod yn rhoi dadansoddiad o nifer y digwyddiadau diogelwch gwybodaeth a adroddwyd yn fewnol yn 2023-2024, gyda ffigurau 2022-2023 yn cael eu dangos er cymhariaeth. O'r 75 o ddigwyddiadau diogelwch gwybodaeth a gofnodwyd yn 2023-2024 (82 yn 2022-2023), roedd 49 (65 y cant) yn datgelu data heb awdurdod (toriadau data).

	2023-2024	2022-2023
Difrifol	1	0
Mawr	2	7
Cymedrol	14	20
Mân	58	55
Cyfanswm	75	82

Yr un digwyddiad a ddosbarthwyd fel difrifol (lefel 5) oedd digwyddiad yn ymwneud â chanolfan brofi partner trydydd parti yn Nigeria a gafodd effaith bosibl ar gywirdeb ein cofrestr. Ceir rhagor o wybodaeth am y modd y deliwyd â'r achos hwn yn adran adolygu perfformiad yr adroddiad hwn ar dudalen 11.

Gwrth-dwyll, llwgrwobrwyo a llygredd

Yn ystod 2023-2024, fe fu un achos o dwyll, yn ymwneud â gweithredu elfen prawf cyfrifiadurol ein Prawf Cymhwysedd. Ceir rhagor o wybodaeth am yr achos a'r camau a gymerwyd mewn ymateb iddo yn adran adolygu perfformiad yr adroddiad hwn ar dudalen 11. Ni chanfuwyd unrhyw achosion eraill o dwyll, llwgrwobrwyo na llygredd gwirioneddol neu amheuaeth yn eu cylch (2022-2023: dim).

Mae gennym bolisiau ar waith ar gyfer cydweithwyr ynghylch gwrth-dwyll a llwgrwobrwyo, buddiannau personol

ac apwyntiadau allanol, chwythu'r chwiban, hawlio treuliau a rhoddion a lletygarwch. Mae'r polisi rhoddion a lletygarwch yn ei le ar gyfer aelodau'r Cyngor, Swyddogion Cyswllt, aelodau Partneriaid a chydweithwyr a chedwir cofrestr o'r holl roddion a lletygarwch a dderbyniwyd neu a wrthodwyd.

Nid yw ein polisi gwrth-dwyll presennol yn sôn am dwyll mewn perthynas â gweithwyr proffesiynol sy'n ymuno â'r gofrestr. Gan ystyried canfyddiadau'r archwiliad mewnol ar dwyll cofrestru tramor (gweler tudalen 96 o'r adroddiad hwn) yn ogystal â

gwaith a wnaed gan gydweithwyr ar draws y sefydliad, byddwn ni'n adolygu ein polisiau twyll cyffredinol, ein gweithdrefnau a'n hyfforddiant ategol.

Ni nodwyd unrhyw faterion caethwasiaeth fodern yn ystod y flwyddyn hyd yma (2022-2023: dim).

Yn unol â Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015, fe wnaethom ddiweddarau a chyhoeddi ein Datganiad Caethwasiaeth Fodern ar ein gwefan ym mis Mehefin 2023 a chaiff datganiad eleni ei gyhoeddi ar ôl ei gymeradwyo ym mis Mehefin 2024.

Proses Adolygu Digwyddiad Difrifol

Trwy ein proses Adolygu Digwyddiad Difrifol (SER), rydym yn ymchwilio i ddigwyddiadau a damweiniau a fu bron â digwydd fel y gallwn ni ddysgu oddi wrthynt a gwella'r ffordd rydym yn gweithio. O dan ein proses adrodd am ddigwyddiadau, rydym yn gwahaniaethu rhwng Digwyddiadau Niweidiol (Als) a Digwyddiadau Difrifol (SEs) yn seiliedig ar ddifrifoldeb y digwyddiad. Mae digwyddiadau'n cael eu dosbarthu fel Als pan ydynt yn cael effaith fach iawn ar ein sefydliad a'n gwaith, er eu bod yn dal i ddarparu dysgu gwerthfawr. Mae SEs yn ddigwyddiadau sy'n effeithio, mewn gwirionedd neu o bosibl, yn fwy difrifol ar ein sefydliad a'n gwaith. Adroddir ar yr hyn a ddysgir o adroddiadau hunanasesu i'r Bwrdd Gweithredol a'r Pwyllgor Archwilio bob chwe mis.

Yn ystod 2023-2024, adroddwyd am gyfanswm o 169 o ddigwyddiadau corfforaethol a digwyddiadau a fu bron â digwydd o gymharu â 160 ar gyfer 2022-2023. O'r 169 o ddigwyddiadau corfforaethol a adroddwyd yn 2023-2024, dosbarthwyd 61 fel SEs (o gymharu â 65 yn 2022-2023), ac roedd y 108 arall yn Als (o gymharu â 95 yn 2022-2023). Digwyddodd mwyafrif y Digwyddiadau Difrifol (85 y cant ar gyfer 2023-2024) o fewn y gyfarwyddiaeth Rheoleiddio Proffesiynol.

Mae adrodd ar SERs a dysgu oddi wrthynt yn allweddol i wella ein perfformiad fel rheolydd. Rydym am gryfhau ein diwylliant i un o ddysgu a bod yn agored, gan annog adrodd ar bob lefel yn y sefydliad. I gyflawni hyn, rydym wedi adolygu'r broses bresennol adrodd am ddigwyddiadau, gan gynnwys ymgymryd ag archwiliad mewnol, a chynllun i gyflwyno ymagwedd newydd at adrodd yn 2024-2025 o'r enw Cofnodi a Dysgu, fydd yn cael ei hategu gan gronfa ddata newydd. Mae proses adrodd am ddigwyddiadau sydd wedi'i rheoli'n dda ac sydd wedi'i gwreiddio'n llawn yn ffynhonnell allweddol o ddysgu corfforaethol ac yn rhan bwysig o ymagwedd yr NMC at reoli risg. Bydd y broses newydd yn chwarae rhan bwysig wrth symud ein diwylliant i fod yn fwy agored a thryloyw pan fydd camgymeriadau'n codi, fel y gall y sefydliad ddysgu oddi wrthynt ar y cyd, ac atal rhag digwydd eto a/neu waethygu. Wrth i'r gweithgarwch i leihau ein llwyth achosion addasrwydd i ymarfer gynyddu, bydd y system newydd yn atgyfnerthu ein dysgu ac yn ein helpu i ddarparu gwell cymorth i'r gweithwyr proffesiynol ar ein cofrestr a'r cyhoedd.

Dysgu oddi wrth gwynion am ein gwaith

Mae cwynion o bwys i ni. Pob tro mae mater yn cael ei godi gan unigolyn sy'n defnyddio ein gwasanaethau mae'n darparu cyfle pwysig i ni feithrin diwylliant dysgu a gwella'n barhaus.

Nodwyd 154 o bwyntiau dysgu o gwynion a wnaed i ni yn 2023-2024 (2022-2023: 127) a ddefnyddiwyd gennym i wella ein gwasanaethau.

Yn 2023-2024, cawsom 1,634 o gwynion ffurfiol (2022-2023: 1,280). Fe wnaethom ymateb i 92 y cant o'r rhain o fewn 20 diwrnod gwaith (2022-2023: 91 y cant o fewn 20 diwrnod gwaith).

O'r 1,634 o gwynion cyffredinol, roedd 996 yn ymwneud â cheisiadau agored i'n cofrestr. Cawsom hefyd 406 o gwynion gan bobl a oedd yn gysylltiedig ag achos addasrwydd i ymarfer agored.

Cawsom 49 (2022-2023: 44) o gwynion gan seneddwyr, gan gynnwys aelodau o Senedd y DU

a deddfwrfeydd datganoledig yng Nghymru, yr Alban a Gogledd Iwerddon. O'r 49 o gwynion a gawsom yn 2023-2024, fe wnaethom ymateb i 44 (90 y cant) o'r rhain o fewn 20 diwrnod gwaith (2022-2023: 73 y cant).

Ein nod yw ymdrin ag unrhyw gwynion am y gwasanaeth a ddarparwyd gennym mewn ffordd deg ac amserol, gan drin y rhai sy'n codi cwynion â pharch a gwranddo ar eu pryderon. Yn dilyn ein hymateb, arhosodd 38 o bobl yn anhapus (2022-2023: 21). Fe wnaethom adolygu'r ffordd yr ymdriniwyd â'r rhain mewn 17 diwrnod gwaith ar gyfartaledd (2022-2023: 17 diwrnod gwaith).

Rydym yn parhau i ganolbwyntio ar wella perfformiad ein swyddogaeth Ymholiadau a Chwynion. Byddwn ni'n cynnal adolygiad o'r dechrau i'r diwedd o'n dull o ymdrin â chwynion cymhleth yn ymwneud ag addasrwydd i ymarfer yn 2024-2025 a byddwn ni'n rhoi'r camau gweithredu sy'n codi ar waith.

Rhyddid gwybodaeth

Rydym wedi ymrwymo i fod mor agored a thryloyw â phosibl, wrth gadw at ein rhwymedigaethau cyfreithiol o dan ddeddfwriaeth rhyddid gwybodaeth a diogelu data. Mae hyn yn cynnwys hawl pobl i gael mynediad at eu gwybodaeth bersonol, a'r hawl i herio'r ffordd rydym yn defnyddio ac yn prosesu eu data personol. Rydym hefyd yn ymateb i geisiadau datgelu trydydd parti gan sefydliadau megis y Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd a Disclosure Scotland, y gallwn ni rannu gwybodaeth bersonol â nhw os oes sail gyfreithiol dros ddatgelu.

Derbyniwyd 373 o geisiadau rhyddid gwybodaeth ac ymatebwyd i 90 y cant o fewn y terfyn amser statudol o 20 diwrnod gwaith. Mae hyn yn cymharu ag 88 y cant o 326 o geisiadau ar gyfer 2022-2023.

Derbyniwyd 1,176 o geisiadau trydydd parti ac ymatebwyd i 95 y cant o fewn y terfyn amser statudol o un mis calendr. Mae hyn yn cymharu â 95 y cant o 1,059 o geisiadau ar gyfer 2022-2023.

Derbyniwyd 420 o geisiadau Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol ac ymatebwyd i 93 y cant o fewn y terfyn amser statudol o un mis calendr. Mae hyn yn cymharu â 90 y cant o 350 o geisiadau ar gyfer 2022-2023.

Cyfanswm y ceisiadau am wybodaeth yr ymatebwyd iddynt ar amser eleni oedd 1,872 allan o 1,969, sef 95 y cant (2022-2023: 1,609 allan o 1,735; 93 y cant).

Os bydd rhywun yn anhapus â sut yr ymdriniwyd â'u cais am wybodaeth, gallant ofyn am adolygiad mewnol.

Cawsom gyfanswm o 20 cais am adolygiadau mewnol yn ystod 2023-2024 (2022-2023: 29 cais). Mae hyn yn gymesur isel iawn: dim ond 1 y cant o achosion.

Pan fydd pobl yn parhau i fod yn anfodlon ar ôl canlyniad eu hadolygiad mewnol, gallant ein hatgyfeirio at Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO). Pan fydd yr ICO yn dewis ymchwilio y tu hwnt i ymholiadau cychwynnol bydd yn ceisio rhagor o wybodaeth gennym ni, ac, yn 2023-2024, nid oedd unrhyw achosion o'r fath (2022-2023: dim achosion).

Drwy gydol 2023-2024 rydym wedi parhau i fuddsoddi yn ein tîm Gwybodaeth Cwsmeriaid a Cheisiadau Data. Mae cydweithwyr wedi bod yn dilyn Tystysgrifau Ymarferydd GDPR Uwch i sicrhau ein bod mor dryloyw â phosibl yn ein hymatebion o fewn ffiniau'r gyfraith.

Adrodd am ddigwyddiad difrifol/ digwyddiad hysbysadwy

Mae materion y mae angen adrodd arnynt i'r Comisiwn Elusennau yn cael eu nodi trwy sawl llwybr, gan gynnwys ein polisiau a'n prosesau ar gyfer Adolygiadau o Ddigwyddiadau Difrifol; Chwythu'r chwiban; Gwrth-dwyll, Llwgrwobrwyo a Llygredd; a Diogelu. Yn unol â chanllawiau gan y Comisiwn Elusennau (CC) a Swyddfa Cofrestr Elusennau'r Alban (OSCR), pan ydym yn nodi mater, gofynnir am ganiatâd y Cyngor, fel ymddiriedolwyr, i adrodd i'r Comisiwn Elusennau. Os oes angen adrodd yn fwy brys, rydym yn gofyn am ganiatâd y Cadeirydd a hysbysir y Cyngor cyn gynted â phosibl.

Yn ystod 2023-2024, fe wnaethom hysbysu'r Comisiwn Elusennau o bedwar digwyddiad difrifol. Roedd dau o'r achosion yn deillio o faterion diogelu. Rydym yn aros am ohebiaeth gan y Comisiwn ar un o'r achosion hyn, roedd y Comisiwn yn fodlon bod yr achos arall wedi'i drin yn briodol ac yn gyfrifol. Fel y nodwyd yn adran diogelu'r adroddiad hwn, rydym yn bwrw ymlaen â chymau i gryfhau ein hymagwedd at ddiogelu ymhellach.

Mae'r ddau achos arall yn ymwneud â digwyddiadau a drafodwyd mewn man arall yn yr adroddiad hwn. Y rhain yw:

- y digwyddiad yn ymwneud â gweithredu elfen prawf cyfrifiadurol ein prawf cymhwysedd, yr oedd y Comisiwn yn fodlon ei fod yn cael ei drin yn briodol ac yn gyfrifol
- pryderon am agweddau ar ein gwaith achos rheoleiddio a'n diwylliant yn y gweithle, sy'n dal i gael eu hymchwilio.

Hyd yma rydym wedi hysbysu'r Comisiwn Elusennau am un digwyddiad difrifol yn 2024-2025. Roedd hyn yn ymwneud â'r pryder diweddaraf ynghylch chwythu'r chwiban sy'n destun ymchwiliad.

Gan ein bod wedi cofrestru gyda'r Comisiwn Elusennau, nid yw'n ofynnol i ni adrodd am ddigwyddiadau i Swyddfa Rheoleiddiwr Elusennau'r Alban (OSCR) hefyd. Fodd bynnag, yn unol â'n hymrwymiad i atebolrwydd pedair gwlad, rydym yn adrodd am bob digwyddiad perthnasol i'r OSCR yn ogystal â'r Comisiwn Elusennau.

Goruchwyliaeth yr Awdurdod Safonau Proffesiynol

Mae'r Awdurdod Safonau Proffesiynol (PSA) yn goruchwyllo ac yn adrodd i'r Senedd ar waith rheolyddion proffesiynol iechyd a gofal cymdeithasol, gan gynnwys yr NMC. Ar 5 Medi 2023, cyhoeddodd y PSA ei adolygiad blynyddol o'n perfformiad rhwng Gorffennaf 2022 a Mehefin 2023. Canfu ein bod wedi bodloni 17 o'r 18 Safon Rheoleiddio Da ond nad oeddem wedi bodloni Safon 15 sy'n ei gwneud yn ofynnol i ni ymdrin ag achosion addasrwydd i ymarfer mor gyflym ag sy'n gyson â datrysiad teg i'r achos.

Hon oedd y bedwaredd flwyddyn yn olynol nad oeddem wedi cyrraedd safon 15. Mewn ymateb, ar 29 Awst 2023 anfonodd y PSA lythyr at yr Ysgrifennydd Gwladol a gweinidogion yn y gweinyddiaethau datganoledig yn cadarnhau nad oeddem wedi bodloni Safon 15 eto. Roeddent yn cydnabod mai mynd i'r afael â'r llwyth achosion uchel a gwella'r amser y mae'n ei gymryd i reoli pryderon addasrwydd i ymarfer yw ein prif flaenoriaeth o hyd.

Nodwyd hefyd waith y cynllun gwella addasrwydd i ymarfer i fynd i'r afael â'r pryderon hyn. Roeddem wedi bod yn briffio gweinidogion perthnasol a swyddogion y llywodraeth yn rheolaidd ac wedi darparu diwedddariad pellach mewn perthynas â gwaith parhaus i fynd i'r afael â'r heriau hyn, gan gynnwys y cynllun gwella 18 mis addasrwydd i ymarfer, cymorth allanol a chynnydd mewn adnoddau mewnol

Roedd yr adroddiad PSA hefyd yn cynnwys adborth cadarnhaol ar waith yr oeddem wedi'i wneud, gan gynnwys newidiadau a wnaethom i'n gofynion iaith Saesneg a'n safonau addysg cyn cofrestru, a'r ymchwil a wnaethom i effaith ein prosesau rheoleiddio ar weithwyr proffesiynol â nodweddion amrywiaeth gwahanol.

Barn flynyddol archwilio mewnol 2023-2024

Cytunir ar ein rhaglen archwilio mewnol blynyddol seiliedig ar risg ac mae'n cael ei goruchwyllo gan ein Pwyllgor Archwilio. Roedd y rhaglen ar gyfer 2023-2024 yn cynnwys saith archwiliad mewnol. Yn ystod y flwyddyn, cytunwyd y byddai dau

o'r archwiliadau arfaethedig yn cael eu haildrefnu i 2024-2025 i ganiatáu ar gyfer archwiliadau mewnol ar y meysydd blaenoriaeth canlynol: Cofrestru Tramor (Asesiad Risg Twyll) a'n proses Adolygu Digwyddiad Difrifol.

Aseiniad Archwilio Mewnol	Asesiad
Rheolaeth Ariannol Rheolaeth Ariannol – Prosesau Cyllid diwedd mis a diwedd blwyddyn	Sicrwydd sylweddol
Newid a Gwelliant Parhaus	Sicrwydd rhesymol
Data Codio a Chyfeirio – Sefydliadau Addysg Cymeradwy Adolygiadau o Ddigwyddiadau Difrifol	Sicrwydd rhannol
Rheoliadau Diogelu Data Cyffredinol – Atebolrwydd Cofrestru Tramor (Asesiad Risg Twyll)	Amh. gan fod yr aseiniad yn un cynghorol

Manylion pellach am archwiliadau a dderbyniodd asesiad o sicrwydd rhannol:

- Data Codio a Chyfeirio – Sefydliadau Addysg Cymeradwy: Diben yr archwiliad hwn oedd ystyried sut yr oedd yr NMC wedi dysgu o faterion data codio a chyfeirio a oedd wedi achosi oedi i nifer sylweddol o fyfyrwyr a oedd newydd gymhwyso rhag cofrestru gyda'r NMC. Canfu'r archwiliad fewnbwn sylweddol i fynd i'r afael â'r mater a lleihau'r posibilrwydd y byddai'n digwydd eto. Fodd bynnag, nododd wendidau

rheoli yn ymwneud â'r broses Adolygu Digwyddiad Difrifol, gan gynnwys amseriad codi'r SER ac olrhain camau gweithredu, rheoli a monitro. Fel y nodwyd yn adran SER yr adroddiad hwn, mae'r Pwyllgor Gwaith yn bwrw ymlaen â chamau gweithredu i wella'r maes hwn, gan gynnwys gweithredu proses Mewngofnodi a Dysgu newydd.

- Adolygiadau o Ddigwyddiadau Difrifol (SERs): Diben yr archwiliad oedd cefnogi datblygiad ein proses rheoli digwyddiadau drwy ystyried ei heffeithiolrwydd presennol a

nodi meysydd i'w gwella wrth i ni ddatblygu proses newydd (Mewngofnodi a Dysgu). Canfu'r archwiliad wendidau o ran nodi a rhannu themâu dysgu ar draws y sefydliad, ansawdd data o fewn y gronfa ddata ac, mewn rhai achosion, cwblhau ymchwiliadau a chamau gweithredu mewn modd amserol. Nododd hefyd angen i sicrhau eglurder o ran atebolrwydd ar gyfer rhoi unrhyw bwyntiau dysgu ar waith a sicrhau bod ymagwedd seiliedig ar risg yn cael ei defnyddio wrth nodi camau gweithredu. Mae'r Weithrediaeth yn gweithio i sicrhau bod y broses rheoli digwyddiadau newydd (Mewngofnodi a dysgu) yn mynd i'r afael â'r materion hyn.

Hefyd o bwys arbennig oedd yr archwiliad cynghorol ar gofrestru tramor (twyll). Ymgwymerwyd â hyn yn dilyn pryderon am weithrediad y prawf seiliedig ar gyfrifiadur yng Nghanolfan Profion Technolegau Ynnik yn Ibadan, Nigeria, lle gwnaethom adnabod gweithgaredd twyllodrus. Mae'r camau a gymerwyd gennym mewn ymateb i hyn i'w gweld yn adran Adolygu Perfformiad yr adroddiad hwn. Asesodd yr archwiliad hwn y trefniadau gwrth-dwyll sydd ar waith ar draws y sefydliad yn ogystal â'r trefniadau contractiol gyda Pearson Vue (darparwr CBT yr NMC) i nodi unrhyw wendidau a gwersi a ddysgwyd. Ar y cyfan, canfu'r archwiliad fod prosesau wedi'u cynllunio'n gadarn.

Fodd bynnag, nododd rai meysydd lle gellid cryfhau rheolaethau ac ailedrych ar drefniadau – er enghraifft datblygu polisi twyll ehangach sy'n ymestyn y tu hwnt i dwyll ariannol, egluro rolau a chyfrifoldebau ar gyfer rheoli twyll a sicrhau bod contractau trydydd parti yn ddigon cadarn. Mae'r Pwyllgor Gwaith yn bwrw ymlaen â'r camau gweithredu a nodwyd.

Mae ein harchwilydd mewnol yn adolygu gweithredu argymhellion archwilio ac mae'n darparu diweddariadau rheolaidd i'r Pwyllgor Archwilio. Ni chafodd tair gweithred o'r archwiliad SER yn 2022–2023 eu gweithredu a chawsant eu hailgodi fel rhan o'r archwiliad a wnaed yn 2023–2024. Mae pob argymhelliad arall o archwiliadau, lle mae gweithredu wedi syrthio'n ddyledus yn y cyfnod, wedi cael eu gweithredu neu cawsant eu disodli.

Barn flynyddol gyffredinol Pennaeth Archwilio Mewnol yw fod:

“Mae gan y sefydliad fframwaith digonol ac effeithiol ar gyfer rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol. Fodd bynnag, mae ein gwaith wedi nodi gwelliannau pellach i'r fframwaith rheoli risg, llywodraethu a rheolaeth fewnol i sicrhau ei fod yn parhau i fod yn ddigonol ac yn effeithiol.”

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i ymddiriedolwyr y Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth

Fel Cadeirydd y Cyngor a'r Swyddog Cyfrifyddu, rydym wedi adolygu effeithiolrwydd llywodraethu, rheoli risg a rheolaethau mewnol.

Wrth gyrraedd ein hasesiad, rydym wedi dibynnu ar ystod o dystiolaeth, gan gynnwys barn ac adroddiad y Pennaeth Archwilio Mewnol, yr asesiad corfforaethol o ansawdd rheolaethau a sicrwydd sydd ar waith mewn cyfarwyddiaethau a'r adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd rheoli risg. Rydym hefyd wedi dibynnu ar Adroddiad Barn a Chanfyddiadau Archwilio ein harchwilydd allanol ac Adroddiad Cwblhau'r Archwiliad a Llythyr Rheoli'r Swyddfa Archwilio Genedlaethol.

Yn gyffredinol, rydym o'r farn bod sicrwydd rhesymol bod trefniadau digonol ar waith ar gyfer llywodraethu, rheoli risg a rheoli. Rydym yn cydnabod yr angen i gynnal lefel uchel o graffu ar adfer ein llwyth achosion addasrwydd i ymarfer, y gwelliannau i'r broses SER a dilyniant y rhaglen Moderneiddio Gwasanaethau Technoleg a'r gwelliannau a ddaw yn sgil systemau TG mwy effeithiol a mwy o ddefnydd o systemau awtomataidd.

Syr David Warren
Cadeirydd
3 Gorffennaf
2024

Andrea Sutcliffe
Prif Weithredwr a
Chofrestrydd
3 Gorffennaf
2024

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i ymddiriedolwyr y Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth

---

Barn

Rydym wedi archwilio cyfrifon y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth (y 'Cyngor') ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 sy'n cynnwys y datganiad gweithgareddau ariannol, y fantolen, y datganiad llifau arian parod a'r nodiadau i'r cyfrifon, gan gynnwys polisiâu cyfrifyddu pwysig. Y fframwaith adrodd ariannol sydd wedi ei gymhwyso wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig, gan gynnwys Safon Adrodd Ariannol 102 (FRS 102) Y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig).

Yn ein barn ni, mae'r cyfrifon:

- yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Cyngor ar 31 Mawrth 2024 ynghyd â'r adnoddau a ddaeth i mewn a'r ffordd y defnyddiwyd adnoddau, am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n gywir yn unol ag Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig; ac
- wedi'u paratoi yn unol â gofynion y penderfyniad a wnaed gan y Cyfrin Gyngor o dan y Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 (fel y'i diwygiwyd), Deddf Elusennau 2011, Deddf Elusennau a Buddsoddiadau Ymddiriedolwyr (yr Alban) 2005 a rheoliad 8 o Reoliadau Cyfrifon Elusennau (yr Alban) 2006 (fel y'u diwygiwyd).

Sail y farn

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU) a chyfraith gymwys. Caiff ein cyfrifoldebau o dan y safonau hyn eu disgrifio ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r Archwilydd am archwilio'r adran cyfrifon yn ein hadroddiad.

Rydym yn annibynnol ar y Cyngor yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'n harchwiliad o'r cyfrifon yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol yr FRC ac rydym wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credwn fod y dystiolaeth archwilio rydym wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'n barn.

Casgliadau yn ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r cyfrifon, daethom i'r casgliad bod defnydd yr ymddiriedolwyr o sail gyfrifyddu busnes gweithredol wrth baratoi'r cyfrifon yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith a wnaed gennym, nid ydym wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol o ran digwyddiadau nac amodau a all, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth

sylweddol ar allu'r Cyngor i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o 12 mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r cyfrifon.

Disgrifir ein cyfrifoldebau ni a chyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr mewn perthynas â busnes gweithredol yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol, heblaw am y cyfrifon a'n hadroddiad archwilydd arnynt. Yr ymddiriedolwyr sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall a geir yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw ein barn am y cyfrifon yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac ni fynegwn unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar hynny. Ein cyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn anghyson yn berthnasol â'r cyfrifon neu ein gwybodaeth a gafwyd yn ystod yr archwiliad, neu fel arall yr ymddengys ei bod wedi'i cham-ddatgan yn berthnasol.

Os nodwn y cyfryw anghysondebau perthnasol neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae'n ofynnol i ni bennu p'un a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y cyfrifon eu hunain. Os down i'r casgliad, ar sail ein gwaith, fod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, rhaid i ni nodi hynny.

Nid oes gennym unrhyw beth i'w nodi yn hyn o beth.

Materion y mae'n ofynnol i ni gyflwyno adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol y mae Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 a Rheoliadau Cyfrifon Elusennau (yr Alban) 2006 (fel y'u diwygiwyd), mewn perthynas â hwy, yn ei gwneud yn ofynnol inni gyflwyno adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn ein barn ni:

- mae'r wybodaeth a roddir yn y cyfrifon yn anghyson mewn unrhyw ffordd berthnasol ag Adroddiad y Cyngor; neu
- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol na phriodol; neu
- nid yw'r cyfrifon yn gyson â'r cofnodion cyfrifyddu; neu
- nid ydym wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnom ar gyfer ein harchwiliad.

Cyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr

Fel yr eglurir yn fanylach yn y datganiad o gyfrifoldebau'r Cyngor, mae'r Cyngor (sef yr Ymddiriedolwyr) yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun gwir a theg, ac am y fath reolaeth fewnol ag sy'n angenrheidiol ym marn yr ymddiriedolwyr i allu paratoi cyfrifon sy'n rhydd o gamddatganiadau perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall. Wrth baratoi'r cyfrifon,

mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am asesu gallu'r Cyngor i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel sy'n gymwys, faterion yn ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni fydd yr ymddiriedolwyr naill ai'n bwriadu rhoi'r gorau i weithredu, neu nad oes ganddynt opsiwn amgen realistig ond gwneud hynny.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r cyfrifon

Rydym wedi cael ein penodi'n archwilydd o dan adran 52 (2) o'r Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 (fel y'i diwygiwyd), adran 144 o Ddeddf Elusennau 2011 ac adran 44(1)(c) o Ddeddf Elusennau a

Buddsoddiadau Ymddiriedolwyr (yr Alban) 2005 ac yn cyflwyno adroddiadau yn unol â'r Deddfau a rheoliadau perthnasol a wnaed neu sy'n weithredol o dan y ddeddf honno.

Ein hamcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r cyfrifon gyda'i gilydd yn rhydd o gamddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad yr archwilwyr sy'n cynnwys ein barn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â Safonau Archwilio Rhyngwladol y DU bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, y gellid disgwyl iddynt yn rhesymol ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y cyfrifon hyn.

Achosion o ddiffyg cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau yw afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Rydym yn llunio gweithdrefnau yn unol â'n cyfrifoldebau, a nodwyd uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Nodir isod i ba raddau y gall ein gweithdrefnau ganfod afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll.

Fel rhan o'n proses gynllunio:

- Gwnaethom holi'r rheolwyr am y systemau a'r rheolaethau y mae'r Cyngor wedi'u rhoi ar waith a'r rhannau o'r cyfrifon sydd fwyaf agored i'r risg o afreoleidd-dra a thwyll a gofyn iddynt a oedd unrhyw achosion hysbys, honedig neu a amheuir o dwyll. Ni wnaeth y Cyngor ein hysbysu am unrhyw achosion hysbys, honedig neu a amheuir o dwyll.
- Gwnaethom feithrin dealltwriaeth o'r fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol sy'n gymwys i'r Cyngor. Penderfynwyd mai'r canlynol oedd y rhai mwyaf perthnasol: y

SORP Elusennau, Safon Adrodd Ariannol 102, Deddf Elusennau 2011, Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 a dyfarniad y Cyfrin Gyngor a roddwyd o dan y gorchymyn hwnnw a gofynion yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer lechyd a Gofal Cymdeithasol.

- Gwnaethom ystyried y cymhellion a'r cyfleoedd sy'n bodoli yn y Cyngor, gan gynnwys graddau tuedd rheolwyr, sy'n cynnig y potensial i afreoleidd-dra a thwyll barhau, a theilwra ein hasesiad risg yn unol â hynny.
- Gan ddefnyddio ein gwybodaeth am y Cyngor, ynghyd â'r trafodaethau a gynhaliwyd gyda'r Cyngor ar y cam cynllunio, daethom i gasgliad ynglŷn â'r risg o gamddatganiadau oherwydd afreoleidd-dra gan gynnwys twyll a theilwra ein gweithdrefnau yn unol â'r asesiad risg hwn.

Roedd y gweithdrefnau allweddol a gyflawnwyd gennym er mwyn canfod afreoleidd-dra gan gynnwys twyll yn ystod yr archwiliad yn cynnwys:

- Nodi a phrofi cofnodion mewn dyddlyfrau a'r cofnodion cyfrifyddu yn gyffredinol, yn arbennig y rhai a oedd yn arwyddocaol ac yn anarferol.
- Adolygu datgeliadau'r cyfrifon a phenderfynu a yw polisïau cyfrifyddu wedi'u cynhwyso'n briodol.
- Adolygu a herio'r tybiaethau a'r dyfarniadau a ddefnyddiwyd gan reolwyr yn eu hamcangyfrifon cyfrifyddu arwyddocaol, yn enwedig mewn perthynas â rhwymedigaeth y pensiwn budd diffiniedig a darpariaeth y panelwyr.

- Asesu graddau'r gydymffurfiaeth, neu ddiffyg cydymffurfiaeth, â'r deddfau a'r rheoliadau perthnasol.
- Profi llinellau incwm allweddol, yn enwedig torbwyntiau, er mwyn canfod tystiolaeth o duedd rheolwyr.
- Asesu dilysrwydd y broses o ddsbarthu incwm, gwariant, asedau a rhwymedigaethau rhwng cronfeydd anghyfyngedig a chyfyngedig.
- Dilysu asedau allweddol yn ffisegol.
- Cael cadarnhad trydydd parti o falansau banc a buddsoddiad perthnasol.
- Dogfennu a gwirio pob balans a thrafodiad parti cysylltiedig sylweddol.

- Adolygu dogfennaeth yn cynnwys cofnodion cyfarfodydd bwrdd i weld a oeddent yn cyfeirio at drafodaethau ynghylch afreoleiddra, gan gynnwys twyll.

Oherwydd cyfyngiadau cynhenid archwiliad, mae risg, na ellir ei hosgoi, na fyddwn wedi canfod rhai camddatganiadau perthnasol yn y cyfrifon er ein bod wedi cynllunio a chynnal ein harchwiliad yn briodol yn unol â safonau cyfrifyddu. Ymddiriedolwyr y Cyngor sy'n bennaf cyfrifol am atal a chanfod afreoleiddra a thwyll.

Ceir disgrifiad pellach o'n cyfrifoldebau ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: <https://www.frc.org.uk>. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'n hadroddiad fel archwilydd.

Defnyddio ein hadroddiad

Cyflwynir yr adroddiad hwn i ymddiriedolwyr y Cyngor, fel corff, yn unig, yn unol â Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001, rhan 4 o Reoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 a rheoliad 10 o Reoliadau Cyfrifon Elusennau (yr Alban) 2006. Cyflawnwyd ein gwaith archwilio fel y gallwn ddatgan i ymddiriedolwyr y Cyngor y materion hynny y mae'n ofynnol i ni eu datgan iddo mewn adroddiad archwilydd ac nid at unrhyw ddiben arall. I'r graddau eithaf a ganiateir o dan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb i unrhyw un arall heblaw am y Cyngor ac ymddiriedolwyr y Cyngor fel corff, am yr adroddiad hwn, nac am y farn a luniwyd gennym.

Y Cyfieithiad Cymraeg

Rydym wedi adrodd ar y datganiadau ariannol hyn ar eu ffurf wreiddiol. Cyfieithiad o'r fersiwn Saesneg wreiddiol yw'r fersiwn hon. Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth sy'n gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiadau hyn.

HW Fisher LLP

Cyfrifwyr Siartedig
Archwilydd Statudol

3 Gorffennaf 2024

Acre House
11-15 William Road
Llundain
NW1 3ER
Deyrnas Unedig

Tystysgrif ac Adroddiad y Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol i Ymddiriedolwyr y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth a dau Dy'r Senedd

---

Barn ar ddatganiadau ariannol

Rwy'n ardystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth ar gyfer y flwyddyn yn dod i ben 31 Mawrth 2024 o dan Orchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001. Mae'r datganiadau ariannol yn cynnwys:

- Mantolen fel ar 31 Mawrth 2024;
- Datganiad Gweithgareddau Ariannol a Llif Arian Parod am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- y nodiadau cysylltiedig gan gynnwys y polisiau cyfrifyddu arwyddocaol.

Y gyfraith berthnasol a safonau cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig gan gynnwys Safonau Adrodd Ariannol (SAA) 102, y Safon Adrodd Ariannol sy'n gymwys yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (Ymarfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig) yw'r fframwaith adrodd cyllidol a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r datganiadau ariannol.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun cywir a theg o gyflwr y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth ar 31 Mawrth 2024 a'i adnoddau yn dyfod i mewn a'i ddefnydd o adnoddau ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r Arferion Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol yn y Deyrnas Unedig;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 a phenderfyniadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan y Ddeddf honno; ac
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011, Deddf Elusennau a Buddsoddiadau Ymddiriedolwyr (Yr Alban) 2005 a rheoliad 8 o Reoliadau Cyfrifon Elusennau (Yr Alban) 2006 (fel y'u diwygiwyd).

Barn ar reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r incwm a'r gwariant a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd ac mae'r trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (DU) (SARh DU), y gyfraith berthnasol a Nodyn Ymarfer 10 **Archwilio Datganiadau Ariannol a Rheoleiddra Cyrff Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig (2022)**. Disgrifir fy nghyfrifoldebau o dan y safonau hynny ymhellach yn adran **Cyfrifoldebau'r Archwilydd wrth archwilio datganiadau ariannol** fy nhystysgrif.

Mae'r safonau hynny yn ei gwneud yn ofynnol i mi a'm staff gydymffurfio â Safon Foesegol Ddiwygiedig 2019 y Cyngor Adrodd Ariannol. Rwy'n annibynnol ar y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU. Mae fy staff a minnau wedi cyflawni ein cyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn.

Credaf fod y dystiolaeth archwilio sydd wedi dod i law yn ddigonol ac yn briodol i roi sail ar gyfer fy marn.

Casgliadau'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi casglu bod defnydd y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth o gyfrifo ar sail busnes gweithredol wrth baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Ar sail y gwaith rwyf wedi'i wneud nid wyf wedi nodi unrhyw ansicrwydd perthnasol ynghylch digwyddiadau neu amodau a allai, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth

i barhau fel busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf o'r adeg y mae'r datganiadau ariannol wedi'u hawdurdodi i'w cyhoeddi.

Disgrifir fy nghyfrifoldebau a chyfrifoldebau'r Cyngor a'r Prif Weithredwr a'r Cofrestrydd mewn perthynas â busnes gweithredol yn adrannau perthnasol y dystysgrif hon.

Gwybodaeth Arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys gwybodaeth sy'n cael ei chynnwys yn yr Adroddiad Blynyddol, ond nid y datganiadau ariannol fy nhystysgrif archwilio wedi hynny. Y Cyngor a'r Prif Weithredwr a'r Cofrestrydd sy'n gyfrifol am y wybodaeth arall a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol.

Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir fel arall yn benodol yn fy nhystysgrif, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd arni.

Fy nghyfrifoldeb i yw darllen y wybodaeth arall ac, o wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn faterol anghyson â'r datganiadau

ariannol neu a yw'n ymddangos bod fy ngwybodaeth a gafwyd yn yr archwiliad neu fel arall yn cael ei chamddatgan yn sylweddol.

Os byddaf yn nodi anghysondebau perthnasol o'r fath neu gamddatganiadau perthnasol ymddangosiadol, mae gofyn i fi benderfynu a yw hyn yn arwain at gamddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Os byddaf, ar sail y gwaith rwyf wedi'i wneud, yn dod i'r casgliad bod camddatganiad perthnasol o'r wybodaeth arall hon, mae'n ofynnol i fi adrodd am y ffaith honno.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, ar sail y gwaith a wnaed yn ystod yr archwiliad:

- mae'r rhannau o'r Adroddiad ar Gydabyddiaeth sy'n destun archwiliad wedi'u paratoi'n briodol yn unol â'r penderfyniadau'r Cyfrin Gyngor a gyhoeddwyd o dan Orchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001; ac

- mae'r wybodaeth a roddir yn yr Adroddiad Blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'n unol â'r gofynion cyfreithiol perthnasol.

Materion yr wyf yn adrodd arnynt fel eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth o'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi camddatganiadau perthnasol yn yr Adroddiad Blynyddol.

Nid oes gennyf ddim i'w adrodd mewn perthynas â'r materion canlynol rwyf yn adrodd wrthy ch os, yn fy marn i:

- mae'r wybodaeth a roddir yn y datganiadau ariannol yn anghyson mewn unrhyw ffordd berthnasol â'r Adroddiad Blynyddol; neu

- nad oes cofnodion cyfrifyddu digonol a phriodol wedi'u cadw; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno â'r cofnodion cyfrifyddu; neu
- na wnaed datgeliadau penodol o gydnabyddiaeth ariannol a bennir yn Neddf Elusennau a Buddsoddi gan Ymddiriedolwyr (yr Alban) 2005, Rheoliadau Cyfrifon Elusennau (Yr Alban) 2006 (fel y'i diwygiwyd) neu Ddeddf Elusennau 2011, neu fel

sy'n ofynnol gan y penderfyniadau a wnaed gan y Cyfrin Gyngor o dan Orchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 neu nad yw rhannau o'r Adroddiad Ar Gydnabyddiaeth sydd i'w harchwilio yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu;

- nid yw'r Datganiad Llywodraethu yn adlewyrchu cydymffurfiaeth â phenderfyniadau gan y Cyfrin Gyngor

Cyfrifoldebau'r Cyngor a'r Prif Weithredwr a'r Cofrestrydd ar gyfer y datganiadau ariannol

Fel yr esbonir yn llawnach yn Natganiad Cyfrifoldebau'r Cyngor a'r Prif Weithredwr a'r Cofrestrydd mewn perthynas â'r cyfrifon, y Cyngor a'i Brif Weithredwr a Chofrestrydd sy'n gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol ac am fod yn fodlon eu bod yn rhoi darlun cywir a theg, ac ar gyfer unrhyw reolaeth fewnol y mae'r Cyngor yn penderfynu ei bod yn angenrheidiol er mwyn gallu paratoi datganiadau ariannol sy'n rhydd rhag camddatganiad

perthnasol, boed hynny oherwydd twyll neu gamgymeriad. Wrth baratoi'r datganiadau ariannol, mae'r Cyngor yn gyfrifol am asesu gallu'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu, fel y bo'n berthnasol, faterion sy'n ymwneud â busnes gweithredol a defnyddio sail busnes gweithredol cyfrifyddu oni bai bod y Cyngor naill ai'n bwriadu rhoi'r gorau i weithrediadau, neu nad oes ganddo ddewis realistig ond gwneud hynny..

Cyfrifoldebau'r Archwilydd wrth archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio, ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol yn unol â Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhydd rhag camddatganiad perthnasol, boed hynny drwy dwyll neu gamgymeriad, a chyhoeddi tystysgrif sy'n cynnwys fy marn.

Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd ond nid yw'n warant y bydd archwiliad a gynhelir yn unol ag ISAs (DU) bob amser yn canfod camddatganiad perthnasol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau godi o dwyll neu gamgymeriad ac fe'u hystyrir yn sylweddol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellir disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wnaed ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Achosion o beidio â chydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau yw afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Rwy'n cynllunio gweithdrefnau yn unol â fy nghyfrifoldebau, a amlinellir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreoleidd-dra, gan gynnwys twyll. Mae'r graddau y gall fy ngweithdrefnau ganfod diffyg cydymffurfio â chyfreithiau a rheoliadau, gan gynnwys twyll, i'w gweld isod.

Fel rhan o fy mhroses gynllunio:

- Holais reolwyr am y systemau a'r rheolaethau sydd ar waith gan yr elusen, meysydd y datganiadau ariannol sydd fwyaf agored i'r risg o afreoleidd-dra a thwyll, ac a oedd unrhyw dwyll hysbys, amheus neu honedig. Ni wnaeth yr elusen roi gwybod i fi am unrhyw dwyll hysbys, amheus neu honedig.
  - Cefais ddealltwriaeth o'r fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol sy'n berthnasol i'r elusen. Penderfynais mai'r canlynol oedd fwyaf perthnasol: SORP elusennol, SAA 102, Deddf Elusennau 2011, a gofynion yr Awdurdod Safonau Proffesiynol ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol.
  - Ystyriais y cymhellion a'r cyfleoedd sy'n bodoli yn yr elusen, gan gynnwys graddau'r duedd reoli, sy'n peri potensial i afreoleidd-dra a thwyll barhau, a theilwra fy asesiad risg yn unol â hynny.
  - Gan ddefnyddio fy ngwybodaeth am yr elusen, ynghyd â'r trafodaethau a gynhaliwyd gyda'r elusen yn ystod y cam cynllunio, ffurfiais farn ar y risg o gamddatgan oherwydd afreoleidd-dra gan gynnwys twyll a theilwriais fy ngweithdrefnau yn unol â'r asesiad risg hwn
- Cefais ddealltwriaeth hefyd o fframwaith awdurdod y Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth a fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae'r Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth yn gweithredu ynddynt. Canolbwyntiais ar y cyfreithiau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar symiau a datgeliadau perthnasol yn y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau'r Cyngor Nyrso a Bydwreigiaeth. Roedd y cyfreithiau a'r rheoliadau allweddol a ystyriwyd gennyf yn y cyd-destun hwn yn cynnwys Gorchymyn Nyrso a Bydwreigiaeth 2001, Deddf Elusennau 2011, Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008, Rheoliadau Cyfrifon Elusennau (yr Alban) 2006 (fel y'u diwygiwyd) a'r Elusennau ac Ymddiriedolwyr. Deddf Buddsoddi (yr Alban) 2005. Roedd y gweithdrefnau allweddol a ddilynais i ganfod afreoleidd-dra gan gynnwys twyll yn ystod yr archwiliad yn cynnwys:
- Nodi a phrofi cofnodion yn y cofnodion cyfrifyddu cyffredinol, yn enwedig y rhai a oedd yn arwyddocaol ac yn anarferol.
  - Adolygu datgeliadau'r datganiadau ariannol a phenderfynu a oedd polisiau cyfrifyddu wedi'u cymhwyso'n briodol.
  - Adolygu a herio'r tybiaethau a'r farn a ddefnyddiwyd gan y rheolwyr yn eu hamcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol, yn enwedig mewn perthynas â'r rhwymedigaeth pensiwn buddion diffiniedig a'r ddarpariaeth panelwyr.
  - Aseu i ba raddau y cydymffurfiwyd, neu na chydymffurfiwyd, â'r cyfreithiau a'r rheoliadau perthnasol.
  - Profi llinellau incwm allweddol, yn enwedig torbwyntiau, am dystiolaeth o ragfarn reoli.

- Asesu dilysrwydd dosbarthu incwm, gwariant, asedau a rhwymedigaethau rhwng cronfeydd anghyfyngedig a chronfeydd cyfyngedig.
- Cyflawni gwiriad ffisegol o asedau allweddol.
- Cael cadarnhad trydydd parti o falansau banc a buddsoddi materol.
- Dogfennu a gwirio holl falansau a thrafodion partïon cysylltiedig arwyddocaol.
- Adolygu dogfennau megis cofnodion y bwrdd ar gyfer trafodaethau am afreoleidd-dra gan gynnwys twyll.
- Wrth fynd i'r afael â'm sicrwydd ynghylch rheoleidd-dra, ystyried unrhyw daliadau arbennig a wnaed yn ystod y flwyddyn, adolygiad o bapurau a chofnodion y Cyngor a'r Pwyllgor Archwilio ac adolygiad cymharol cyffredinol o'r flwyddyn gyfredol i'r flwyddyn flaenorol.

Oherwydd cyfyngiadau cynhenid archwiliad, mae risg anochel nad wyf efallai wedi canfod rhai camddatganiadau perthnasol yn y datganiadau ariannol er fy mod wedi cynllunio a pherfformio fy archwiliad yn briodol yn unol â safonau archwilio. Y Cyngor sy'n bennaf gyfrifol am atal a chanfod afreoleidd-dra a thwyll.

Ceir disgrifiad pellach o fy nghyfrifoldebau ar gyfer archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn: <https://www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities>. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o fy nhystysgrif.

Mae'n ofynnol i mi gael digon o dystiolaeth archwilio briodol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol wedi'u cymhwyso at y

dibenion a fwriadwyd gan y Senedd a bod y trafodion ariannol a gofnodwyd yn y datganiadau ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

Adroddiad

I have no observations to make on these financial statements.

Cyfieithiad Cymraeg

Rwyf wedi ardystio ac adrodd ar y datganiadau ariannol hyn yn eu ffurf wreiddoel. Mae'r fersiwn hon yn gyfieithiad o'r fersiwn Saesneg wreiddiol. Mae Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth yn gyfrifol am gywirdeb y cyfieithiad hyn.

Gareth Davies

Rheolwr ac Archwilydd Cyffredinol

4 Gorffennaf 2024

National Audit Office
157-197 Buckingham Palace Road
Victoria
Llundain
SW1W 9SP

Datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Datganiad o weithgareddau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024

		Anghyfyng		Cyfyng	Bl. gorffen 31 March 2024		Anghyfyng		Cyfyng	Bl. gorffen 31 March 2023	
	Noder	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	

Incwm:

Gweithgareddau elusennol:

Ffioedd	2	103,338	-	103,338	100,433	-	100,433
Grantiau	3	-	-	-	-	199	199
Incwm arall	3	114	-	114	172	-	172
Cyfanswm		103,452	-	103,452	100,605	199	100,804
Incwm buddsoddi:	3	3,763	-	3,763	2,081	-	2,081
Cyfanswm yr incwm		107,215	-	107,215	102,686	199	102,885

Gwariant:

Codi arian	4	(173)	-	(173)	(166)	-	(166)
Gweithgareddau elusennol	5	(108,160)	-	(108,160)	(97,736)	(199)	(97,935)
Cyfanswm		(108,333)	-	(108,333)	(97,902)	(199)	(98,101)

Incwm net cyn enillion net/(colledion) ar fuddsoddiadau

		(1,118)	-	(1,118)	4,784	-	4,784
Enillion/(colli) ar fuddsoddiadau	14	3,204	-	3,204	(1,855)	-	(1,855)
Incwm net		2,086	-	2,086	2,929	-	2,929

Enillion cydnabyddedig eraill/(colledion):

Enillion actiwaraid ar gynllun pensiwn buddion diffiniedig ac addasiadau terfyn asedau	19	-	-	-	(2,458)	-	(2,458)
Symud net mewn cronfeydd		2,086	-	2,086	471	-	471

Cymodi arian:

Cyfanswm yr arian a gyflwynwyd		76,782	-	76,782	76,311	-	76,311
Cyfanswm yr arian yn cael ei gario ymlaen		78,868	-	78,868	76,782	-	76,782

Mae'r holl arian a ddygwyd ac a ddygir ymlaen yn anghyfyngedig yn y blynyddoedd ariannol presennol a blaenorol. Roedd yr holl weithgareddau a adlewyrchir yn ystod y ddau gyfnod uchod yn deillio o weithrediadau parhaus. Mae'r holl enillion a cholledion cydnabyddedig wedi'u cynnwys yn y datganiad uchod.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 117 i 140 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Mantolen ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2024		Ar 31 Mawrth 2023
	Noder	£'000	£'000
Asedau sefydlog			
Asedau anniriaethol	11	20,193	14,169
Asedau diriaethol	12	16,632	18,152
Buddsoddiadau	14	38,557	34,676
Cyfanswm asedau sefydlog		75,382	66,997
Asedau cyfredol			
Dyledwyr	15	4,519	3,770
Buddsoddiadau	14	16,585	29,612
Arian parod ac mewn cyfrif banc		46,088	37,631
Cyfanswm asedau cyfredol		67,192	71,013
Rhwymedigaethau:			
Credydwyr: symiau sy'n daladwy o fewn blwyddyn	16	(59,853)	(58,006)
Cyfanswm y rhwymedigaethau presennol		(59,853)	(58,006)
Asedau cyfredol net		7,339	13,007
Holl asedau minws rhwymedigaethau cyfredol		82,721	80,004
Credydwyr: symiau sy'n daladwy ar ôl mwy nag un blwyddyn	17	-	(18)
Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau	18	(3,853)	(3,204)
Cyfanswm asedau net		78,868	76,782
Cronfeydd y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth			
Cronfeydd anghyfyngedig		78,868	76,782
Cyfanswm y cronfeydd		78,868	76,782

Cymeradwyodd y Bwrdd Ymddiriedolwyr y cyfrifon ar 3 Gorffennaf 2024 ac fe'u llofnodir ar eu rhan gan:

Sir David Warren
Cadeirydd
3 Gorffennaf 2024

Andrea Sutcliffe
Prif Weithredwr a Chofrestrydd
3 Gorffennaf 2024

Mae'r nodiadau ar dudalennau 117 i 140 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Datganiad o lifoedd arian parod ar gyfer y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2024

**Bl. yn gorffen
31 Mawrth 2024**

**Bl. yn gorffen
31 Mawrth 2023**

	Note	£'000	£'000
Arian o weithgareddau			
Arian net o weithgareddau		932	5,821
Arian o fuddsoddiadau			
Llog a enillir o adneuron banc	3	2,851	1,222
Tynnu arian parod - adneuron tymor byr a hirdymor		13,027	18,513
Buddsoddi - asedau sefydlog	14	-	(3,000)
Prynu asedau diriaethol ac anniriaethol	11 & 12	(8,353)	(6,806)
Arian net a ddarperir gan/(a ddefnyddir yn) gweithgareddau buddsoddi		7,525	9,929
Newid mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod yn y cyfnod adrodd		8,457	15,750
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddechrau'r flwyddyn		37,631	21,881
Arian parod a chyfwerth ag arian parod ar ddiwedd y flwyddyn		46,088	37,631

Mae'r nodiadau ar dudalennau 117 i 140 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Cysoni incwm net i lif arian net o weithgareddau**Bl. yn gorffen
31 Mawrth 2024****Bl. yn gorffen
31 Mawrth 2023**

	£'000	£'000
Incwm net o'r cyfnod adrodd (yn unol â'r datganiad o weithgareddau ariannol)	2,086	2,929
Llog a enillir o adneuoan banc	(2,851)	(1,222)
Difidendau a llog a enillir o bortffolio buddsoddi asedau sefydlog	(908)	(859)
(Ennill)/colled ar fuddsoddiadau	(3,146)	1,855
Tâl rheoli buddsoddiadau	173	166
Taliadau dibrisiant ac amorteiddio	3,793	3,163
Colled ar Waith Cyfalaf ar y Gweill wrth waredu	56	-
(Cynnydd) dyledwyr	(749)	(464)
Cynnydd mewn credydwyr a darpariaethau	2,478	2,711
Addasiadau cynllun pensiwn	-	(2,458)
Mewnlif arian net o weithgareddau gweithredu	932	5,821

Dadansoddiad o arian parod a chyfwerth ag arian parod**Bl. yn gorffen
31 Mawrth 2024****Bl. yn gorffen
31 Mawrth 2023**

	£'000	£'000
Arian parod a mewn cyfrif banc	7,888	9,845
Buddsoddiadau tymor byr ⁴	38,200	27,786
	46,088	37,631

⁴ Gweler nodyn 14 o fuddsoddiadau

Dadansoddiad o newidiadau mewn dyled net

Nid oedd gan y CNB ddyled yn ystod y flwyddyn.

Yn unol â'r Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau, FRS 102:

Yn y fantolen, mae arian parod ac mewn cyfrif banc yn golygu cyfrifon banc gyda mynediad unionsyth neu fuddsoddiadau sy'n aeddfedu o fewn tri mis i ddyddiad y fantolen. Mae buddsoddiadau sydd yn aeddfedu rhwng tri a deuddeg mis yn cael eu cyfri fel buddsoddiadau asedau cyfredol.

Yn y dadansoddiad uchod o arian parod a chyfwerth ag arian parod, mae arian parod ac mewn cyfrif banc yn golygu cyfrifon banc gyda mynediad unionsyth tra bod buddsoddiadau sy'n aeddfedu o fewn tri mis i ddyddiad y fantolen yn cael eu categorio fel buddsoddiadau tymor byr.

Yn nodyn 14, mae buddsoddiadau sydd yn aeddfedu rhwng tri a 12 mis wedi'u nodi fel dyddodion tymor byr.

Nid yw'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth yn cadw unrhyw arian corfforol.

Nodiadau i'r cyfrifon

1. Sail polisiâu paratoi a chyfrifo

Rydym yn paratoi ein cyfrifon yn unol â Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau 2019 (FRS102). Fel y nodir yn ein Cyfarwyddyd Cyfrifon gan y Cyfrin Gyngor, sy'n cael eu dyblygu yn Atodiad 1, rydym hefyd yn ystyried Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth (FReM), i'r graddau bod gofynion y FReM yn egluro neu'n adeiladu ar ofynion yn y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau.

Rydym yn cwrdd â'r diffiniad o endid budd cyhoeddus o dan FRS102.

Mae'r prif bolisiâu cyfrifo a fabwysiadwyd, dyfarniadau a ffynonellau allweddol o amcangyfrif ansicrwydd wrth baratoi'r cyfrifon fel a ganlyn:

a. Mater parhaus

Mae'r cyfrifon yn cael eu paratoi ar sail mater parhaus.

Ein nod yw diogelu'r cyhoedd drwy reoleiddio nyrsys a bydwragedd yng Nghymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon, a chymdeithion nyrsio yn Lloegr.

Rydym yn cael ein hariannu gan y ffioedd cofrestru a delir gan nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio. Gan ystyried ein ffynhonnell incwm gymharol ddiogel a'n cronfeydd wrth gefn sylweddol, mae'r Cyngor wedi adolygu ein hamgylchiadau, cynlluniau gwaith, cyllidebau, rhagolygon llif arian a'n lefelau cronfeydd wrth gefn presennol a rhagwelwyd ac mae'n gyfforddus â chyllidebau diffyg yn y tymor canolig (3-5 mlynedd) wrth i ni ariannu rhaglenni buddsoddi sylweddol.

Mae ymarferion ymgynghori gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar fodel rheoleiddio'r Deyrnas Unedig ar gyfer gweithwyr gofal iechyd proffesiynol, a phasio 'Gorchymyn Cymdeithion Anaesthesia a Meddygon Cyswllt 2024' yn nodi'n glir rhagdybiaeth yr angen parhaus am ein swyddogaethau rheoleiddio yn y dyfodol.

O ystyried yr angen parhaus am ein swyddogaethau rheoleiddio a'n sefyllfa ariannol a amlinellir uchod, mae'r Cyngor o'r farn bod adnoddau digonol yn parhau i fod ar gael i ariannu ein gweithgareddau hyd y gellir rhagweld, ac nid oes unrhyw ansicrwydd sylweddol ynghylch gallu'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth i barhau fel mater parhaus.

b. Confensiwn Cyfrifeg

Rydym yn paratoi ein cyfrifon o dan y Confensiwn Cost Hanesyddol. Yn wreiddiol, cydnabyddir asedau a rhwymedigaethau am gost hanesyddol neu werth trafodiad oni nodir yn wahanol ar y nodiadau polisi cyfrifyddu perthnasol.

c. Dyfarniadau ac amcangyfrifon cyfrifeg feirniadol a ffynonellau allweddol o amcangyfrif ansicrwydd

Wrth gymhwyso'r polisiâu cyfrifeg hyn, mae'n ofynnol i ni ddatgan barn, amcangyfrifon a rhagdybiaethau ynghylch gwerth cario asedau a rhwymedigaethau nad ydynt yn amlwg o ffynonellau eraill.

Mae amcangyfrifon a dyfarniadau yn seiliedig ar brofiad hanesyddol a ffactorau eraill, gan gynnwys disgwyliadau o ddigwyddiadau yn y dyfodol y credir eu bod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau. Gall canlyniadau gwirioneddol yn y pen draw fod yn wahanol i'r amcangyfrifon hynny. Y meysydd arwyddocaol sy'n destun amcangyfrif a barn yw:

- Dibrisiant/amorteiddio

Mae bywydau economaidd defnyddiol asedau sefydlog yn seiliedig ar ddyfarniad a phrofiad y rheoli.

- Pensiynau

Y prif dybiaethau a ddefnyddir i gyfrifo'r gwarged yn y cynllun pensiwn buddion diffiniedig yw'r rhai a nodir yn nodyn 19. Mae nenfwd asedau wedi'i gymhwyso i ddod â'r safle net i ddim, gan gydnabod nad oes gan y CNB hawl ddiamod i warged.

- Darpariaeth panelwyr

Mae'r ddarpariaeth ar gyfer costau panelwyr ychwanegol posibl yn adlewyrchu ein hamcangyfrif darbodus o effaith ehangach posibl hawliad unigol i dribiwnlys cyflogaeth am symiau ychwanegol gan banelydd addasrwydd i ymarfer.

d. Incwm

Mae'r holl incwm yn cael ei gydnabod unwaith y bydd gan y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth hawl i'r incwm, mae'n debygol y bydd yr incwm yn cael ei dderbyn a gellir mesur y swm yn ddibynadwy.

- Incwm o weithgareddau elusennol

Rhaid i nyrsys, bydwragedd a chymdeithion nyrsio dalu ffi gofrestru flynyddol i gael eu cofrestru gyda'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth a gallu ymarfer. Telir ffioedd cofrestru naill ai bob blwyddyn ymlaen llaw neu bob chwarter ymlaen llaw. Rydym yn cydnabod y ffioedd fel incwm yn fisol trwy'r flwyddyn y mae'r ffi gofrestru yn berthnasol iddi. Y swm incwm gohiriedig o fewn ein credydwyr yw gwerth y ffioedd a gawsom ar bob dyddiad mantolen sy'n ymwneud â blwyddyn ariannol yn y dyfodol. Mae ffioedd eraill, gan gynnwys ffioedd dilysu, yn cael eu credydu i incwm ar y diwrnod y derbynnir

- Incwm buddsoddi

Mae incwm buddsoddi yn cael ei gyfrif pan fydd modd ei dderbyn.

- Grantiau'r llywodraeth

Cydnabyddir incwm y grant unwaith y bydd gan y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth hawl i'r incwm, mae'n debygol y bydd yr incwm yn cael ei dderbyn a gellir mesur y swm yn ddibynadwy. Ar gyfer grantiau sy'n gysylltiedig â pherfformiad, mae hawl i'r incwm yn cynnwys cwrdd â'r amodau sy'n gysylltiedig â pherfformiad.

e. Gwariant

- Gweithgareddau elusennol

Mae gwariant ar weithgareddau elusennol yn cynnwys yr holl wariant sy'n gysylltiedig â gwrthrychau'r elusen sy'n cynnwys: hybu safonau a datblygu polisi, addysg, cynnal y gofrestr, addasrwydd i ymarfer, a chyfathrebu ac ymgysylltu â'r cyhoedd. Gweler nodyn 5.

- Costau cymorth

Costau cymorth yw costau ein swyddogaethau corfforaethol gan gynnwys mangreoedd, TG, cyllid ac adnoddau dynol. Fe'u dosrennir i'r swyddogaethau rheoleiddio ar sail nifer y gweithwyr yn y swyddogaethau rheoleiddio.

f. Cyfrifeg y Gronfa

Ar hyn o bryd nid yw'r holl gronfeydd wedi'u cyfyngu a'u hadrodd felly yn y cyfrifon. Maent ar gael i'w defnyddio yn ôl disgrisiwn y Cyngor i gefnogi amcanion cyffredinol y CNB.

Rydym wedi derbyn cyllid grant cyfyngedig ac mae'r cronfeydd hyn wedi cael eu defnyddio yn unol â'r cyfyngiadau penodol a osodwyd.

g. Asedau ar brydles

Codir rhenti sy'n berthnasol i brydlesi gweithredol, lle mae llawer iawn o fanteision a risgiau perchnogaeth yn parhau gyda'r lleiafrif, i'r datganiad o weithgareddau ariannol (SoFA) mewn symiau cyfartal dros gyfnodau'r lesioedd.

h. Buddion gweithwyr

- Tâl gwyliau

Mae tâl gwyliau yn cael ei gydnabod fel cost yn y cyfnod y derbynnir y gwasanaeth.

- Buddion terfynu

Mae buddion terfynu yn cael eu cydnabod ar unwaith fel cost pan mae'n amlwg bod yr elusen wedi ymrwymo i derfynu cyflogaeth cyflogai neu i ddarparu buddion terfynu.

- Costau pensiwn

Mae buddion ymddeol yn cael eu darparu gan gynllun buddion wedi'u diffinio a chynllun cyfraniadau wedi'u diffinio. Gwneir taliadau i ymddiriedolaethau pensiwn, sydd ar wahân yn ariannol i'r CNB.

Caewyd y cynllun buddion wedi'u diffinio i gronni buddion yn y dyfodol o 1 Gorffennaf 2021 ac, o ganlyniad i'r adolygiad tair blynedd ar 31 Mawrth 2022 sy'n dangos gwarged, hyd yn oed o dan dybiaethau gofalus iawn a gynlluniwyd i sicrhau bod gan y cynllun 'dibyniaeth isel' ar y cyflogwr, nid oes angen unrhyw daliadau cynllun adfer ar hyn o bryd.

Dangosir y gwahaniaeth rhwng gwerth marchnadol asedau'r gronfa bensiwn a gwerth presennol rhwymedigaethau pensiwn cronedig fel ased neu atebolrwydd ar y fantolen, ac eithrio bod ased ond yn cael ei gydnabod lle mae gan yr Elusen hawl ddiamod i'r gwarged hwnnw. Gan nad oes gan yr CNB hawl ddiamod i warged, cymhwyswyd addasiad nenfwd asedau i ddod â'r safle net ar y fantolen i ddim, gyda'r enillion actiwaraid a'r addasiad nenfwd asedau yn cael eu cyhuddo i'r SoFA.

Mae cost gwasanaeth darpariaeth pensiwn sy'n ymwneud â'r cyfnod, ynghyd â chostau unrhyw fuddion sy'n ymwneud â gwasanaeth yn y gorffennol a'r gost cyllid pensiwn, sy'n gost sy'n hafal i'r cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol, minws y credyd sy'n cyfateb i enillion disgwylidig hirdymor asedau y Gronfa Bensiwn yn cael eu dyrannu i'r SoFA.

Gwneir taliadau i'r cynllun cyfraniadau wedi'u diffinio ar sail cyfraniadau canran penodol gan yr CNB a'r gweithwyr, a chodir y costau i'r SoFA fel yr aethpwyd.

i. Asedau sefydlog

Mae gwariant yn cael ei gyfalafu dim ond pan fydd cost yr ased neu'r grŵp o asedau a gaffaelwyd yn fwy na £5,000. Darperir dibrisiant/amorteiddio ar asedau sefydlog i'w hysgrifennu dros eu bywydau defnyddiol amcangyfrifedig mewn rhandaliadau cyfartal fel a ganlyn:

Safleoedd lesddaliad hir - 23 Portland Place ⁵	50 mlynedd
Gosod ac adnewyddu y swyddfa	Cyfnod y brydles neu fywyd economaidd defnyddiol yr ased
Dodrefn	10 mlynedd
Prosiectau TG	3-10 mlynedd
Meddalwedd	3-5 mlynedd
Cyfarpar	3-5 mlynedd

⁵ Gweler Nodyn 12.1

Fe wnaethom ailbriso 23 Portland Place yn ystod 2013-14 ac ar ôl mabwysiadu FRS102 yn gyntaf fe wnaethom ddewis defnyddio'r prisiad hwn fel y tybir bod cost wrth symud ymlaen.

Asesir Asedau Sefydlog ar bob dyddiad adrodd ar gyfer unrhyw ddangosyddion amhariad. Os oes unrhyw arwydd o'r fath yn bodoli, amcangyfrifir swm adenilladwy yr ased.

Mae costau mewnol a achosir yn uniongyrchol ar ddatblygu meddalwedd yn cael eu cyfalafu fel rhan o'r prosiect y maent yn ymwneud ag ef.

j. Buddsoddiadau

Mae buddsoddiadau asedau sefydlog yn cael eu cyfalafu i ddechrau ar gost ac yna maent yn cael eu cydnabod ar werth y farchnad ar y dyddiad fantolen.

Cyfrifir enillion a cholledion ar fuddsoddiadau fel y gwahaniaeth rhwng enillion gwerthiannau a'u gwerth ar y farchnad ar ddechrau'r flwyddyn, neu eu cost os cânt eu caffael yn ystod y flwyddyn, ac fe'u codir neu gredydu i'r datganiad o weithgareddau ariannol yn y flwyddyn waredu.

Mae'r symudiad yng ngwerthoedd y farchnad yn ystod y flwyddyn ar gyfer asedau a ddelir ar ddiwedd y flwyddyn yn cael ei gredydu neu ei godi ar y datganiad o weithgareddau ariannol yn seiliedig ar werth y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn.

Mae buddsoddiadau asedau cyfredol yn fuddsoddiadau sydd ag aeddfedrwydd rhwng tri a 12 mis ac fe'u cydnabyddir ar werth y farchnad ar ddyddiad y fantolen.

k. Dyledwyr

Mae dyledwyr ac incwm cronedig yn cael eu cydnabod ar y swm sy'n ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn. Mae rhagdaliadau yn cael eu prisio ar y swm a dalwyd ymlaen llaw.

l. Arian parod ac mewn banc

Mae arian parod mewn banc ac arian parod mewn llaw yn cynnwys arian parod a buddsoddiadau tymor byr hylifol iawn gydag aeddfedrwydd o dri mis neu lai ar ddyddiad y fantolen.

m. Credydwyr a darpariaethau

Cydnabyddir credydwyr a darpariaethau lle mae gennym rwymedigaeth bresennol sy'n deillio o ddigwyddiad yn y gorffennol a fydd yn ôl pob tebyg yn arwain at drosglwyddo arian i drydydd parti a gellir mesur neu amcangyfrif y swm sy'n ddyledus i setlo'r rhwymedigaeth yn ddibynadwy. Mae credydwyr a darpariaethau fel arfer yn cael eu cydnabod ar eu swm setliad ar ôl caniatáu ar gyfer unrhyw ostyngiadau masnach sy'n ddyledus.

n. Offerynnau ariannol

Mae'r CNB wedi dewis cymhwyso darpariaethau Adran 11 'Offerynnau Ariannol Sylfaenol' ac Adran 12 'Materion Offerynnau Ariannol Eraill' FRS102 i'w holl offerynnau ariannol.

Yn wreiddiol, cydnabyddir offerynnau ariannol sylfaenol am werth trafodiadau ac yna eu mesur am gost wedi'i hamorteiddio. Mae asedau ariannol a ddelir am gost amortedig yn cynnwys balansau arian parod, buddsoddiadau, masnach a dyledwyr eraill. Mae buddsoddiadau yn y farchnad stoc yn cael eu cynnal ar werth y farchnad. Mae rhwymedigaethau ariannol a ddelir am gost amortedig yn cynnwys credydwyr masnach, credydwyr eraill a chroniadau.

2. Incwm ffi

	Bl. gorffen 31 Mawrth 2024	Bl.gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Ffioedd cofrestru	96,060	92,828
Ffioedd cofrestru eraill wedi'u talu	7,278	7,605
Total	103,338	100,433

3. Buddsoddi, grant ac incwm arall

	Bl. gorffen 31 Mawrth 2024	Bl.gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Llog o adneuron banc	2,851	1,222
Difidendau a llog a enillir yn ein portffolio buddsoddi asedau sefydlog	912	859
Incwm buddsoddi	3,763	2,081
Incwm y Grant	-	199
Incwm arall	114	172
Cyfanswm	114	371

Ni dderbyniwyd unrhyw incwm grant cyfyngedig yn 2023–2024 (2022–2023: £0.199 miliwn). Yn 2022–2023 derbyniwyd incwm grant cyfyngedig gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol am waith a wnaed gan y CNB i gynyddu cyflymder prosesu ceisiadau rhyngwladol i ymuno â'r gofrestr. Cafodd £0.195 miliwn o'r cyllid hwn ei drosglwyddo'n uniongyrchol i'r ganolfan brofi gan ddarparu'r profion ar gyfer ymgeiswyr rhyngwladol.

Derbyniwyd £0.070 miliwn o incwm arall o dan contract gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol ar gyfer gwaith a wnaed gan yr CNB i sefydlu cofrestr dros dro i gefnogi adnoddau nyrsio mewn ymateb i bandemig y Coronafeirws (2022–2023: £0.110 miliwn).

4. Dadansoddiad o wariant ar godi arian

	Y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2024	Y flwyddyn yn gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Tâl rheoli buddsoddiad	173	166

5. Dadansoddiad o wariant ar weithgareddau elusennol

	Hybu safonau a datblygu polisi	Addysg	Cynnal y gofrestr	Addasrwydd i ymarfer	Cyfathrebu ac ymgysylltu cyhoeddus	Cyfanswm 2023-2024
Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gweithgareddau a wneir yn uniongyrchol						
Costau gweithwyr	7,405	1,162	5,476	31,314	2,810	48,167
Costau eraill	1,914	25	119	21,836	544	24,438
Costau cymorth						
Costau gweithwyr	1,683	251	2,223	10,573	724	15,454
Costau eraill	1,771	265	2,340	14,963	762	20,101
Cyfanswm	12,773	1,703	10,158	78,686	4,840	108,160

Ni dderbyniwyd unrhyw incwm grant cyfyngedig yn 2023-2024 (2022-2023: £0.199 miliwn). Yn 2022-2023 derbyniwyd incwm grant cyfyngedig gan yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol am waith a wnaed gan yr CNB i gynyddu cyflymder prosesu ceisiadau rhyngwladol i ymuno â'r gofrestr.

Cafodd £0.195 miliwn o'r cyllid hwn ei drosglwyddo'n uniongyrchol i'r ganolfan brofi gan ddarparu'r profion ar gyfer ymgeiswyr rhyngwladol.

	Hybu safonau a datblygu polisi	Addysg	Cynnal y gofrestr	Addasrwydd i ymarfer	Cyfathrebu ac ymgysylltu cyhoeddus	Cyfanswm 2022-2023
Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gweithgareddau a wneir yn uniongyrchol						
Costau gweithwyr	6,188	1,053	5,124	28,525	2,637	43,527
Costau eraill	1,818	18	345	19,428	543	22,152
Costau cymorth						
Costau gweithwyr	1,275	211	2,157	9,984	709	14,866
Costau eraill	1,305	217	2,209	13,463	726	17,390
Cyfanswm	10,586	1,499	9,835	71,400	4,615	97,935

6. Dadansoddiad o gostau cymorth

	Hybu safonau a datblygu polisi	Addysg	Cynnal y gofrestr	Addasrwydd i ymarfer	Cyfathrebu ac ymgysylltu cyhoeddus	Cyfanswm 2023-2024
Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyfleusterau	207	31	273	5,111	89	5,711
Cyllid a chaffael	440	66	581	2,768	189	4,044
Adnoddau dynol	785	117	1,036	4,933	338	7,209
TGCh	999	149	1,321	6,286	430	9,185
Llywodraethu	433	65	571	2,721	185	3,975
Cyfreithiol	177	27	235	1,122	77	1,638
Dibrisiant	413	61	546	2,595	178	3,793
Cyfanswm	3,454	516	4,563	25,536	1,486	35,555

	Hybu safonau a datblygu polisi	Addysg	Cynnal y gofrestr	Addasrwydd i ymarfer	Cyfathrebu ac ymgysylltu cyhoeddus	Cyfanswm 2022-2023
Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyfleusterau	160	26	271	4,492	89	5,038
Cyllid a chaffael	274	45	464	2,148	153	3,084
Adnoddau dynol	643	107	1,088	5,036	358	7,232
TGCh	745	124	1,260	5,833	414	8,376
Llywodraethu	324	54	548	2,536	180	3,642
Cyfreithiol	153	25	259	1,199	85	1,721
Dibrisiant	281	47	476	2,203	156	3,163
Cyfanswm	2,580	428	4,366	23,447	1,435	32,256

7. Costau Llywodraethu

Y dadansoddiad o'r costau llywodraethu (wedi'u cynnwys o fewn costau cymorth) yw:

	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Lwfansau aelodau'r Cyngor, yswiriant gwladol, teithio a chynhaliaeth	601	400
Cydnabyddiaeth archwilwyr am wasanaethau archwilio: HW Fisher LLP	80	73
Cydnabyddiaeth archwilwyr am wasanaethau archwilio: NAO	17	17
Ffi flynyddol yr Awdurdod Safonau Proffesiynol	2,195	1,998
Costau gweithredu (gan gynnwys cyflogau)	1,082	1,154
Cyfanswm	3,975	3,642

Mae ffi archwilio £80,000 HW Fisher LLP am y flwyddyn yn diweddu ar 31 Mawrth 2024 yn cynnwys cyfieithu barn sicrwydd eu harchwiliad i'r Gymraeg.

O'r ffi archwilio o £17,000 gan Y Swyddfa Archwilio Genedlaethol am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024, mae £1,000 yn ymwneud â ffi ychwanegol ar gyfer archwiliad 2023 na chafodd ei gronni yn y flwyddyn flaenorol.

8. Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd yn ôl categori cost

	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Cyflogau a chostau cysylltiedig	63,621	58,393
Costau sy'n gysylltiedig ag addasrwydd i ymarfer	21,836	19,428
Datblygu a chefnogi TG	5,125	4,922
Ffioedd proffesiynol	4,277	3,940
Rhent sy'n daladwy ar brydlesi swyddfa	1,922	2,077
Costau mangreoedd arall	3,001	2,009
Costau eraill sy'n gysylltiedig â gweithwyr	1,644	1,614
Sicrhau ansawdd addysg	1,310	1,047
Dibrisiad	3,793	3,163
Argraffu, postio a deunydd ysgrifennu	117	129
Cyllid ac yswiriant ⁶ costau	1,191	921
Costau'r cyngor a'r pwyllgor	496	458
Cyfanswm	108,333	98,101

⁶ Yn cynnwys yswiriant indemniad ymddiriedolwyr

Gwariant ar ymgynghori

Y diffiniad o ymgynghoriaeth yw'r ddarpariaeth i reoli cyngor gwrthrychol sy'n ymwneud â strategaeth, strwythur, rheolaeth neu weithrediadau sefydliad, er mwyn cyflawni ei ddibenion a'i amcanion. Bydd cyngor o'r fath yn cael ei ddarparu y tu allan i'r amgylchedd 'busnes fel arfer' pan nad oes sgiliau mewnol ar gael a bydd yn gyfyngedig i amser.

Gall ymgynghoriaeth gynnwys nodi opsiynau gydag argymhellion, neu gymorth gyda (ond nid cyflawni) gweithredu atebion. Ar y sail hon, nodwyd costau ymgynghori fel isod. Mae'r costau hyn yn cael eu cynnwys yn bennaf yn y categori ffioedd proffesiynol, a hefyd yn y categori datblygu a chefnogi TG.

	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Ymgynghori	916	758

9. Gwybodaeth am weithwyr

Cyflogau a chostau cysylltiedig	Gweithgor	Gweithwyr eraill	Bl. yn gorffen	Bl. yn gorffen
			31 Mawrth 2024	31 Mawrth 2023
	£'000	£'000	£'000	£'000
Cyflog a chyflogau	1,290	50,645	51,935	46,775
Cyfraniadau Yswiriant (Gwladol y cyflogwr ac ardoll prentisiaethau)	142	5,344	5,486	5,091
Costau pensiwn cyfraniadau wedi'u diffinio - Gweithwyr presennol ⁷	130	5,139	5,269	5,199
Gweithwyr dros dro a chontract	-	3,242	3,242	2,688
Terfynu taliadau ⁸	-	143	143	177
Cyfanswm	1,562	64,513	66,075	59,930
Costau staff cyfalafol	-	(2,454)	(2,454)	(1,537)
Cyfanswm	1,562	62,059	63,621	58,393

⁷ Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth am gynlluniau pensiwn gweithwyr yr CNB yn Nodyn 19.

⁸ Mae hyn yn cynnwys taliadau ychwanegol o £39,000, taliadau diswyddo o £66,000 a thaliadau en lieu o notis o £38,000 (2022-2023: taliadau cytundebol ychwanegol o £23,000, taliadau diswyddo o £105,000 a thâl yn lle rhybudd £49,000).

Gwybodaeth am gyflogeion uwch (gan gynnwys y Pwyllgor Gwaith)

Roedd 242 (2022-2023: 175) o weithwyr (gan gynnwys aelodau o'r Pwyllgor Gwaith am y cyfnod) y disgynnodd eu tâl yn y bandiau canlynol:

Bandiau cydnabyddiaeth (£)	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023
	Nifer y cyflogai	Nifer y cyflogai
60,001-70,000	115	76
70,001-80,000	57	58
80,001-90,000	37	15
90,001-100,000	12	11
100,001-110,000	5	5
110,001-120,000	6	3
120,001-130,000	2	2
130,001-140,000	3	2
140,001-150,000	-	1
150,001-160,000	-	1
160,001-170,000	3	-
170,001-180,000	1	1
180,001-190,000	1	-

Mae rheolwyr allweddol yn cynnwys y Prif Weithredwr a'r Cofrestrydd a'r cyfarwyddwyr gweithredol. Cyfanswm buddion y rheolwyr allweddol, gan gynnwys cyfraniadau yswiriant gwladol a phensiynau cyflogwyr oedd £1,562,000 (2022-2023: £1,461,000). Mae'r tabl uchod yn cynnwys wyth cyfarwyddwr gweithredol a gafodd fwy na £60,000 yn y flwyddyn. Am fwy o wybodaeth am gydnabyddiaeth ariannol y tîm gweithredol yn y flwyddyn, gweler yr adroddiad Taliadau.

Yn 2023-2024, roedd un cyflogai â thâl yn y band £80,000-£90,000 yn cynnwys pecyn ymadael o £66,000.

Roedd yr holl symudiadau eraill mewn bandiau trwy godiad cyflog blynyddol safonol 2023-2024.

	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023
	Nifer y cyflogai	Nifer y cyflogai
Nifer cyfartalog o gyflogai contract parhaol a pharhaus yn ystod y flwyddyn:		
Y tîm gweithredol	9	13
Gweithwyr eraill	1,068	1,017
Nifer cyfartalog o staff a chontractwyr dros dro asiantaeth yn ystod y flwyddyn	73	65
Cyfanswm	1,150	1,095

10. Statws elusennol

Rydym wedi ein cofrestru fel elusen yng Nghymru a Lloegr gyda'r Comisiwn Elusennau (rhif elusen 1091434) ac yn yr Alban gyda Swyddfa Rheoleiddio Elusennau'r Alban (rhif elusen SC038362).

Oherwydd ein statws elusennol, nid ydym yn atebol i dreth gorfforaeth ar ein gweithgareddau elusennol nac ar ein hincwm a'n henillion buddsoddi. Rydym hefyd yn derbyn rhyddhad ardrethi elusennol gan Ddinas San Steffan a Bwrdeistref Newham yn Llundain, a Chyngor Dinas Caeredin.

11. Asedau sefydlog anniriaethol i'w defnyddio gan yr elusen

	Meddalwedd	Prosiectau TG	Gwaith cyfalaf	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Costau:				
1 Ebrill 2023	2,109	20,626	4,131	26,866
Ychwanegiadau	-	3,409	4,694	8,103
Trosglwyddwyd	-	2,128	(2,128)	-
31 Mawrth 2024	2,109	26,163	6,697	34,969
Amorteiddio:				
1 Ebrill 2023	2,109	10,588	-	12,697
Tâl amorteiddio am y flwyddyn	-	2,079	-	2,079
31 Mawrth 2024	2,109	12,667	-	14,776
Gwerth ar y llyfrau:				
31 Mawrth 2023	-	10,038	4,131	14,169
31 Mawrth 2024	-	13,496	6,697	20,193

Mae prosiectau gwaith cyfalaf sydd ar ddechrau yn cael eu hychwanegu at y gofrestr asedau sefydlog a'u hamorteiddio pan fyddant yn cael eu defnyddio.

Asesir asedau sefydlog ar bob dyddiad adrodd ar gyfer unrhyw ddangosyddion amhariad. Os oes unrhyw arwydd o'r fath yn bodoli, amcangyfrifir swm adenilladwy yr ased.

Yn 2023–2024, defnyddiwyd £2.082 miliwn o waith ar y gweill yn ymwneud â'n cynllun Moderneiddio Gwasanaethau Technoleg a £0.046 miliwn yn ymwneud â'n cynllun Profi Rheoli Cymhwysedd.

Yn ogystal, cyfalafwyd £2.983 miliwn arall o ychwanegiadau yn ymwneud â'r Moderneiddio Gwasanaethau Technoleg a £0.426 miliwn yn ymwneud â chynlluniau Profi Rheoli Cymhwysedd yn ystod y flwyddyn.

Gwerth cludo asedau anniriaethol materol

	Gwerth llyfr gros	Gwerth llyfr net	Bywyd ar ôl
	£'000	£'000	(misoedd)

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Prosesau ymgeisio cronfa ddata'r gofrestr	8,135	2,962	77
Gwelliannau i Gofrestr NMC	3,398	2,430	92
Data cofrestredig yng nghronfa ddata'r gweithwyr cofrestredig	2,095	1,990	113
Cyfanswm	13,628	7,382	

	Gwerth llyfr gros	Gwerth llyfr net	Bywyd ar ôl
	£'000	£'000	(misoedd)

Blwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023

Prosesau ymgeisio cronfa ddata'r gofrestr	8,135	3,422	89
Gwelliannau i Gofrestr NMC	3,398	2,746	104
Data cofrestredig yng nghronfa ddata'r gweithwyr cofrestredig	-	-	-
Cyfanswm	11,533	6,168	

11.1 Gwaith cyfalaf ar y gweill

Mae'r rhain yn brosiectau i greu asedau cyfalaf i'w defnyddio yn y busnes lle mae gwariant wedi'i wneud ar ddiwedd y cyfnod ond nid yw'r asedau wedi'u cwblhau na'u defnyddio eto. Mae'r rhain yn cynnwys prosiect Moderneiddio Technoleg a'r prosiect rheoli Prawf Cymhwysedd.

12. Asedau sefydlog diriaethol i'w defnyddio gan yr elusen

	Llesdaliad hirsafle 23 Portland Place ⁹	Adnewyddu Adeiladau	Dodrefn	Cyfarpar	Gwaith cyfalaf ¹⁰	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost:						
01 Ebrill 2023	15,448	13,571	181	2,250	101	31,551
Ychwanegiadau	-	-	-	247	3	250
Gwarediadau	-	-	-	-	(56)	(56)
Trosglwyddiadau	-	48	-	-	(48)	-
31 Mawrth 2024	15,448	13,619	181	2,497	-	31,745
Dibrisiad:						
01 Ebrill 2023	3,132	9,012	139	1,116	-	13,399
Tâl dibrisiant am y flwyddyn	354	778	19	563	-	1,714
31 Mawrth 2024	3,486	9,790	158	1,679	-	15,113
Gwerth Llyfr Net:						
31 Mawrth 2023	12,316	4,559	42	1,134	101	18,152
31 Mawrth 2024	11,962	3,829	23	818	-	16,632

Mae prosiectau gwaith cyfalaf ar y gweill yn cael eu hychwanegu at y gofrestr asedau sefydlog a'u dibrisio pan fyddant yn cael eu defnyddio.

Asesir asedau sefydlog ar bob dyddiad adrodd ar gyfer unrhyw ddangosyddion amhariad. Os oes unrhyw arwydd o'r fath yn bodoli, amcangyfrifir swm adenilladwy yr ased.

Yn 2023-2024, cyfalafwyd £247k o ychwanegiadau yn ymwneud â gwelliannau technoleg yn y flwyddyn. Roedd y trosglwyddiad o £48k i adnewyddu adeilad yn ymwneud â chostau cwblhau swyddfa'r CNB a leolir yn 10 George Street, Caeredin, yr Alban.

Cafodd £56k pellach o fewn gwaith cyfalaf ar y gweill yn ymwneud â phrosiect adnewyddu 23 Portland Place ei gosbi drwy'r datganiad o weithgareddau ariannol yn dilyn canslo'r prosiect.

12.1 Long leasehold premises

Derbyniodd y UKCC (corff rhagflaenol yr CNB) y buddiant les-daliad yn 23 Portland Place, Llundain W1B 1PZ gan Gyngor Nyrsio Cyffredinol Cymru a Lloegr yn ddi-gost. Ceir yma rhent hedyn pupur o £250 y flwyddyn sy'n dod i ben yn y flwyddyn 2933.

Yn ôl y priswyr allanol Carter Jonas, gwerth y les ar 31 Mawrth 2014 ar sail y defnydd presennol yw £17.185 miliwn. Ceir cyfamod cyfyngol ar y brydles sy'n cyfyngu ar y defnydd a meddiannaeth yr eiddo i'r CNB.

12.2 Capital work in progress

Mae'r rhain yn brosiectau i greu asedau cyfalaf i'w defnyddio yn y busnes lle mae gwariant wedi'i wneud ar ddiwedd y cyfnod ond nid yw'r asedau wedi'u cwblhau na'u defnyddio eto, gan gynnwys y rhaglen seilwaith.

⁹ Gweler Nodyn 12.1

¹⁰ Gweler Nodyn 12.2

13. Trafodiadau cysylltiedig

Rydym yn atebol i Senedd San Steffan drwy'r Cyfrin Gyngor. Mae Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 yn nodi natur ein perthynas â'r Cyfrin Gyngor a'r mecanweithiau adrodd sy'n ofynnol. Er nad ydym yn atebol i'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol, gennym gyswilt rheolaidd â'r Adran ar bolisi a materion eraill.

Yn ystod y cyfnod 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2024, cyfanswm y lwfans a dalwyd i'r Cadeirydd presennol oedd £78,000 (2022-2023: £78,000), a lwfansau, costau teithio a chynhaliadau a hyfforddiant a dalwyd i, neu a dynnir mewn perthynas ag aelodau'r Cyngor, oedd £311,686 (2022-2023: £309,918).

Mae aelodau'r Cyngor yn cael eu talu'n uniongyrchol drwy gyflogres yr CNB. Nodir manylion y symiau a delir i'r Cyngor ac aelodau Gweithredol unigol yn yr adroddiad Taliadau.

Yn ystod y flwyddyn, ymgysylltodd yr CNB â gwasanaethau TG o Gartner UK Limited. Partner Matthew McClelland, Cyfarwyddwr Gweithredol Strategaeth a Mewnwelediad, yw Is-lywydd Rhanbarthol Datblygu Busnes yn Gartner UK Limited. Talodd yr CNB gyfanswm o £37,280 i Gartner U.K. Limited yn ystod y flwyddyn (2022-2023: £37,280). Nid oedd unrhyw falansau yn weddill gyda phartïon cysylltiedig ar ddiwedd y flwyddyn.

14. Buddsoddiadau

Buddsoddiadau asedau sefydlog	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Gwerth y farchnad ar 1 Ebrill	34,676	32,838
Buddsoddiad cyfalaf newydd	-	3,000
Difidendau a buddiant a dderbyniwyd ac a gedwir yn y gronfa	908	859
Ffioedd rheoli a godir wrth y ffynhonnell	(173)	(166)
Ennill net / (colli) ar ailbrisio	3,146	(1,855)
Gwerth y farchnad ar 31 Mawrth	38,557	34,676
Yn cynnwys y canlynol:		
Gwarantau incwm sefydlog	5,190	5,082
Ecwitïau	28,476	23,204
Cronfeydd eiddo	1,301	1,445
Cronfeydd buddsoddi amgen	2,471	4,249
	37,438	33,980
Arian parod	1,119	696
Gwerth y farchnad ar 31 Mawrth	38,557	34,676

Buddsoddiadau asedau cyfredol	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Gwerth y farchnad ar 1 Ebrill	-	-
Buddsoddiad cyfalaf newydd	7,000	-
Derbyniwyd ac a gedwir yn y gronfa	4	-
Ffioedd rheoli a godir wrth y ffynhonnell	-	-
Ennill net / (colled) ar ailbriso	58	-
Gwerth y farchnad ar 31 Mawrth	7,062	-
Adneuon tymor byr (aeddffedrwydd o fwy na 3 mis ond llai na 12 mis)	9,523	29,612
	16,585	29,612

15. Dyledwyr

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Dyledwyr	64	100
Rhagdaliadau ac incwm cronodig	4,455	3,670
Cyfanswm	4,519	3,770

16. Credydwyr (symiau sy'n daladwy o fewn blwyddyn)

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Credydwyr a chronfeydd	16,352	15,791
Trethi a nawdd cymdeithasol eraill	1,573	1,423
Incwm gohiriedig	41,928	40,792
Cyfanswm	59,853	58,006

Incwm gohiriedig yw gwerth ffioedd Cofrestrydd a dderbynnir ar bob dyddiad mantolen sy'n ymwneud â blwyddyn ariannol yn y dyfodol. Rhyddhawyd £40,792,000 a ohiriwyd ar 31 Mawrth 2023 yn y flwyddyn a gohiriwyd £41,928,000 ar 31 Mawrth 2024.

17. Credydwy (symiau sy'n daladwy ar ôl mwy na blwyddyn)

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Premiwm prydles	-	18
Cyfanswm	-	18

18. Darpariaethau

	Dadfeiliadau ¹¹	Panelwyr ¹²	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Ar 1 Ebrill 2023	(704)	(2,500)	(3,204)
Ychwanegiadau	(271)	(600)	(871)
Wedi'i ddefnyddio yn y flwyddyn	-	-	-
Datganiadau	222	-	222
Ar 31 Mawrth 2024	(753)	(3,100)	(3,853)

19. Ymrwymadau pensiwn

Rydym yn gweithredu dau gynllun pensiwn: cynllun cyfraniadau wedi'u diffinio a chynllun buddion wedi'u diffinio

Y cynllun cyfraniadau diffiniedig

Ein prif gynllun pensiwn yw cynllun pensiwn cyfraniadau wedi'u diffinio a weithredir gan Bensiwn y Bobl.

Y lefel isafswm cyfraniad yw bod gweithwyr yn cyfrannu un y cant o'u cyflog pensiynadwy ac mae'r CNB yn cyfrannu wyth y cant (2021-2022: 8 y cant). Gall gweithwyr wneud cyfraniadau ychwanegol sy'n cyfateb i'r CNB hyd at uchafswm cyfraniad cyflogwr o 14%. Ar 31 Mawrth 2024, roedd 92% o weithwyr yn aelodau o'r cynllun pensiwn cyfraniadau diffiniedig. Mae gan weithwyr hefyd yr opsiwn o wneud eu cyfraniadau drwy gynllun aberthu cyflog a gyflwynwyd ar ddechrau 2021-2022.

¹¹ Mae'r ddarpariaeth ar gyfer dadfeiliadau yn cynrychioli ein hamcangyfrif darbodus o gostau rhoi ein heiddo ar brydles yn ôl i'r cyflwr yr oeddent ynddo cyn dechrau ein prydlesi. Y disgwyliad presennol yw y bydd y ddarpariaeth yn cael ei defnyddio ar ddiwedd tymor y prydlesi, rhwng Gorffennaf 2028 a Thachwedd 2034.

¹² Mae'r ddarpariaeth ar gyfer costau panelwyr ychwanegol posibl yn adlewyrchu ein hamcangyfrif gorau o effaith ehangach posibl hawliad i dribiwnlys cyflogaeth am symiau ychwanegol gan banelydd Addasrwydd i Ymarfer. Mae'r ddarpariaeth bresennol yn adlewyrchu'r cyngor cyfreithiol diweddaraf ynghylch maint tebygol yr atebolrwydd posibl. Gan fod y ddarpariaeth yn cynnwys swm sy'n ymwneud â chyfraniadau pensiwn cyflogwr di-dâl, hysbyswyd y Rheoleiddiwr Pensiynau. Y disgwyliad presennol yw y bydd y ddarpariaeth yn cael ei defnyddio erbyn diwedd blwyddyn ariannol 2024-2025.

	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Cyfraniadau Diffiniedig Cynllun Cyfraniadau CNB (cyflogwr) a wnaed yn y flwyddyn	5,269	5,199
	%	%
Cynllun cyfraniad diffiniedig sylfaenol CNB (cyflogwr)	8.00%	8.00%
Cynllun cyfraniad sylfaenol gweithwyr wedi'u diffinio	1.00%	1.00%

Y cynllun buddion wedi'u diffinio

Roedd gweithwyr a ymunodd â'r CNB cyn mis Tachwedd 2013 yn gallu ymuno â'n cynllun pensiwn buddion wedi'u diffinio, Y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth a'r Cynllun Pensiwn Cyflogwyr Cysylltiedig, rhif cofrestru'r cynllun 101652586. Mae'n gynllun aml-gyflogwr a ariennir gyda'r Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a weinyddir gan Isio. Fe wnaeth Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac Addysg GIG yr Alban, y cyfranogwyr blaenorol, dynnu'n ôl o'r cynllun yn ystod 2013 a 2015 yn y drefn honno. Ym mis Mawrth 2021, yn dilyn ymgynghoriad ag aelodau gweithredol y Cynllun, penderfynodd y Cyngor gau'r cynllun buddion wedi'u diffinio i gronni buddion yn y dyfodol o 1 Gorffennaf 2021. Felly, ar 31 Mawrth 2024 nid oes unrhyw weithwyr yn aelodau gweithredol o'r cynllun.

Mae cyfraniadau i'r cynllun yn cael eu pennu gan actiwari cymwys ar sail prisiadau tair blynedd. Codir cyfraniadau i'r Datganiad o Weithgareddau Ariannol er mwyn lledaenu cost pensiynau dros fywydau gwaith y cyflogeion.

Cynhaliwyd prisiad diweddaraf y cynllun wedi'i gwblhau ar ran yr ymddiriedolwyr pensiwn gan Premier Pensions Management Limited ar 31 Mawrth 2022, gan ddefnyddio dull gromlin arenillion llawn.

Ar ddyddiad y prisiad, gwerth adran CNB asedau'r cynllun ar sail dibyniaeth isel oedd £74.4 miliwn. Roedd gwerth yr asedau yn cynrychioli 107% o werth y budd-daliadau, a oedd wedi cronni i aelodau ar ôl caniatáu ar gyfer cynnydd disgwylidig mewn enillion a phensiynau yn y dyfodol.

Pe bai'r cynllun wedi'i ddirwyn i ben ar y dyddiad prisio (31 Mawrth 2022), byddai'r asedau oddeutu 86 y cant o'r swm sy'n angenrheidiol i brynu contractau yswiriant i gwrdd â'r buddion cronedig i aelodau gweithredol a'r rhai sy'n gadael y gorffennol a'r buddion cyfredol i bensiynwyr. Byddai'r diffyg amcangyfrifedig wedi bod yn £12.4 miliwn.

O ganlyniad i'r adolygiad tair blynedd yn dangos gwagedd, mae'r ymddiriedolwyr pensiwn annibynnol wedi cytuno nad yw taliadau cynllun adfer yn ofynnol mwyach. Gwerth taliadau Cynllun Adfer yn y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023 oedd dim (31 Mawrth 2023: £1,928,000). Gwerth y taliadau cynllun dim adfer eraill, yn y flwyddyn oedd dim (2022-2023: £530,000).

Bydd y prisiad tair blynedd nesaf ar 31 Mawrth 2025.

Mae prisiad FRS102 yn seiliedig ar asesiad llawn o rwymedigaethau'r cynllun ar 31 Mawrth 2024. Er bod y prisiad hwn yn dangos gwarged, mae cyngor cyfreithiol wedi cadarnhau nad oes gan yr CNB hawl ddiamod i'r gwarged hwnnw. Mae FRS102 yn datgan bod "rhaid i endid gydnabod cynllun gwarged fel ased cynllun buddion diffiniedig yn unig i'r graddau ei fod yn gallu adennill y gwarged" ac felly cymhwyswyd addasiad nenfwd asedau i ddod â'r sefyllfa net i ddim.

Ym mis Mehefin 2023, rhoddwyd dyfarniad yn achos Uchel Lys Virgin Media yn erbyn Ymddiriedolwyr NTL Virgin Media lle dyfarnodd y barnwr lle gwnaed newidiadau budd-daliadau heb dystysgrif "Adran 37" ddilys o

Actiwari'r Cynllun, gellid ystyried bod y newidiadau budd-daliadau hynny yn ddi-rym. Ar hyn o bryd mae Ymddiriedolwyr y Gronfa Bensiwn yn aros am ganlyniad yr apêl sydd i'w glywed yn ddiweddarach eleni ac a yw'r Yr Adran Gwaith a Phensiynau wedyn yn penderfynu newid y ddeddfwriaeth yn y maes hwn. Yna bydd yr Ymddiriedolwyr yn ystyried effaith yr achos hwn ar y Gronfa Bensiwn ac, os ystyrir ei fod yn briodol ar y cam hwnnw, yn cael cyngor cyfreithiol. Er bod gan y canlyniad y potensial i arwain at newidiadau sylweddol yn y rhwymedigaeth buddion diffiniedig, ar hyn o bryd yn seiliedig ar y wybodaeth sydd ar gael, ni ellir gwneud amcangyfrif rhesymol o unrhyw newid posibl o'r fath yn y rhwymedigaeth.

Symiau a gydnabyddir yn y fantolen	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Asedau ar werth teg	73,573	75,706
Gwerth presennol rhwymedigaeth buddion wedi'u diffinio	(59,031)	(60,450)
Gwarged/(diffyg)	14,542	15,256
Addasiad nenfwd asedau	(14,542)	(15,256)
Atebolrwydd net	-	-

Symiau a gydnabyddir gan SoFA	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Cost bresennol y gwasanaeth	-	-
Cost gwasanaeth yn y gorffennol	-	-
Disgwyd dychwelyd ar asedau'r cynllun	3,514	2,656
Cwtogi	-	-
Llog ar rwymedigaeth pensiwn	(3,514)	(2,656)
Swm net a gydnabyddir gan SoFA	-	-

Symiau a gydnabyddir mewn incwm cynhwysfawr arall	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Dychwelyd asedau cynllun sy'n fwy nag incwm llog	3,727	29,384
Colled actiwaraidd / (enillion) ar ragdybiaethau demograffig	(778)	756
Colled actiwaraidd / (enillon) ar ragdybiaethau ariannol	(2,529)	(38,287)
Colled actiwaraidd / (enillion) ar addasiad profiad	1,011	1,332
Newid yn nenfwd yr ased ac eithrio diddordeb	(1,431)	9,273
Cyfanswm y golled / (ennill)	-	2,458
	%	%
Cynllun buddion wedi'u diffinio cyfraniad (cyflogwr) CNB	0.00%	39.30%
Cynllun buddion wedi'u diffinio cyfraniad gweithwyr	0.00%	6.00%

Cymodi gwerth presennol rhwymedigaeth â buddion wedi'u diffinio	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill 2023	60,450	96,036
Cost gwasanaeth Cwtogiad	-	-
Cwtogiad	-	-
Cost llog	2,797	2,473
Cyfraniad cyflogai	-	-
(Enillion)/colledion actiwaraidd	(2,296)	(36,199)
Budd-daliadau a dalwyd	(1,920)	(1,860)
Balans terfynol ar 31 Mawrth 2024	59,031	60,450

Cymodi gwerth teg asedau cynllun	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Balans agoriadol ar 1 Ebrill 2023	75,706	101,836
Enillion disgwylidig ar asedau	3,514	2,656
Enillion/(colledion) actiwaraidd	(3,727)	(29,384)
Cyfraniad cyflogwr	-	2,458
Cyfraniad cyflogai	-	-
Budd-daliadau a dalwyd	(1,920)	(1,860)
Balans terfynol ar 31 Mawrth 2024	75,573	75,706

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Terfyn asedau ar ddechrau'r cyfnod	(15,256)	(5,800)
Llog ar y terfyn asedau	(717)	(183)
Newid yn nherfyn asedau nad sydd yn y datganiad incwm	1,431	(9,273)
Terfyn asedau ar ddiwedd y cyfnod	(14,542)	(15,256)

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Cysoni newid mewn statws a ariennir		
Balans agoriadol ar 1 Ebrill 2023	-	-
Cost pensiwn	-	-
Enillion/(colledion)	(1,431)	6,815
Cyfraniad cyflogwr	-	2,458
Addasiad terfyn asedau	1,431	(9,273)
Balans terfynol ar 31 Mawrth 2024	-	-
Enillion gwirioneddol ar asedau'r cynllun	(213)	(26,728)

Hanes addasiadau profiad	Cyfnod a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2023	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2022	Bl. yn gorffen 31 Mawrth 2021
	£'000	£'000	£'000	£'000
Rhwymedigaeth buddion	(59,031)	(60,450)	(96,036)	(100,498)
Asedau cynllun	73,573	75,706	101,836	97,343
Gwarged/(Diffyg)	14,542	15,256	5,800	(3,155)
Addasiadau profiad ar atebolrwydd cynllun - enillion/(colledion)	(1,011)	(1,332)	(4,347)	731
Addasiadau profiad ar asedau'r cynllun	(3,727)	(29,384)	2,845	20,119

Cyfraniad disgwyliedig yn y cyfnod canlynol

Ar 31 Mawrth
2024

£'000

Cyflogwr (gan gynnwys ffioedd)

-

Gweithiwr

-

Cyfanswm

-

Prif dybiaethau

Ar 31 Mawrth
2024

Ar 31 Mawrth
2023

Cyfradd ddisgownt

4.80%

4.70%

Chwyddiant prisiau manwerthu

3.15%

3.40%

Chwyddiant prisiau defnyddwyr

2.50%

2.95%

Pensiwn yn cynyddu

2.95%

3.00%

Disgwyl dychwelyd ar asedau

4.80%

4.70%

Disgwyliad oes yn 60 oed

Blynyddoedd

Blynyddoedd

Gwryw a anwyd yn 1962

25.8

26.6

Benyw a anwyd yn 1962

28.6

29.3

Gwryw a anwyd yn 1982

27.0

28.2

Benyw a anwyd yn 1982

29.7

30.7

Asedau'r cynllun

Ar 31 Mawrth
2024

Ar 31 Mawrth
2023

£'000

£'000

Cronfeydd twf

22,111

18,945

Bondiau

16,407

6,606

Giltiau

-

16,466

Buddsoddiadau sy'n cael eu gyrru gan atebolrwydd

17,466

11,909

Arian parod

2,899

6,022

Blwydd-daliadau yswirio

14,690

15,758

Cyfanswm

73,573

75,706

20. Ymrwymïadau cyfalaf

Ar 31 Mawrth 2024, roedd £0.7 miliwn ar gyfer Prawf Cymhwyster Cofrestru ac Ailddilysu a £2.1 miliwn ar gyfer gwariant cyfalaf Moderneiddio Gwasanaethau Technoleg yn ymwneud ag asedau anniriaethol wedi cael eu contractio ar eu cyfer ond ni ddarparwyd ar ei gyfer yn y cyfrifon. Ni chontractiwyd ar gyfer unrhyw wariant cyfalaf yn ymwneud ag asedau diriaethol ond heb ddarparu ar ei gyfer yn y cyfrifon.

Roedd y gwariant cyfalaf canlynol wedi'i gymeradwyo ond nid oedd wedi'i gontractio ar gyfer:

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Cynllun lletya rhaglen Gwella Technoleg	500	1,800
Moderneiddio Gwasanaethau Technoleg	6,951	6,881
Moderneiddio Gwella Technoleg	150	-
Gwasanaethau Technoleg (Gweithle Modern i Mi gynt)	100	100
Cyfanswm	7,701	8,781

21. Gweithredu ymrwymïadau prydles

Ar 31 Mawrth 2024 cawsom leiafswm taliadau gweithredu prydles yn y dyfodol canlynol:

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Prydlesi sy'n dod i ben:		
O fewn blwyddyn	2,034	1,888
Rhwng 1 a 5 mlynedd	5,027	4,530
Dros 5 mlynedd	-	757
Cyfanswm	7,061	7,175

Rydym yn prydlesu eiddo yn 2 Stratford Place, Llundain, am y cyfnod hyd at 21 Gorffennaf 2028; 1 Westfield Avenue, Llundain, am y cyfnod tan 6 Chwefror 2029 a 10 George Street, Caeredin am y cyfnod tan 17 Mai 2026.

22. Offerynnau ariannol

Mae offerynnau ariannol yn chwarae rhan llai amlwg wrth greu a rheoli risg nag a fyddai'n berthnasol i sefydliad masnachol.

	Ar 31 Mawrth 2024	Ar 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000
Asedau ariannol	105,749	105,689
Rhwymedigaethau ariannol	(17,925)	(17,214)

Mae asedau ariannol yn cynnwys balansau arian parod £46.088 miliwn (2022-2023: £37.631 miliwn), buddsoddiadau mewn adneuron banc cyfnod penodol £16.585 miliwn (2022-2023: £29.612 miliwn) a dyledwyr £4.519 miliwn (2022-2023: £3.770 miliwn) a ddelir am gost amortedig a buddsoddiadau yn y farchnad stoc (trwy reolwyr buddsoddi) £38.557 miliwn (2022-2023: £34.676 miliwn) a ddelir ar werth y farchnad.

Mae rhwymedigaethau ariannol a ddelir am gost amortedig yn cynnwys credydwyr a chronfeydd £16.352 miliwn (2022-2023: £15.791 miliwn) a threthi eraill a nawdd cymdeithasol £1.573 miliwn (2022-2023: £1.423 miliwn).

23. Datganiad cymharol o weithgareddau ariannol

Yn y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023 cafodd £199,000 o incwm grant cyfyngedig ei wario'n llawn, heb unrhyw falansau cyfyngedig wedi'u cyflwyno. Gweler nodyn 3 am fwy o fanylion.

24. Taliadau all-gontractiol

Roedd dau daliad all-gontractiol yn y cyfnod a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2024: £38,894 (31 Mawrth 2023: £23,500). Gellir dod o hyd i ragor o fanylion yn yr adroddiad Taliadau.

25. Asedau amodol a rhwymedigaethau wrth gefn

Ar 31 Mawrth 2024 nid oedd unrhyw asedau neu rhwymedigaethau wrth gefn.

26. Digwyddiadau ar ôl mantolen

Ni fu unrhyw ddigwyddiadau ar ôl dyddiad y fantolen sy'n gofyn am addasiad neu ddatgeliad yn y cyfrifon hyn.

Mae'r adroddiad blynyddol a'r cyfrifon wedi'u hawdurdodi i'w cyhoeddi ar y dyddiad y cafodd y cyfrifon eu hardystio gan y Rheolwr a'r Archwilydd Cyffredinol.

Atodiad 1

Penderfyniad Gorchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 (Ffurf Cyfrifon) 2010

Mae eu Harglwyddiaethau yn gwneud y penderfyniad canlynol wrth arfer pwerau a roddwyd gan erthygl 52(1) o Orchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001¹².

Daw'r penderfyniad hwn i rym ar 23 Chwefror 2010..

Dehongliad

1. Yn y Penderfyniad hwn-

Ystyr “y cyfrifon” yw'r cyfrifon y mae'n ddyletswydd ar y Cyngor i'w cadw a'u paratoi o dan erthygl 52(1) o Orchymyn Nyrsio a Bydwreigiaeth 2001 mewn perthynas â'r flwyddyn ariannol sy'n dod i ben ar 31ain Mawrth 2010 a blynyddoedd ariannol dilynol; ystyr “SoRP yr Elusennau” yw'r “Cyfrifeg ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad o Arfer Argymelledig 2005” a baratowyd gan y Comisiwn Elusennau neu unrhyw rifyn wedi'i ddiweddarau sydd mewn grym ar gyfer y flwyddyn ariannol berthnasol.

Ystyr “y Cyngor” yw'r Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth;

Mae “y FReM” yn golygu Llawlyfr Adrodd Ariannol y Llywodraeth a gyhoeddir gan Drysorlys EF sydd mewn grym ar gyfer y flwyddyn ariannol berthnasol.

¹² O.I 2002/253

Penderfyniad

2. Mae'n rhaid i'r cyfrifon -

- a. bod yn barod er mwyn rhoi darlun cywir a theg o gyflwr materion y Cyngor ar 31 Mawrth y flwyddyn ariannol dan sylw ac am adnoddau sy'n dod i mewn a chymhwyso'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn ariannol honno; a
- b. datgelu unrhyw adnoddau sy'n dod i mewn neu'n mynd allan nad ydynt wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan y Senedd San Steffan neu drafodiadau materol nad ydynt wedi cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu llywodraethu.

3. Yn ddarostyngedig i baragraff 4, er mwyn cydymffurfio â pharagraff 2(a), rhaid paratoi'r cyfrifon-

- a. yn unol â'r egwyddorion cyfrifeg a'r gofynion datgelu sydd wedi'u cynnwys yn y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau; a
- b. o ystyried gofynion y FReM i'r graddau y mae'r gofynion hynny'n egluro, neu'n adeiladu ar ofynion Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau.

4. Pan fo presenoldeb amgylchiadau eithriadol yn golygu y byddai cydymffurfio â gofynion y Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau neu'r FReM yn arwain at baratoi cyfrifon a oedd yn anghyson â'r gofyniad ym mharagraff 2(b), dylid gwyrô'r gofynion hynny o ddim ond i'r graddau sy'n angenrheidiol i roi darlun cywir a theg o'r sefyllfa honno.

5. Mewn achosion y cyfeirir atynt ym mharagraff 4, dylid defnyddio barn wybodus a diduedd i ddyfeisio triniaeth amgen briodol sy'n gyson â nodweddion economaidd yr amgylchiadau dan sylw ac ysbryd Datganiad o'r Arfer a Argymhellir i Elusennau a'r FReM.

6. Bydd y penderfyniad hwn yn cael ei atgynhyrchu fel atodiad i'r cyfrifon cyhoeddedig.

Llofnodwyd gan awdurdod y Cyfrin Gyngor
Dyddiad: 18th Gorffennaf 2011

23 Portland Place,
Llundain W1B 1PZ

T +44 20 7333 9333

nmc.org.uk

© Hawlfraint y Cyngor Nyrsio a Bydwreigiaeth 2023

Rheoleiddiwr nyrsio a bydwreigiaeth Cymru, Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon
Elusen gofrestredig yng Nghymru a Lloegr (1091434) ac yn yr Alban (SC038362).

E03125871
978-1-5286-4981-0